

Προγράμματα Σπουδών Χωρών της Ευρώπης για την Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Γαλλία

Γερμανία

Ελβετία

*Ηνωμένο
Βασίλειο*

Ιρλανδία

Ισπανία

Ιταλία

Κάτω Χώρες

Σουηδία

Έλεγχος
Υποχρεωτικά Θέματα
Θέματα Προαιρετικά / Επιλογές
Διατύπωση του Προγράμματος Σπουδών
Βασικές Δεξιότητες
Εκπαιδευτικό Υλικό

Υπεύθυνος :

Χατζηευστρατίου Ιγνάτιος

Συνεργάτες :

Μήτση Αργυρώ

Τσιατούχας Αριστείδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σελ.</i>
Εισαγωγή	3
Γαλλία	4
Γερμανία	19
Ελβετία	25
Αγγλία	29
Ιρλανδία	33
Ισπανία	42
Ιταλία	50
Κάτω Χώρες	56
Σουηδία	66
Παράρτημα	74
Ανάπτυξη Προγράμματος Σπουδών	74
Θέματα Προγράμματος Σπουδών	76
Εκπαιδευτικό Υλικό	79
Εστίαση σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά	81
Διάγραμμα Γαλλία	83
Διάγραμμα Γερμανία	84
Διάγραμμα Αγγλία	85
Διάγραμμα Ιρλανδία	86
Διάγραμμα Ισπανία	87
Διάγραμμα Ιταλία	88
Διάγραμμα Κάτω Χώρες	89
Διάγραμμα Σουηδία	90
Οργάνωση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	91

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το International Review of Curriculum and Assessment Frameworks Internet Archive (INCA) παρέχει τις τακτικά ενημερωμένες περιγραφές της εκπαιδευτικής πολιτικής που εφαρμόζεται στην Αυστραλία, τον Καναδά, την Αγγλία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ουγγαρία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, την Ιαπωνία, την Κορέα, τις Κάτω Χώρες, τη Νέα Ζηλανδία, τη Βόρεια Ιρλανδία, τη Σκωτία, τη Σιγκαπούρη, την Ισπανία, τη Σουηδία, την Ελβετία, τις ΗΠΑ και την Ουαλία, και κάνει ιδιαίτερη αναφορά στην αξιολόγηση και στα προγράμματα σπουδών που ισχύουν.

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί μετάφραση πληροφορίας του INCA η οποία βρίσκεται στο δικτυακό τόπο <http://www.inca.org.uk>. Αναλύει τη δομή των προγραμμάτων σπουδών εννέα Ευρωπαϊκών χωρών (Γαλλίας, Γερμανίας, Ελβετίας, Ιρλανδίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ισπανίας, Ιταλίας, Κάτω Χωρών και Σουηδίας) για την περίοδο 2001 - 2004. Επίσης παρέχονται πολύτιμοι συγκεντρωτικοί πίνακες ως καταστάλαγμα της μελέτης των εκπαιδευτικών συστημάτων και των προγραμμάτων σπουδών της κάθε χώρας.

Γαλλία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 14 Απριλίου 2004

Τέταρτη φάση: Ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 15 - 18

1. Έλεγχος

Υπάρχει κεντρικός, κρατικός έλεγχος του προγράμματος σπουδών στη Γαλλία. Το θεσπισμένο εθνικό πρόγραμμα σπουδών, το οποίο διαφέρει για τις διαφορετικές ηλικιακές ομάδες περιλαμβάνει: γαλλικά, μαθηματικά, επιστήμη (φυσική, χημεία, βιολογία και γεωλογία), ιστορία/γεωγραφία, αγωγή του πολίτη, τεχνολογία, σύγχρονες ξένες γλώσσες, φυσική αγωγή και αθλητισμό, και τέχνη (που περιλαμβάνει τη μουσική) απευθύνεται στο δημοτικό σχολείο, *collège* και το υποχρεωτικό αρχικό έτος ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (*lycée*) (μαθητές ηλικίας 15-16 στο *seconde*).

Η Κυβέρνηση (μέσω του Υπουργείου Παιδείας) είναι αρμόδια για τον καθορισμό και την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών οδηγιών και των προγραμμάτων σπουδών. Τα υπουργεία, τα καθορισμένα εθνικά προγράμματα σπουδών και ένα επίσημο κείμενο, ορίζουν τις δεξιότητες που αποκτιούνται κατά τη διάρκεια κάθε κύκλου της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Οι επίσημες οδηγίες δεν ορίζουν τις συγκεκριμένες μεθόδους διδασκαλίας, αλλά τα προγράμματα σπουδών που καθορίζονται από το Υπουργείο πρέπει να τηρούνται.

Στην παραγωγή των προγραμμάτων σπουδών, η εθνική κυβέρνηση ενθαρρύνεται από το Εθνικό Συμβούλιο Προγραμμάτων Σπουδών (*Conseil national des programmes - CNP*). Το Συμβούλιο είναι συμβουλευτικό σώμα που "συμβουλεύει και υποβάλλει τις προτάσεις (στους Υπουργούς) σχετικά με τις γενικές έννοιες της εκπαίδευσης, των σημαντικών στόχων που επιδιώκονται ή που επιτυγχάνονται, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και των θεματικών περιοχών για να επιτύχουν αυτούς τους στόχους, και της ρύθμισής τους στην εξελίξει της γνώσης. Συμβουλεύει τους Υπουργούς όσον αφορά το σχολείο και τα προγράμματα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και, ειδικότερα, εξασφαλίζει την ύπαρξη συνοχής μεταξύ του σχολικού εκπαιδευτικού συστήματος και των προγραμμάτων σπουδών και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Περιλαμβάνει 22 μέλη, επιλεγμένα για τις δεξιότητές τους από τον αρμόδιο Υπουργό. Τα σχέδια των προγραμμάτων σπουδών που ορίζουν το περιεχόμενο των σπουδών καταρτίζονται είτε στις ομάδες που σχετίζονται με το θέμα, στις διεπιστημονικές ομάδες, είτε στις ομάδες που οργανώνονται σύμφωνα με τη φάση ή το επίπεδο.

Η γενική επιθεώρηση της εθνικής παιδείας είναι αρμόδια για τον έλεγχο και την αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών.

Τα συγκεκριμένα συμβαλλόμενα μέρη που συμμετέχουν στην κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι το εθνικό συμβούλιο προγραμμάτων σπουδών (*Conseil national des programmes - CNP*), το γραφείο προγραμμάτων σπουδών και παιδαγωγικής για την κατώτερη και ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και οι πειθαρχικές τεχνικές ομάδες που ασχολούνται με την κατώτερη και ανώτερη διαχείριση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες περιλαμβάνουν τους ομιλητές/τους ειδικούς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τους εκπαιδευτικούς, τους περιφερειακούς επιθεωρητές της εκπαίδευσης και τους γενικούς επιθεωρητές. Οι κοινωνικοί εταίροι, οι ενώσεις ή τα συνδικάτα ερωτώνται επίσης όταν συντάσσονται τα σχέδια κειμένου για τα νέα προγράμματα σπουδών. Τα νέα σχέδια των προγραμμάτων σπουδών διανέμονται έπειτα ευρέως για τις διαβουλεύσεις εκπαιδευτικών πριν από την εφαρμογή. Τα κείμενα τροποποιούνται στην συνέχεια για να συμπεριλάβουν τα σχόλια ακολουθώντας και μια δεύτερη φάση διαβουλεύσεων. Η ανατροφοδότηση οδηγεί στη διατύπωση ενός τελικού κειμένου, το οποίο εγκρίνεται έπειτα από τον Υπουργό Παιδείας, ο οποίος έχει την τελική ευθύνη για τα προγράμματα σπουδών.

Το *Collèges* και τα *lycées* πρέπει να συντάξουν ένα σχολικό σχέδιο ("κύριο πρόγραμμα"). Αυτό το σχέδιο συζητείται μέσα στο σχολείο και υιοθετείται έπειτα από την επιτροπή των κυβερνητών (*Conseil d'administration*), η οποία αποτελείται από τους αντιπροσώπους των τοπικών αρχών, της διοίκησης και του προσωπικού του ιδρύματος, των γονέων και των μαθητών.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Θέματα - στο *seconde*

Όλοι οι μαθητές στο τελικό έτος υποχρεωτικής εκπαίδευσης στη Γαλλία, στην κατηγορία *seconde* του *lycée d'enseignement générale et technologique (LEGT)*, ακολουθούν ένα κοινό πρόγραμμα σπουδών για τα τελικά δύο (μετα-υποχρεωτικά) έτη (στο *première* και *terminale*), και επιλέγουν τα ειδικά θέματα τα οποία εξαρτώνται από το συγκεκριμένο πιστοποιητικό (τίτλο) που έχουν αποφασίσει να ακολουθήσουν.

Οι σειρές μαθημάτων στο *seconde* περιλαμβάνουν συνήθως τα κύρια υποχρεωτικά θέματα, δύο προαιρετικά θέματα που οι μαθητές επιλέγουν από έναν κατάλογο που τους παρέχεται, και ένα προαιρετικό θέμα ή ένα πρακτικό εργαστήριο το οποίο επιλέγουν κατά την κρίση τους. Ο χρόνος επίσης διαμορφώνεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα *seconde* ώστε να περιλάβει τη μεμονωμένη υποστήριξη για τους μαθητές, τη διδασκαλία τεχνολογίας πληροφοριών, τα καλλιτεχνικά εργαστήρια, την κοινωνική και πολιτιστική εκπαίδευση, και το χρόνο τάξης.

Τα κύρια υποχρεωτικά θέματα είναι:

- Γαλλικά
- μαθηματικά
- φυσική και χημεία
- life and earth sciences
- πρώτη σύγχρονη ξένη γλώσσα
- ιστορία και γεωγραφία
- φυσική αγωγή και αθλητισμός και
- civics/civic education

Πολιτική εκπαίδευση

Σε αυτό το επίπεδο της εκπαίδευσης η πολιτική εκπαίδευση καλείται " *education civique, juridique et sociale* " (πολιτική, νομική και κοινωνική εκπαίδευση). Αυτό στοχεύει να απεικονίσει τη σημασία που δίνει η κυβέρνηση οι πολίτες της να έχουν γνώση του νόμου και του νομικού συστήματος. Η διδακτέα ύλη έχει ως σκοπό να επιτρέψει στους μαθητές να συζητήσουν τα κοινωνικά ζητήματα της ημέρας λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη εκμάθησή τους. Στο *seconde*, η εκπαίδευση civics έχει τέσσερα κύρια θέματα:

- Citizenship and civility/incivility
- Citizenship and integration/exclusion (with the theme of nationality)
- Citizenship, the law and relationships at work
- Citizenship and changes to family life

Θρησκευτική εκπαίδευση

Δεδομένου ότι τα δημόσια σχολεία στη Γαλλία είναι κοσμικά, η θρησκεία δεν διδάσκεται ως θέμα στα σχολεία αν και μπορεί να καλυφθεί σε άλλες περιοχές των προγραμμάτων σπουδών. Οι μόνες εξαιρέσεις σε αυτό είναι στις περιοχές Upper Rhine, Lower Rhine, και Moselle *départements*, οι οποίες έχουν διατηρήσει μια ειδική θέση από την επιστροφή τους στη Γαλλία το 1918.

Αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών *seconde* ως αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων στα *lycée*

- Οι ακόλουθες αλλαγές άρχισαν να εισάγονται βαθμιαία στο *seconde* (το τελικό έτος υποχρεωτικής εκπαίδευσης και το πρώτο έτος ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο *lycée* - μαθητές ηλικίας 15-16) από τον Σεπτέμβριο του 1999:

- Το γενικό ωρολόγιο πρόγραμμα *seconde* μειώθηκε για να επιτρέψει περισσότερο χρόνο για τη μεμονωμένη υποστήριξη. Επιπλέον, στους μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στα γαλλικά και τα μαθηματικά προσφέρθηκαν δύο ώρες βοήθειας με μορφή μικρών ομάδων.
- Η πολιτική, νομική και κοινωνική εκπαίδευση διδάσκεται σε όλους τους μαθητές στο *seconde* (του *LEGT*) (συνολικά για δύο ώρες το μήνα). Στο πρώτο έτος εισαγωγής του (1999-2000), οι εκπαιδευτικοί ιστορίας-γεωγραφίας ήταν αρμόδιοι για τη διδασκαλία αυτού του θέματος. Από τότε, έχουν αναμιχθεί εκπαιδευτικοί άλλων κλάδων.
- Ένας καθορισμένος αριθμός ωρών του χρόνου διδασκαλίας προγραμματίζεται για την διδασκαλία των δικαιωμάτων του πολίτη, για να επιτρέψει στους μαθητές να συζητήσουν διάφορα θέματα ενδιαφέροντος. (Από αυτή την άποψη, συνιστανται σχολικά συμβούλια τα οποία αντιπροσωπεύουν τους μαθητές και το προσωπικό και η αποστολή τους είναι να συζητούν ζητήματα σχετικά με τη ζωή μέσα στα σχολεία.)
- Μια νέα επιλογή φυσικής αγωγής και αθλητισμού έχει εισαχθεί. Πέντε ώρες την εβδομάδα ανά επιλογή αφιερώνεται στους μαθητές που σκοπεύουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο *première* και *terminale* για να προετοιμαστούν για το *Baccalauréat* φυσικής αγωγής και τον τεχνολογία αθλητισμού (physical education and sports technological *Baccalauréat*).
- Επιπλέον, 800 καλλιτεχνικά εργαστήρια έκφρασης έχουν ιδρυθεί στα σχολεία που δεν πρόσφεραν προηγουμένως τη διδασκαλία τεχνών. Η συμμετοχή είναι προαιρετική για τους μαθητές σε όλα τα επίπεδα.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα στο *seconde*

Ωρολόγιο Πρόγραμμα για τους μαθητές στην *seconde* τάξη στο *lycée d'enseignement générale et technologique (LEGT)*

Το γενικό εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (*seconde*, *première* και *terminale* τάξεις), με μέγεθος μεταξύ 29,5 και 32,5 ωρών, ανάλογα με τις επιλογές. Η διδασκαλία διαρκεί συνήθως 55 λεπτά με 5 λεπτών διαλείμματα μεταξύ κάθε διδασκαλίας. Τα προγράμματα σπουδών και το ωρολόγιο πρόγραμμα που ακολουθούνται από τους μαθητές στις τάξεις *seconde* διαφέρουν από εκείνα των μαθητών στο *première* και *terminale*

Ωρολόγιο Πρόγραμμα για τα κύρια υποχρεωτικά μαθήματα κατά τη διάρκεια της *seconde* τάξης στα *lycée d'enseignement générale et technologique (LEGT)*

Υποχρεωτικό θέμα	Εβδομαδιαία κατανομή, ώρες
Γαλλικά (French)	4 + (0.5 Mod)
Μαθηματικά (Mathematics)	3 + (1 Mod)
Φυσική, χημεία (Physics, chemistry)	2 + (1.5)
Γη και βιολογία (Earth and life sciences)	0.5 + (1.5)
Πρώτη σύγχρονη ξένη γλώσσα (First modern foreign language)	2 + (1 Mod)
Ιστορία, γεωγραφία (History, geography)	3 + (0.5 Mod)
Φυσική αγωγή και αθλητισμός (Physical education and sport)	2
Πολιτική, νομική και κοινωνική εκπαίδευση (Civic, legal and social education)	(0.5)

Συν:	
Μεμονωμένη υποστήριξη (Individual support)	2 ώρες την εβδομάδα
Τεχνολογία πληροφοριών (Information technology)	18 ώρες την εβδομάδα
Ωρες Τάξης (Class hours)	10 ώρες την εβδομάδα
Καλλιτεχνικά εργαστήρια έκφρασης (Artistic expression workshops)	72 ώρες την εβδομάδα
Κοινωνικές και πολιτιστικές πρακτικές (Social and cultural practices)	72 ώρες την εβδομάδα

Στο *LEGT*, οι μαθητές πρέπει επίσης να μελετήσουν όλα τα υποχρεωτικά θέματα, εκτός από τη φυσική αγωγή και τον αθλητισμό, στις μικρότερες ομάδες. Το χρονικό διάστημα μελέτης που χρησιμοποιείται στις μικρότερες ομάδες υποδεικνύεται στον ανωτέρω πίνακα από τον αριθμό εντός παρενθέσεως.

Key: Mod: = Module. Μια ενότητα είναι ίση με τρεις ώρες.

Πηγή: FRANCE. MINISTERE DE L'EDUCATION NATIONALE (2000). Bulletin Officiel du Ministère de l'Education Nationale No.29, 27 July.

Επιπλέον, οι μαθητές διδάσκονται δύο προαιρετικά θέματα που επιλέγονται από εκείνους τα οποία προσφέρονται από το σχολείο, όπως μια δεύτερη σύγχρονη ξένη γλώσσα, μια κλασική γλώσσα, τα οικονομικά, την εργαστηριακή φυσική και τη χημεία κτλ.. και ένα θέμα επιλογής.

Ειδική βοήθεια για ορισμένους μαθητές

Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων που εισάγονται βαθμιαία από το 1999, σε ορισμένους μαθητές παρέχεται η ειδική βοήθεια κατά την εισαγωγή μέσα στο *seconde*. Αυτή η βοήθεια λαμβάνει τη μορφή μελέτης δύο ωρών, σε ομάδες με ανώτατο όριο οκτώ μαθητές, και την εστίαση ιδιαίτερα στα γαλλικά και τα μαθηματικά (με στόχο την ικανότητα των μαθητών στη γαλλική γλώσσα και στα μαθηματικά). Αυτές οι δύο ώρες της μικρής ομάδας βοήθειας συμπεριλαμβάνονται ως τμήμα του κανονικού ωρολογίου προγράμματος ενός μαθητή (δηλαδή, δεν είναι εκτός του συνηθισμένου ωρολογίου προγράμματος του). Οι ομάδες μελέτης διαμορφώνονται κατά τη διάρκεια του πρώτου μήνα των μαθητών στο *seconde*, βάσει του βαθμού δυσκολίας που αντιμετωπίζουν οι μαθητές, σχετικά με τα αποτελέσματα της μαζικής διαγνωστικής αξιολόγησης που πραγματοποιείται κατά την εισαγωγή τους στο *seconde* (ηλικία 15 ετών) και μετά από συζητήσεις μεταξύ των αρμόδιων εκπαιδευτικών για τους ενδιαφερόμενους μαθητές.-

Θέματα στις *première* και στις *terminale* τάξεις στα γενικά και τα τεχνολογικά *lycées* (LEGTs)

Στα γενικά και στα τεχνολογικά *lycées*, η σειρά μαθημάτων που ο μαθητής αποφασίζει να ακολουθήσει για τα τελικά δύο έτη (μετα-υποχρεωτικής) ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (μαθητές ηλικίας 16-18) επιλέγεται ξεχωριστά.. Εντούτοις, όλοι οι μαθητές στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ηλικίες 15-18) στη Γαλλία πρέπει να σπουδάσουν τα γαλλικά για δύο από τα τρία έτη και τα μαθηματικά και στα τρία έτη. Όλοι οι μαθητές στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Γαλλία πρέπει επίσης να μάθουν τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα. Για πολλούς αυτό είναι συχνά μια συνέχεια των προηγούμενων σπουδών τους στα αγγλικά.

Τα ωρολόγια προγράμματα στη μετα-υποχρεωτική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο *première* και στο *terminale* έχουν ανέλθει συνήθως μεταξύ 26 και 35 ωρών την εβδομάδα, αν και αυτές οι ώρες μειώνονται στο πλαίσιο των τρεχουσών μεταρρυθμίσεων *lycées*. Η πολιτική, νομική και κοινωνική εκπαίδευση επίσης πρόσφατα έχει εισαχθεί σε αυτό το επίπεδο της εκπαίδευσης.

Στο τέλος της γενικής ή τεχνολογικής τάξης *seconde*, οι μαθητές έχουν μια επιλογή μεταξύ:

- Τριών τύπων γενικών *Baccalauréat*: *BAC L* (λογοτεχνία – τα σημαντικότερα θέματα είναι γαλλικά, φιλοσοφία και σύγχρονες γλώσσες), *BAC ES* (οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες), και *BAC S* (επιστήμες - τα κύρια θέματα είναι μαθηματικά, φυσική και φυσικές επιστήμες).

- Τεσσάρων τύπων τεχνολογικών *Baccalauréat* : *BAC STT* (τριτογενείς επιστήμες και τεχνολογία), *BAC STI* (βιομηχανικές επιστήμες και τεχνολογία), *BAC STL* (εργαστηριακές επιστήμες και τεχνολογία), *BAC SMS* (ιατρικές και κοινωνικές επιστήμες).
- Τριών ειδικευμένων τεχνολογικών *Baccalauréats* για το εμπόριο ξενοδοχείων, τις εφαρμοσμένες τέχνες, και τις τεχνικές μουσικής και χορού.

ή

- Το τεχνικό πιστοποιητικό (*brevet de technicien*). Αυτό παρέχει προσόντα ειδικού τεχνικού και το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει τις κοινές και υποχρεωτικές γενικές σειρές μαθημάτων (γαλλικά, εισαγωγή στο σύγχρονο κόσμο, μια σύγχρονη ξένη γλώσσα, μαθηματικά, και φυσική αγωγή και αθλητισμό), καθώς επίσης και τις συγκεκριμένες σειρές μαθημάτων σύμφωνα με την ειδίκευση που επιλέγεται, και τις τεχνολογικές και επαγγελματικές σειρές μαθημάτων. Οι μαθητές στους οποίους απονέμεται το *brevet de technicien* μπορούν είτε να εισαχθούν στην απασχόληση σε μια θέση που αντιστοιχεί στην ειδίκευσή τους, είτε να συνεχίσουν τις σπουδές τους, πρώτιστα στα υψηλότερα τεχνικά τμήματα (*STS*) είτε σε ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα τεχνολογίας (*IUT*).

ή

- μια επαγγελματική σειρά μαθημάτων *Baccalauréat* σε ένα *lycée professionnel*.

Τα προγράμματα σπουδών και οι προγραμματισμένες ώρες για τις *première* και *terminale* τάξεις του γενικού και τεχνολογικού *lycée* ποικίλλουν ανάλογα με την ειδίκευση που επιλέγεται από το μαθητή. Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα, μέχρι σήμερα, ποικίλλει μεταξύ 29,5 και 31,5 ωρών, με την οργάνωση των τάξεων σε μάθημα 55 λεπτών και 5 λεπτών διαλεομμάτων. Αυτό το ωρολόγιο πρόγραμμα είναι αυτήν την περίοδο στο στάδιο της μείωσης ως αποτελέσματα των μεταρρυθμίσεων *lycée* - δείτε τα λεπτομερή ωρολόγια προγράμματα παρακάτω. Μέσα σε κάθε ειδίκευση υπάρχουν, εντούτοις, κοινά υποχρεωτικά θέματα (που διαμορφώνουν έναν κοινό πυρήνα για όλους τους μαθητές μετά από τον ίδιο τύπο *Baccalauréat*) οι εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων, που προσφέρονται ως επιλογές, δίνουν τη δυνατότητα σε κάθε τύπο *Baccalauréat* να ταιριάζει στις προσωπικές προτιμήσεις και τις μελλοντικές φιλοδοξίες του μαθητή.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα για τους μαθητές στα *première* και *terminale* γενικά και τεχνολογικά *lycées* (LEGTs)

Ο καθορισμένος αριθμός ωρών για τα κύρια κοινά και υποχρεωτικά θέματα και για τα προαιρετικά θέματα για τους διάφορους τύπους γενικών *Baccalauréats* παρέχονται στον παρακάτω πίνακα:

General and technological lycées, general Baccalauréat, première (P) and terminale (T) classes - εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα

Υποχρεωτικά θέματα	<i>BAC L</i> Lit/Arts	<i>BAC L</i> Lit/Arts	<i>BAC S</i> - Science	<i>BAC S</i> Science	<i>BAC ES</i> Economics	<i>BAC ES Econ.</i>
	<i>Première</i>	<i>Terminale</i>	<i>Première</i>	<i>Terminale</i>	<i>Première</i>	<i>Terminale</i>
Γαλλικά (+ λογοτεχνία στο <i>BAC L</i>)	5 + (1) ώρες	4 ώρες	4 ώρες		4 ώρες	
Φιλοσοφία		7 ώρες		2 + (1)ώρες		4 ώρες
Σύγχρονη ξένη γλώσσα 1*	2.5 + (1) ώρες	2 + (1) ώρες	1 + (1)ώρες	1 + (1) ώρες	1.5 + (1) ώρες	1 + (1) ώρες
Ιστορία/γεωγραφία	4 ώρες	4 ώρες	2.5 ώρες	2 + (0.5)	4 ώρες	4 ώρες

Προγράμματα Σπουδών Χωρών της Ευρώπης

				ώρες		
Επιστήμη	(1.5) ώρες		+	*	1 + (0.5)	
Σύγχρονη ξένη γλώσσα 2 (ή τοπική διάλεκτο, ή λατινικά στο <i>BAC L</i>)	1 + (1)ώρες (ή 3 ώρες για τα λατινικά)	1 + (1)ώρες (ή 3 ώρες για τα λατινικά)	1 + (1) ώρες	1 + (1) ώρες	1 + (1)ώρες	1 + (1)ώρες
Φυσική αγωγή και αθλητισμός	2 ώρες	2 ώρες	2 ώρες	2 ώρες	2 ώρες	2 ώρες
Οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες					4 + (1) ώρες	5 + (1) ώρες
Φυσική/χημεία			2.5 + (2) ώρες	3 + (2)ώρες		
Βιολογία			+	*		
Μαθηματικά (και IT στο <i>BAC L</i>)	1 + (1)ώρες		4 + (1) ώρες	4.5 + (1) ώρες	2.5 + (0.5) ώρες	4 ώρες
Αγρονομία, έδαφος, υπηκοότητα (στα γεωργικά <i>lycées</i> μόνο)			1 + (2.5)			
Ένα υποχρεωτικό επιλογής θέμα (επιλεγμένο από την predetermined list)	2-5 ώρες	2-5 ώρες		2-3.5 ώρες	2-3 ώρες	2-3 ώρες
Δύο (μέγιστο) επιλογής θέματα	3 ώρες	3 ώρες	3 ώρες	3 ώρες	3 ώρες	3 ώρες
Civic, legal and social education	(0.5)	(0.5)	(0.5) (included in agronomy.... in agricultural <i>lycées</i>)	(0.5) (included in agronomy.. in agricultural <i>lycées</i>)	(0.5)	(0.5)
Individual study	Students undertake two hours a week of individual study (known as " <i>travaux personnels encadrés</i> " (supervised personal work) related to their chosen branch of study.					
Class hours	10 hours annually					
Artistic expression workshops	72 hours annually - an optional course allowing students to undertake workshops and courses in artistic expression. (In agricultural <i>lycées</i> , students study social and cultural practices.)					

⁺*Première*: Earth/natural sciences 2 + (2), or Engineering 2 + (6), or Biology Ecology 2 + (3)

^{*}*Terminale*: Earth/natural sciences 2 + (1.5), or Engineering 2 + (6), or Biology Ecology 2 + (3)

Το χρονικό διάστημα μελέτης που χρησιμοποιείται στις μικρότερες ομάδες υποδεικνύεται στον ανωτέρω πίνακα από τον αριθμό εντός παρενθέσεως.

ΠΗΓΗ: FRANCE. MINISTERE DE L'EDUCATION NATIONALE (2000). Bulletin Officiel du Ministère de l'Education Nationale No.29, 27 July.

Technological Baccalauréats - προγράμματα σπουδών και ωρολόγιο πρόγραμμα

Τα προγράμματα σπουδών και οι προγραμματισμένες ώρες για όλη την διδακτέα ύλη των technological *Baccalauréats* περιλαμβάνουν τη γενική διδασκαλία στα μαθηματικά, γαλλικά, φιλοσοφία, ιστορία/ γεωγραφία, δύο σύγχρονες ξένες γλώσσες και τη φυσική αγωγή για δύο έως τέσσερις ώρες εβδομαδιαίως ανά θέμα. Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις *lycée* έχουν οδηγήσει στις ακόλουθες αλλαγές στο κεντρικό πρόγραμμα σπουδών για τα technological *Baccalauréats*:

- 10 ώρες ετησίως διατίθενται τώρα στη συζήτηση στην τάξη σχετικά με τα επίκαιρα / ζητήματα του πολίτη. Αυτές οι ώρες είναι γνωστές ως " heures de vie de classes "
- 72 ώρες διατίθενται στα καλλιτεχνικά εργαστήρια έκφρασης
- επιπλέον, έχει υπάρξει μια αύξηση στον αριθμό ωρών που διατίθενται για την προαιρετική μελέτη της τέχνης/ τέχνη και επιδεξιότητα - από δύο έως τρεις ώρες και
- τα μαθήματα που προετοιμάζουν τους μαθητές για την οικογενειακή ζωή και την κοινωνική ζωή δεν διδάσκονται πλέον.

Αυτό το κοινό κεντρικό πρόγραμμα σπουδών *Baccalauréat* συμπληρώνεται από τις σπουδές των συγκεκριμένων εξειδικευμένων αντικειμένων, ανάλογα με την ειδίκευση που επιλέγεται. Δείτε τους παρακάτω πίνακες. Αυτές οι χρονικές κατανομές δεν φαίνονται να επηρεάζονται από τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις.

General and technological lycées, technological Baccalauréat - industrial sciences and technology (BAC STI), première (P) and terminale (T) classes

	Mec. Eng	Mec. Eng	Elec. Eng	Elec. Eng	Electronics	Electr.	Civil. Eng	Civil. Eng	Energy	Ener.
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T
	ΩΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ									
Building studies	7	7.5	5	4.5	5	4.5	7	7.5	5	5.5.
Industrial systems	10	11	8	10	9	12	10	11	12	13
Applied physics	3	4	7	8	6	6	3	4	3	4
ΣΥΝΟΛΟ	20	22.5	20	22.5	20	22.5	20	22.5	20	22.5

Key: P = première

T = terminale

Πηγή: EURYDICE UNIT FRANCE (1997).

Η εφαρμοσμένη μηχανική υλικών περιλήφθηκε στις βιομηχανικές επιστήμες και την technology *Baccalauréat* ως ειδικό αντικείμενο στο *terminale* κατά τη διάρκεια της περιόδου φθινοπώρου του 1995. Η πρώτη εξέταση *Baccalauréat* για αυτό το θέμα πραγματοποιήθηκε το 1996. Στη εξέταση του 1999 για τις βιομηχανικές επιστήμες και την technology *Baccalauréat* (*BAC STI*), εκτός από τη mechanical engineering, civil engineering, electronic engineering, electrical engineering, and material engineering/energy, οι μαθητές ήταν, για πρώτη φορά, ικανοί να διαλέξουν εξετάσεις σε δύο νέες ειδικές θεματικές περιοχές - optical engineering and applied arts.

General and technological lycées, technological Baccalauréat - laboratory science and technology (BAC STL), première (P) and terminale (T) classes

	Lab. physics	Lab. physics	Laboratory chemistry	Laboratory chemistry	Biochemistry/ biological engineering	Biochemistry/ biological engineering
	<i>première</i>	<i>terminale</i>	<i>première</i>	<i>terminale</i>	<i>première</i>	<i>terminale</i>
Physics	3 ώρες	3 ώρες	4 ώρες	4 ώρες	7 ώρες	6 ώρες
Chemistry	2 ώρες	2 ώρες	11 ώρες	10 ώρες		
Electricity	6 ώρες	6.5 ώρες				
Measurement & Automation	2 ώρες	2 ώρες				
Regulation & Control	6 ώρες	6 ώρες				
Computer science/IT		2 ώρες				
Chemical technology			3 ώρες	4 ώρες		
Engineering					7 ώρες	
Biochemistry						7 ώρες
Microbiology					6 ώρες	6 ώρες
Human biology						5.5. ώρες
ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	19 ώρες	21.5 ώρες	18 ώρες	18 ώρες	20 ώρες	24.5 ώρες

Πηγή: EURYDICE UNIT FRANCE (1997).

General and technological lycées, technological Baccalauréat -medical and social sciences (BAC SMS), première (P) and terminale (T) classes

Υποχρεωτικά θέματα	Première	Terminale
	ώρες	ώρες
Social and health sciences	5	5
Health and social work communication	5	4.5
Human biology	4	4
Medical terminology and physiological pathology		2
Physical sciences	2.5	2
Συνολικές ώρες την εβδομάδα	16.5	17.5

Πηγή: EURYDICE UNIT FRANCE (1997).

General and technological lycées, technological Baccalauréat -tertiary science and technology (BAC STT), première (P) and terminale (T) classes

	<i>première</i>	<i>première</i>	<i>terminale</i>	<i>terminale</i>	<i>terminale</i>	<i>terminale</i>
	Management	Admin/Commerce	Management/accountancy	Management/IT	Admin/Communication	Commerce/communication
Economics and law	5 ώρες	5 ώρες	6 ώρες	6 ώρες	6 ώρες	6 ώρες
Computer science (IT) and management	5-6 ώρες	4-5 ώρες		9 ώρες		6 ώρες
Management and accountancy	4 ώρες	5 ώρες	9 ώρες			
Administration and communication					9 ώρες	
Communication Business/Commerce						9 ώρες
Συνολικές ώρες την εβδομάδα						

Πηγή: EURYDICE UNIT FRANCE (1997).

Στα προαιρετικά μαθήματα στη σειρά *BAC SMS* και *BAC STT Baccalauréats*, οι επιλογές είναι ανάλογες με την επιλογή σταδιοδρομίας. Είναι επίσης δυνατό να ληφθεί μια δεύτερη σύγχρονη γλώσσα στην σειρά *BAC SMS*, *BAC STI* and *BAC STL Baccalauréats*. Μια δεύτερη σύγχρονη ξένη γλώσσα είναι υποχρεωτική στο *terminale* της σειράς *BAC STT Baccalauréat* από 1995.

Δίγλωσσα τμήματα

Υπάρχουν αυτή τη στιγμή γαλλικά/γερμανικά, γαλλικά/αγγλικά, γαλλικά/ισπανικά, γαλλικά/ιταλικά, γαλλικά/ρωσικά και γαλλικά/πορτογαλικά τμήματα σε μερικά *collèges* και *lycées*. Αυτά χαρακτηρίζονται από την εντατικότερη πρακτική στη γλώσσα, πρόσθετες ώρες διδασκαλίας εκτός από τις υποχρεωτικές ώρες, και της προοδευτικής διδασκαλίας στη γλώσσα σε τμήματα που σχετίζονται με ένα από τα ακόλουθα θέματα: τέχνη, μουσική, φυσική αγωγή και αθλητισμός, και τεχνολογία.

Ευρωπαϊκά τμήματα

Τα ευρωπαϊκά τμήματα στοχεύουν να προσφέρουν στους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης την πρόσθετη κατάρτιση σε μια ευρωπαϊκή γλώσσα, προκειμένου να προαχθούν σε πολύ υψηλά επίπεδα και να διδαχθούν για τον πολιτισμό των χωρών στον οποίον η γλώσσα διδάσκεται. Τα τμήματα δημιουργούνται στα *volunteer collèges* και *lycées*. Καμία χρηματοδότηση/επιχορήγηση από το Υπουργείο ειδικής εκπαίδευσης δεν παρέχεται. Τα ευρωπαϊκά τμήματα προσφέρουν την ενισχυμένη διδασκαλία γλωσσών τουλάχιστον δύο πρόσθετες ώρες την εβδομάδα για τα πρώτα δύο έτη (που αρχίζουν σε γενικές γραμμές από το *quatrième*), την διδασκαλία ενός ή περισσότερων θεμάτων όπως η ιστορία και η γεωγραφία ή ειδική ορολογία στα οικονομικά μαθήματα (που εισάγεται βαθμιαία από το τρίτο έτος του

τήματος) πολλές πολιτιστικές και δραστηριότητες ανταλλαγής και μια ειδική πρόσθετη αναφορά στο δίπλωμα *Baccalauréat* diploma.

Θέματα στα επαγγελματικά lycées (lycées professionnels)

Θέματα και ωρολόγιο πρόγραμμα για το επαγγελματικό *Baccalauréat/Baccalauréat professionnel*

Τα επαγγελματικά vocational *Baccalauréats* (*Baccalauréats professionnels*) αρχικά παρουσιάστηκαν το ακαδημαϊκό έτος 1985-86, δημιουργήθηκαν σε στενή συνεργασία με τους εργοδότες και λαμβάνουν υπόψη τις συγκεκριμένες επαγγελματικές απαιτήσεις ώστε να οδηγήσουν άμεσα στην επαγγελματική απασχόληση. Διαφέρουν από τα τεχνολογικά *technological Baccalauréats*, δεδομένου ότι στοχεύουν στα συγκεκριμένα επαγγέλματα, ενώ τα τεχνολογικά *technological Baccalauréats* έχουν πολύ ευρύτερο στο πεδίο (ηλεκτρονική, μηχανική, κτλ.). Στα *lycées professionnels*, επαγγελματικά vocational *Baccalauréats* είναι τώρα διαθέσιμα πάνω από 40 ειδικά θέματα, με περίπου 60 θεματικές επιλογές, από την αεροναυπηγική έως την εργασία ξενοδοχείων και τη βιομηχανία κτηρίου.

Οι επαγγελματικές σειρές μαθημάτων *Baccalauréat* περιλαμβάνουν τα υποχρεωτικά και τα προαιρετικά θέματα, και οι περισσότερες σειρές μαθημάτων περιλαμβάνουν επίσης μια περίοδο εκμάθησης πάνω στη δουλειά/επαγγελματική εμπειρία και στο *première* και *terminale*. Αυτή διαρκεί μεταξύ οκτώ και 10 εβδομάδες ανά έτος. Οι ώρες διδασκαλίας για τους μαθητές δεν πρέπει να υπερβούν τις οκτώ ημερησίως και τις 35 εβδομαδιαίως. Τα θέματα σπουδών στις επαγγελματικές σειρές μαθημάτων *Baccalauréat* διαιρούνται, στο *seconde*, *première* και *terminale* classes, μεταξύ των θεμάτων γενικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής/τεχνικής εκπαίδευσης. Οι ώρες για τις κατηγορίες γενικής εκπαίδευσης στο *première* και *terminale* κατανέμονται ως εξής:

Θέμα	Ώρες κάθε εβδομάδα
Μαθηματικά	2
Γαλλικά	3 - 4
Ιστορία - γεωγραφία	2
Σύγχρονες ξένες γλώσσες	2 - 3
Καλλιτεχνική εκπαίδευση και εφαρμοσμένες τέχνες	2
Αθλητισμός και φυσική αγωγή	3
Αγωγή του πολίτη	1/2

Πηγή: FRANCE. MINISTERE DE L'EDUCATION NATIONALE (2001). *Bulletin Officiel du Ministère de l'Education Nationale No.33, 13 September.*

Ορισμένοι κλάδοι του επαγγελματικού vocational *Baccalauréat* περιλαμβάνουν επίσης, μεταξύ δύο και δυόμισι ωρών, φυσική και γενικές μελέτες επιστήμης ή/και επιχειρήσεων κάθε εβδομάδα.

Το χρονικό διάστημα που αφιερώνεται στην επαγγελματική/τεχνική εκπαίδευση στο *première* και *terminale* ποικίλλει καθώς εξαρτάται από τον τύπο επαγγελματικού *Baccalauréat* όπως παρουσιάζεται παρακάτω:

Τομέας	Ελάχιστος εβδομαδιαίος χρόνος μελέτης σε ώρες	Μέγιστος εβδομαδιαίος χρόνος μελέτης σε ώρες
Production	11.5	12
Service	13.5	14
Catering	10	10
Food industry	14	14
Arts and crafts	11.5	14

Πηγή: FRANCE. MINISTERE DE L'EDUCATION NATIONALE (2001). *Bulletin Officiel du Ministère de l'Education Nationale No.33, 12 September.*

Θέματα και χρονική κατανομή για το CAP

Οι σειρές μαθημάτων στα επαγγελματικά *lycées (lycées professionnels)* που προετοιμάζουν τους μαθητές για το *certificat d'aptitude professionnel (CAP)* περιλαμβάνουν:

- Γενική εκπαίδευση (14,5 - 16 ώρες την εβδομάδα, εξαρτώμενη από τον τύπο του CAP), η οποία περιλαμβάνει: Γαλλικά, μαθηματικά, ιστορία/γεωγραφία, οικονομικά, civics, μια σύγχρονη ξένη γλώσσα, καλλιτεχνικά (τέχνη και μουσική), κοινωνικές σπουδές και φυσική αγωγή.
- Τεχνολογική και επαγγελματική εκπαίδευση (12 - 17 ώρες την εβδομάδα, εξαρτώμενη από τον τύπο του CAP), η οποία περιλαμβάνει τις επαγγελματικές σπουδές σχετικές με τη θεματική περιοχή. Περιλαμβάνει τα μαθήματα θεωρίας τάξεων και πρακτική στα σχολικά εργαστήρια και τις περιόδους κατάρτισης σε εταιρίες.

Οι σειρές μαθημάτων CAP ολοκληρώνονται συνήθως σε δύο ή τρία έτη μετά από το *troisième* (τελευταίο έτος του *collège*) (ή μπορεί να ολοκληρωθούν σε ένα έτος εάν ο μαθητής έχει ήδη ένα πιστοποιητικό CAP ή BEP σε ένα σχετικό θέμα) και είναι διαθέσιμος σε πάνω από 200 αντικείμενα ειδικότητας.

Μετά από την CAP, μερικοί μαθητές κινούνται για να αποκτήσουν το BEP.

Θέματα και ωρολόγιο πρόγραμμα για το BEP

Οι σειρές μαθημάτων στα επαγγελματικά *lycées* προετοιμάζουν τους μαθητές που έχουν ολοκληρώσει την κατηγορία *troisième class* (τελική/τέταρτο έτος) *collège* για το BEP (*brevet d'études professionnelles*) σε δύο έτη και περιλαμβάνουν:

- Γενική εκπαίδευση (14 έως 22 ώρες). Οι περισσότερες από τις θεματικές περιοχές γενικής εκπαίδευσης που διδάσκονται στα *collège* συνεχίζουν να διδάσκονται στα επαγγελματικά *lycées*. Είναι προσανατολισμένη αμεσότερα προς τις επαγγελματικές ανάγκες. Η γενική εκπαίδευση είναι επίσης σημαντική για την επιτυχία στις επαγγελματικές εξετάσεις και επιτρέπει στους μαθητές να συνεχίσουν τις σπουδές τους, σε ένα επαγγελματικό ή τεχνολογικό vocational or technological *Baccalauréat*.
- Τεχνολογική εκπαίδευση (16 έως 20 ώρες). Υπάρχουν διαφορές ανάλογα με την ειδίκευση που επιλέγεται, αλλά πάντα περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα σπουδών κοινό για τις ειδικεύσεις που είναι παρόμοιες ή ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό τομέα, εκτός από την εξειδικευμένη κατάρτιση που συνδέεται άμεσα με την άσκηση του σχετικού επαγγέλματος.

Και τα θεωρητικά και τα πρακτικά ωρολόγια προγράμματα είναι βαρύτερα απ' ό,τι στα *collège* (33 έως 36 ώρες, ανάλογα με την ειδίκευση, 48 ειδικεύσεις ήταν διαθέσιμες το 1997), αλλά η κατανομή των ωρών είναι διαφορετική και υπάρχει λιγότερη εργασία που γίνεται στο σπίτι.

Από την αρχή του σχολικού έτους του 1992/93, οι περίοδοι εκμάθησης πάνω στη δουλειά που οδηγεί σε μια εξέταση έχουν ενταχθεί στις διαφορετικές σειρές μαθημάτων BEP.

3. Θέματα προαιρετικά / επιλογές

Τοπικές διάλεκτοι

Οι τοπικές διάλεκτοι, που είναι ακόμα σε χρήση σε μερικές περιοχές της χώρας (όπως τα Breton, Catalan, Corsican, Occitan, Basque, Alsatian and Flemish), μπορούν να διδαχθούν ως ειδικά προαιρετικά θέματα από προσχολικό σε πανεπιστημιακό επίπεδο σε εκείνες τις περιοχές.

Στα *lycées*, οι τοπικές διάλεκτοι μπορούν να επιλεγούν ως υποχρεωτικές ή προαιρετικές επιλογές ως δεύτερες ή τρίτες σύγχρονες γλώσσες.

Προαιρετικά θέματα στο *seconde* στα γενικά και τεχνολογικά *lycées*

Εκτός από τις κοινές σειρές μαθημάτων (κύρια υποχρεωτικά θέματα) που όλοι οι μαθητές στο *seconde* μελετούν (γαλλικά, μαθηματικά, φυσική και χημεία, επιστήμες ζωής και γης, πρώτη σύγχρονη ξένη γλώσσα, ιστορία και γεωγραφία, φυσική αγωγή και αθλητισμός, συν την αγωγή του πολίτη), οι μαθητές απαιτείται επίσης να επιλέξουν δύο προαιρετικά θέματα από έναν κατάλογο που παρέχεται από το σχολείο. Αυτό έχει ως σκοπό να προσδιορίσει τις προτιμήσεις τους και τις ικανότητές τους σε ότι αφορά τον τύπο *Baccalauréat* για τον οποίο θελήσουν να μελετήσουν στο μετα-υποχρεωτικό *première* και *terminale* classes (ηλικία 16 + - 18), εάν αποφασίσουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους. Υποχρεωτικές επιλογές (που επιλέγονται από τους μαθητές και προσφέρονται από το σχολείο, είναι συνήθως οι μοντέρνες ή κλασικές γλώσσες, η τέχνη και η μουσική, η πληροφορική, η επιστήμη και η τεχνολογία κτλ.....) και διδάσκονται μεταξύ δύομισι έως πέντε ώρες την εβδομάδα επιπλέον. Οι μαθητές στο *seconde* επιλέγουν επίσης μερικά προαιρετικά θέματα ή πρακτικά εργαστήρια εξ ολοκλήρου κατά την κρίση τους. Αυτά διδάσκονται συνήθως για επιπλέον δύομισι ή τρεις ώρες ανά εβδομάδα. Λεπτομερή ωρολόγια προγράμματα για αυτά τα προαιρετικά θέματα παρέχονται παρακάτω.

	Εβδομαδιαία διατιθέμενες ώρες
Κύρια Υποχρεωτικά θέματα.	
Two optional subjects selected from:	
Modern language 2	2 + (0.5)
Modern language 3	2 + (0.5)
Latin	3
Greek	3
Arts	3
Economic and social sciences	2 + (0.5)
Information and communications management and technology	1 + (2)
Computer, electronic and physical sciences	0 + (3)
Automated systems	0 + (3)
Production technology	0 + (3)
Laboratory physics and chemistry	0 + (3)
Laboratory and paramedical biology	0 + (3)
Medico-social sciences	0 + (3)
Physical education and sport	4 + (1)
Ecology, agronomy, citizenship and territory	1 + (3.5)
Design	0 + (5)
Culture	0 + (3)
Optional subjects/practical workshops, 1 from:	
Modern language 2	2 + (0.5)

Modern language 3	2 + (0.5)
Latin	3
Greek	3
Physical education and sport	3
Arts	3
Equitation/horse-riding	3
Vocational/professional practices	3

Η χρονική κατανομή που υποδεικνύεται εντός παρενθέσεως είναι επιπλέον χρόνος διδασκαλίας στις μικρότερες ομάδες.

Πηγή: FRANCE. MINISTERE DE L'EDUCATION NATIONALE (2000). Bulletin Officiel du Ministère de l'Education Nationale No.29, 27 July.

Υπάρχουν επίσης ειδικές *seconde classes*, οι οποίες προετοιμάζουν τους μαθητές για συγκεκριμένα προσόντα. Υπάρχουν, παραδείγματος χάριν, *classes* που προετοιμάζουν τους μαθητές για το *Baccalauréat F11 music qualification* που οδηγούν σε ορισμένα τεχνικά πιστοποιητικά (*brevets de technicien*), στα θέματα όπως η εκτύπωση, η παραγωγή καθρέφτη-γυαλιού, ο ιματισμός, το εμπόριο ξενοδοχείων, γραφικά και η μουσική.

4. Σχεδιασμός προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών για τους διάφορους τύπους προσόντων (όπως τα διάφορα *Baccalauréats*) που είναι διαθέσιμα κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης της εκπαίδευσης της Γαλλίας εκφράζονται γενικά με όρους του **syllabuses, θεμάτων και αριθμό ωρών**.

5. Βασικές δεξιότητες

Στο γενικό πλαίσιο του στόχου της Κυβέρνησης ότι, μέχρι το έτος 2000, τέσσερις από κάθε πέντε μαθητές θα φθάνουν το επίπεδο *Baccalauréat*, τρεις στόχοι/βασικές δεξιότητες επιλέχθηκαν για τη γενική εκπαίδευση. Σύμφωνα με τους στόχους αυτούς η μελέτη των θεμάτων μέσα στο εθνικό πρόγραμμα σπουδών πρέπει να επιτρέπει στους μαθητές να :

- αναπτύξουν λογική σκέψη
- κατέχουν τους τρεις τρόπους έκφρασης (γραπτό, προφορικό και οπτικό) και
- δουλεύουν ανεξάρτητα

Στις δευτεροβάθμιες τάξεις της γενικής εκπαίδευσης, τρεις στόχοι/βασικές δεξιότητες επίσης επιδιώκονται μέσω λογοτεχνικών και γλωσσικών θεμάτων. Αυτοί είναι:

- η βαθιά γνώση της γλώσσας
- η απόκτηση καλλιέργειας (culture) στο μοντέρνο κόσμο και
- η απόκτηση μεθόδων για εργασία ειδική σε κάθε θεματική περιοχή

Στις δευτεροβάθμιες επιστημονικές τάξεις, οι βασικές δεξιότητες/στόχοι είναι :

- η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών για διαλογισμό και λογική στην αντιμετώπιση προβλημάτων με αυξανόμενη περιπλοκή.

Στην τεχνολογική εκπαίδευση, οι βασικές δεξιότητες/ αντικειμενικοί στόχοι είναι ίδιοι με αυτούς της γενικής εκπαίδευσης, αλλά η έμφαση/ προσέγγιση στη γνώση διαφέρει, με τους μαθητές να ενθαρρύνονται να υιοθετήσουν μια πρακτική προσέγγιση. Η μόρφωση στη Γαλλία επίσης αναμένεται γενικά να αναπτύξει μια "γεύση για δημιουργία, συμμετοχή σε πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες, συμμετοχή στην τοπική ζωή και σε φυσικές και αθλητικές δραστηριότητες".

6. Υλικό προγράμματος σπουδών

Σχολικά βιβλία που παρέχονται τον τελευταίο χρόνο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (seconde)

Ισχύουν τα παρακάτω :

Τα βιβλία που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στα σχολεία πρέπει να εγκριθούν από το Υπουργείο Παιδείας. (Υπάρχει επίσης μια Εθνική Επιτροπή η οποία παρακολουθεί (σε σχέση με την σκοπιμότητα κτλ.) όλα τα βιβλία, όχι μόνο τα σχολικά, τα οποία απευθύνονται σε νεανικό κοινό.)

Κατά τη Γαλλική νομοθεσία, τα σχολικά βιβλία που παράγονται από ιδιωτικούς – ή δημόσιους- τομείς εκπαιδευτικών εκδοτών για τα διάφορα επίπεδα σχολικής εκπαίδευσης, βασίζονται στο πρόγραμμα σπουδών και στις επίσημες συστάσεις του (εθνικού) Υπουργείου Παιδείας. Αυτοί οι εκδοτικοί οίκοι έχουν λάβει τις συστάσεις/οδηγίες του Υπουργείου, έχουν ένα χρονικό διάστημα τουλάχιστον 14ων μηνών περίοδο για την παραγωγή των σχολικών βιβλίων. Τα βιβλία πρέπει να συμμορφώνονται με το συμφωνημένο πρόγραμμα σπουδών, και το εξώφυλλο ή η σελίδα τίτλου πρέπει να αναφέρει σε ποια τάξη και επίπεδο διδασκαλίας απευθύνεται το βιβλίο. Οι εκδότες επίσης παράγουν τα εγχειρίδια για τους καθηγητές που συνοδεύουν τα σχετικά μαθητικά βιβλία – και τα βιβλία εργασιών. Αυτά τα εγχειρίδια είναι γραμμένα με αποκλειστική ευθύνη του συγγραφέα και, συνεπώς, δεν αντικαθιστούν τα επίσημα κείμενα που παρέχουν οδηγίες στις μεθόδους διδασκαλίας και στο πρόγραμμα σπουδών.

Το υλικό διδασκαλίας συνήθως εκδίδεται για πανεθνική χρήση. Οι τοπικοί ή περιφερειακοί σύλλογοι και τα κέντρα τεκμηρίωσης στις περιοχές (*régions*) ή στα τμήματα (*départements*) μερικές φορές παράγουν υλικό συμπληρωματικό, σε τοπικό επίπεδο, σε αυτά που εκδίδονται για εθνική χρήση.

Δεν υπάρχουν κάποιες προκαθορισμένες μέθοδοι διδασκαλίας ή υλικό για τα δημοτικά σχολεία ή για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι καθηγητές είναι ελεύθεροι να διαλέξουν τις μεθόδους διδασκαλίας και το υλικό. Οι καθηγητές σε κάθε σχολείο συνήθως συμφωνούν στο υλικό που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν από τη σειρά που έχει εγκριθεί και είναι διαθέσιμη από τους ιδιώτες εκδότες εκπαιδευτικού υλικού.

Γενικά οι λίστες με τα προτεινόμενα βιβλία δεν πρέπει να αλλάζονται συχνά. (Τέσσερα χρόνια είναι, στην πραγματικότητα, η προτεινόμενη περίοδος για την αλλαγή των βιβλίων στη Γαλλία.) Οποιαδήποτε αλλαγή σχολικών βιβλίων ή αγορά συμπληρωματικών βιβλίων κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της σχολικής χρονιάς απαγορεύεται. Οι καθηγητές αναμένονται να χρησιμοποιήσουν τα ίδια βιβλία για τάξεις του ίδιου επιπέδου.

Τα βιβλία κανονικά δανείζονται δωρεάν σε μαθητές στην υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση (και ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας) και πρέπει να επιστραφούν μετά την ολοκλήρωση των σπουδών.

Οι καθηγητές λαμβάνουν τα βιβλία των καθηγητών δωρεάν (κατά απαίτηση) και μπορούν να τα κρατήσουν για δική τους χρήση. Οι προϊστάμενοι/διευθυντές λαμβάνουν συγκεκριμένη οικονομική πίστωση για κάθε καθηγητή και για κάθε θεματική ενότητα (subject). Η πίστωση αυτή, αν δεν χρησιμοποιηθεί για σχολικά βιβλία, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αγορά εκπαιδευτικού υλικού, οπτικοακουστικό εξοπλισμό/ κείμενα τεκμηρίωσης κτλ. ειδικά αυτά που παράγει το *Centre national de documentation pédagogique (CNDP)* (Εθνικό Κέντρο εκπαιδευτικών Κειμένων/ Πληροφοριών).

Μικρά, ξεχωριστά κομμάτια εξοπλισμού που απαιτούνται, π.χ. βιβλία εξάσκησης, γραφική ύλη κτλ. παρέχονται από τις οικογένειες των μαθητών. Οι γονείς παρέχουν σχετικές συμβουλές όταν λίστες με τέτοιο υλικό συντάσσονται για τον επόμενο σχολικό χρόνο.

Σχολικά βιβλία στη *premiere* και *terminale*

Η επιλογή σχολικών βιβλίων στη μετά-υποχρεωτική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση επηρεάζεται από την απόφαση κάθε καθηγητή ξεχωριστά, και από το syllabus/course που επιλέγεται από τους μαθητές. Καθώς η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στις τάξεις *première* και *terminale* του *lycée* δεν περιλαμβάνονται στην υποχρεωτική εκπαίδευση, οι οικογένειες πληρώνουν για υλικό και σχολικά βιβλία. Τα ζητούν είτε ξεχωριστά (τα βιβλιοπωλεία μπορούν να προσφέρουν 5% έκπτωση στα σχολικά βιβλία που πωλούνται ατομικά) ή μέσω ενός συλλόγου (π.χ. σύλλογος γονέων - καθηγητών) κάθε περίπτωση οι εκπτώσεις μπορεί να κυμαίνονται από 20-45%. (Δεν υπάρχει μέγιστο όριο στην τιμή των σχολικών βιβλίων).

Επαγγελματικά Λύκεια

Η κυβέρνηση επιχορηγεί δαπάνες σχετικές με την προμήθεια διδακτικών υλικών για συλλογική χρήση στα επαγγελματικά λύκεια.

Γερμανία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 28 Απριλίου 2003

Τέταρτη φάση: Ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 15/16 - 18/19

1. Έλεγχος

Γενικά ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Στη Γερμανία, στην υποχρεωτική εκπαίδευση υπάρχουν προγράμματα σπουδών /ωρολόγια προγράμματα για όλα τα θέματα, όπως οι τομείς σπουδών για όλους τους τύπους (πλήρους - και μερικής απασχόλησης) υποχρεωτικών σχολείων.

Οι Υπουργοί Παιδείας και Πολιτισμού στα *ομόσπονδα κρατίδια* είναι αρμόδιοι για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών για τα θέματα που διδάσκονται στους διαφορετικούς τύπους σχολείων και τα επίπεδα σπουδών. Το Ομοσπονδιακό (εθνικό) Ίδρυμα για το Σχολείο και την Εκπαίδευση Ενηλίκων (Federal (National) Institute for School and Adult Education) παρακολουθεί την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών σε εθνικό επίπεδο.

Η οργάνωση και η επίβλεψη της εφαρμογής των προγραμμάτων σπουδών είναι ευθύνη του τμήματος Ανάπτυξης Προγραμμάτων Σπουδών (Curriculum Development Department) του Ομοσπονδιακού (εθνικού) Ιδρύματος για το Σχολείο και την Εκπαίδευση Ενηλίκων (Federal (National) Institute for School and Adult Education). Το τμήμα αποτελείται από ένα κύριο τμήμα το οποίο είναι αρμόδιο για την εκπαίδευση και τη διδασκαλία, την εκπαιδευτική έρευνα και παροχή συμβουλών στα σχολεία και έξι ειδικευμένα τμήματα που καλύπτουν τα κύρια θέματα που διδάσκονται στα σχολεία (γερμανικά, ξένες γλώσσες, μαθηματικά / επιστήμη, κοινωνικές επιστήμες / ιστορία / θρησκεία, τέχνη / μουσική, αθλητισμός). Επιπλέον, υπάρχουν τρία τμήματα συντονισμού (πρωτοβάθμιας, κατώτερης δευτεροβάθμιας και ανώτερης δευτεροβάθμιας) τα οποία είναι αρμόδια για τα σχολεία στην αντίστοιχη βαθμίδα. Υπάρχει επίσης ένα τμήμα "ειδικής διδασκαλίας" (special teaching) που εξετάζει τα προγράμματα σπουδών για τα *Sonderschulen* και ένα τμήμα που ενδιαφέρεται αποκλειστικά για την επαγγελματική κατάρτιση.

Σε περιφερειακό επίπεδο, τα προγράμματα σπουδών αναπτύσσονται συνήθως στις ειδικές επιτροπές σχεδιασμού προγραμμάτων σπουδών (committees) από εκπαιδευτικούς (συμπεριλαμβανομένων των διευθυντών) που βοηθούνται από άλλους ειδικούς όπως οι αντιπρόσωποι ερευνητικών ιδρυμάτων και, σε μια μικρότερη έκταση, από ειδικούς από τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η σύνθεση της επιτροπής προγραμμάτων σπουδών είναι συνήθως:

- έξι έως οκτώ εκπαιδευτικοί που διδάσκουν το συγκεκριμένο μάθημα και οι οποίοι προέρχονται από το σχετικό τύπο σχολείου
- ένας αντιπρόσωπος της σχολικής επιθεώρησης, ο οποίος είναι συχνά ο πρόεδρος της επιτροπής προγράμματος σπουδών
- ένα μέλος του Ομοσπονδιακού Ιδρύματος για το Σχολείο και την Εκπαίδευση Ενηλίκων ως επόπτης.

Οι *Επιτροπές Προγραμμάτων Σπουδών Περιοχής* συνεδριάζουν συνήθως μία φορά το μήνα και τα προγράμματα σπουδών αναπτύσσονται παράλληλα για όλα τα θέματα (μαθήματα) για κάθε ιδιαίτερο τύπο σχολείου. Παρέχονται γενικές οδηγίες διδασκαλίας σε κάθε συγκεκριμένο τύπο σχολείου όσο πραγματοποιείται η ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.

Τα μέλη δεν λαμβάνουν συνήθως κάποια συγκεκριμένη κατάρτιση σε ότι αφορά τη συμμετοχή τους στην επιτροπή προγραμμάτων σπουδών.

Στους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στις Επιτροπές Προγραμμάτων Σπουδών δίνεται το δικαίωμα να απέχουν από τις διδασκαλικές δραστηριότητες τέσσερις ώρες την εβδομάδα. Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού (του σχετικού *ομόσπονδου κρατιδίου*) και επιλέγονται και προτείνονται συνήθως από το ομοσπονδιακό ίδρυμα για το σχολείο και την εκπαίδευση ενηλίκων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τέτοιοι εκπαιδευτικοί είναι προσωπικό με πρακτική εμπειρία και ικανότητες στη διδασκαλία, τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων και την οργάνωση του σχολείου και των μαθημάτων. Συνεπώς, πολλοί από αυτούς τους εκπαιδευτικούς είναι διευθυντές, που έχουν την εμπειρία και την κατάρτιση.

Η παραγωγή των νέων ή των τροποποιημένων σχεδίων των προγραμμάτων σπουδών μπορεί να διαρκέσει ένα έτος και συνήθως τρία έως τέσσερα έτη για την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών για όλα τα θέματα για κάθε τύπο σχολείου. Αφού ολοκληρωθούν, τα προγράμματα σπουδών υποβάλλονται συνήθως στα σχολεία για μια δοκιμαστική περίοδο. Μόλις τα νέα προγράμματα σπουδών είναι έτοιμα για την εφαρμογή τους στα σχολεία, οι Υπουργοί Παιδείας και Πολιτισμού (των διάφορων *ομόσπονδων κρατιδίων*) κάνουν τις απαραίτητες νομικές και οργανωτικές αλλαγές σχετικά με τα σχολεία (π.χ. αριθμός γραπτών εξετάσεων, τροποποιήσεις στα ωρολόγια προγράμματα κτλ.).

Μετά την επίτευξη της συμφωνίας για τη διατύπωση ενός νέου προγράμματος σπουδών και στην συνέχεια αφού αυτό εφαρμοστεί στα σχολεία (είτε για μια προσωρινή περίοδο είτε μόνιμα), τα ιδρύματα κατάρτισης εκπαιδευτικών καλούνται να παρέχουν την απαραίτητη κατάρτιση στους δασκάλους και, σε αυτή τη φάση επίσης, οι εκδότες εγχειριδίων καλούνται να αναθεωρήσουν ή να ξαναγράψουν εντελώς τα σχετικά κείμενα.

Οι διευθυντές είναι αρμόδιοι για την εξασφάλιση της εφαρμογής των προγραμμάτων σπουδών. Συνήθως, τα προγράμματα σπουδών είναι αρκετά γενικά στη διατύπωσή τους ώστε να επιτραπεί στους εκπαιδευτικούς η απαραίτητη παιδαγωγική ελευθερία. Οι εκπαιδευτικοί που υπάγονται στα μεμονωμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα καθορίζουν συλλογικά μια γενική μέθοδο διδασκαλίας για τα προγράμματα σπουδών / τη διδακτέα ύλη που τίθεται από το Υπουργείο και ένα σχέδιο για την αξιολόγηση των μαθητών.

Οι οδηγίες του προγράμματος σπουδών αποτελούν περίπου μόνο το 70 τοις εκατό του διαθέσιμου σχολικού χρόνου και το υπόλοιπο επομένως είναι διαθέσιμο για την εργασία στο σχολικό προγραμματισμό. Οι εκπαιδευτικοί εντούτοις έχουν συχνά την εντύπωση ότι παρέχεται πολύ μικρότερη αναλογία από το 70:30.

Επαγγελματικά προγράμματα σπουδών στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η επαγγελματική εκπαίδευση στα σχολεία είναι αποκλειστική ευθύνη των *ομόσπονδων κρατιδίων*, ενώ η ομοσπονδιακή κυβέρνηση είναι αρμόδια για την επαγγελματική κατάρτιση μέσα σε εταιρείες. Το πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών για τις κατευθύνσεις στα *Berufsschulen* και οι κανονισμοί κατάρτισης για την επαγγελματική κατάρτιση στα διάφορα αναγνωρισμένα επαγγέλματα από το κράτος καθορίζονται από κοινού από τις ομοσπονδίες και τις αρχές των *ομόσπονδων κρατιδίων* σε μια συντονισμένη διαδικασία που περιλαμβάνει τη συμφωνία των εργοδοτών και των συνδικάτων.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Θέματα

Τα υποχρεωτικά θέματα που διδάσκονται στην ανώτερη δευτεροβάθμια εξαρτώνται από τον τύπο του σχολείου.

Gymnasiale Oberstufe* και *Abitur

Οι μαθητές από το 16^ο έτος έως το 19^ο έτος της ηλικίας τους στο *gymnasiale Oberstufe* πρέπει να διδάχονται ορισμένα θέματα ή συνδυασμούς θεμάτων, αλλά και να τους παρέχεται το εκτενές πεδίο για τη ειδίκευσή τους, με ένα ευρύτερο φάσμα επιλογών. Τα σχετικά θέματα ομαδοποιούνται σε τρεις κύριες περιοχές:

- γλώσσες, λογοτεχνία και τέχνες (π.χ. γερμανικά, ξένες γλώσσες, καλές τέχνες, μουσική)
- κοινωνικές επιστήμες (π.χ. ιστορία, γεωγραφία, φιλοσοφία, κοινωνικές σπουδές / εκπαίδευση / πολιτική / αγωγή του πολίτη, οικονομικά) και
- μαθηματικά, φυσικές επιστήμες και τεχνολογία (π.χ., μαθηματικά, φυσική, χημεία, βιολογία).

Κάθε μαθητής πρέπει να μελετήσει θέματα από κάθε μια από τις ανωτέρω τρεις περιοχές μέχρι την ολοκλήρωση του ανώτερου επιπέδου του *Gymnasium* και της εξέτασης *Abitur*. Η θρησκευτική εκπαίδευση και ο αθλητισμός είναι επίσης υποχρεωτικά. Επιπλέον, με βάση μια συμφωνία της μόνιμης διάσκεψης των υπουργών παιδείας και των πολιτιστικών υποθέσεων των *ομόσπονδων κρατιδίων*, τα γερμανικά, μια ξένη γλώσσα και τα μαθηματικά (που θεωρούνται ως "βασικές δεξιότητες") πρέπει να ληφθούν στο ανώτερο επίπεδο του *Gymnasium*. Τα αποτελέσματα από αυτά τα τρία θέματα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη στο πτυχίο του γενικού τίτλου σπουδών για την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (*Allgemeine Hochschulreife*). Σε ορισμένες περιπτώσεις, και σε μια περιορισμένη έκταση, κάποια άλλα θέματα μπορούν να αντικαταστήσουν τα γερμανικά, μια ξένη γλώσσα και τα μαθηματικά, υπό τον όρο ότι το περιεχόμενο είναι αλληλένδετο.

Οι σειρές μαθημάτων στο *gymnasiale Oberstufe* για το *Abitur* είναι ταξινομημένες ως *Grundkurse* (βασικές σειρές μαθημάτων) ή *Leistungskurse* (ανώτερες σειρές μαθημάτων):

- *To Grundkurse* (συνήθως 3 ώρες διδασκαλίας ανά θέμα, την εβδομάδα) έχει ως σκοπό να εξασφαλίσει όλοι οι σπουδαστές να αποκτήσουν μια ευρεία γενική εκπαίδευση, και μέχρι τα δύο τρίτα των σειρών μαθημάτων είναι στο βασικό επίπεδο.
- *To Leistungskurse* (5 ή 6 ώρες διδασκαλίας ανά θέμα, την εβδομάδα) έχει ως σκοπό να προσφέρει την πρόσθετη, ενισχυμένη γνώση η οποία θα χρησιμεύσει ως μια εισαγωγή σε βάθος στις ακαδημαϊκές σπουδές. Οι μαθητές πρέπει να επιλέξουν τουλάχιστον δύο ανώτερες σειρές μαθημάτων, μια από τις οποίες πρέπει να είναι είτε γερμανικά, η συνέχεια μιας ξένης γλώσσας, μαθηματικά, είτε μια φυσική επιστήμη. Εάν τα γερμανικά είναι η πρώτη ανώτερη σειρά μαθημάτων, τα μαθηματικά ή μια ξένη γλώσσα πρέπει να περιληφθούν μεταξύ των τεσσάρων θεμάτων που λαμβάνονται στην εξέταση *Abitur*. Τα νέα θέματα που προσφέρονται στο ανώτερο επίπεδο του *Gymnasium*, μεταξύ της ξένης γλώσσας και των επαγγελματικών θεμάτων, μπορούν να προσφερθούν ως δεύτερη ανώτερη σειρά μαθημάτων. Μερικά *ομόσπονδα κρατίδια* περιορίζουν την επιλογή των ανώτερων σειρών μαθημάτων σε ορισμένους υπαγόμενους συνδυασμούς.

Οι επιλογές που γίνονται για τις σειρές μαθημάτων *Abitur* σε ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο είναι οι εξής:

Στις σειρές μαθημάτων *Abitur*, τα εξειδικευμένα ιδιαίτερα θέματα μελετώνται σε ανώτερο επίπεδο. Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν, δημιουργώντας σχεδόν το δικό τους πρόγραμμα. Εντούτοις, το πρόγραμμα του μαθητή σχεδόν πάντα αποτελείται από δύο "εντατικά" θέματα

(κάθε ένα διδάσκεται για πέντε έως έξι ώρες την εβδομάδα) και τουλάχιστον πέντε "λιγότερο εντατικά" θέματα (κάθε ένα διδάσκεται για δύο έως τρεις ώρες την εβδομάδα). Η εξέταση στο τέλος του προγράμματος επικεντρώνεται στα δύο εντατικά θέματα και τα δύο από τα λιγότερο εντατικά θέματα. Αυτή η δυνατότητα επιλογής των μαθητών έχει καταργήσει ουσιαστικά τα εβδομαδιαία προγράμματα ανά τάξη στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Γερμανία. Εντούτοις, ανεξάρτητα από αυτήν την ελευθερία, οι μαθητές πρέπει "να συνδυάσουν και να ισορροπήσουν" τα σημαντικά και δευτερεύοντα θέματά τους ώστε να μη γίνουν πάρα πολύ εξειδικευμένα εφόσον και ο στόχος είναι να δημιουργηθούν άτομα με ολοκληρωμένες γνώσεις.

Επαγγελματικές σχολές

Τα θέματα που διδάσκονται (υποχρεωτικά ή επιλογές) στους διάφορους τύπους επαγγελματικών σχολών, που υπάρχουν στο ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο, εξαρτώνται από τη σειρά μαθημάτων που διδάσκονται στη σχολή. Οι σειρές μαθημάτων είναι διαθέσιμες και, συνεπώς, τα θέματα που διδάσκονται ποικίλλουν αρκετά.

Στο *Berufsschule* (μερικής απασχόλησης επαγγελματική σχολή) παραδείγματος χάριν, 60 τοις εκατό των μαθημάτων των τάξεων αποτελούνται από την εξειδικευμένη διδασκαλία που σχετίζεται άμεσα και συμπληρώνει την πρακτική κατάρτιση σε κάποια εταιρεία, την οποία εκπαίδευση οι μαθητές λαμβάνουν με ένα θεωρητικό υπόβαθρο. Το υπόλοιπο του χρόνου διδασκαλίας σχετίζεται συνήθως με τα γενικά θέματα όπως τα γερμανικά, οι κοινωνικές επιστήμες, τα οικονομικά, ο αθλητισμός,, κτλ.. Επίσης συχνά διδάσκεται μια ξένη γλώσσα.

Στα *Fachoberschulen*, που ειδικεύονται στις θεματικές περιοχές όπως η εφαρμοσμένη μηχανική, τα οικονομικά, η καλλιέργεια, η κοινωνική πρόνοια, και το σχέδιο, οι μαθητές απαιτείται επίσης να διδαχτούν γερμανικά, κοινωνικές επιστήμες, μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, μία ξένη γλώσσα και αθλητισμό.

Κατανομή Χρόνου

Τα ωρολόγια προγράμματα εξασφαλίζουν ότι τα θέματα έχουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ωρών στο γενικό πρόγραμμα σπουδών. Είναι δεσμευτικά για όλα τα σχολεία ενός δεδομένου τύπου και εξασφαλίζουν συγκρίσιμους εκπαιδευτικούς όρους για όλους τους σπουδαστές.

Τα παραδοσιακά ωρολόγια προγράμματα, εντούτοις, επικρίνονται όλο και περισσότερο για την περιορισμένη ενσωμάτωση των "σύγχρονων" μεθόδων εκπαίδευσης, ακριβώς επειδή παραμένουν προσκολλημένα στο παραδοσιακό σύστημα εκπαίδευσης.

Gymnasiale Oberstufe/Abitur

Σε ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο, στις σειρές μαθημάτων που οδηγούν στο *Abitur* (εισαγωγική εξέταση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης), το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθητών σχεδόν πάντα αποτελείται από δύο (ανώτερα) θέματα *Leistungskurse* που κάθε ένα διδάσκεται για πέντε έως έξι ώρες την εβδομάδα, και τουλάχιστον πέντε (βασικά) θέματα *Grundkurse*, κάθε ένα από τα οποία διδάσκεται για δύο έως τρεις ώρες την εβδομάδα. Αυτή η δυνατότητα επιλογής των μαθητών έχει καταργήσει ουσιαστικά τα εβδομαδιαία προγράμματα ανά τάξη στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Γερμανία. Υπάρχουν εντούτοις γενικά περίπου 30 εβδομαδιαίες περιόδους για αυτούς τους μαθητές στο *gymnasiale Oberstufe*, από τις οποίες περίπου 20 καταναλώνονται στα υποχρεωτικά θέματα σειράς μαθημάτων και 10 στα θέματα επιλογής.

Επαγγελματικές σχολές

Στο διετές *Berufsfachschulen* (*Berufskollegs* στο Baden-Württemberg και τη Σαξονία) το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα ενός μαθητή ανέρχεται σε τουλάχιστον 30 περιόδους (κάθε μία διαρκεί περίπου 45 λεπτά) κατά τη διάρκεια κάθε έτους της διετούς σειράς μαθημάτων.

Ένα περίπου τρίτο του συνολικού χρόνου διδασκαλίας στο *Berufsschule* διατίθεται στα θέματα γενικής εκπαίδευσης, δηλαδή γερμανικά, κοινωνικές σπουδές, οικονομικά, θρησκεία και αθλητισμός. Οι ξένες γλώσσες συμπεριλαμβάνονται στην επαγγελματική εκπαίδευση όταν είναι πιθανό να είναι σημαντικές για το μελλοντικό επάγγελμα του σπουδαστή. Στην επαγγελματική κατάρτιση στο διπλό σύστημα, όπου η αρχική επαγγελματική κατάρτιση πραγματοποιείται παράλληλα και σε μια επιχείρηση και στο *Berufsschule*, τουλάχιστον 12 εβδομαδιαίες περιόδοι διδασκαλίας πρέπει να πραγματοποιηθούν στο *Berufsschule*.

Στα *Fachoberschulen*, στους μαθητές παρέχεται πρακτική κατάρτιση πάνω στη δουλειά για τέσσερις ημέρες την εβδομάδα στο 11^ο έτος (ηλικία 16-17), πρέπει επίσης να περάσουν τουλάχιστον οκτώ περιόδους την εβδομάδα στην τάξη. Στο 12^ο έτος, οι μαθητές πρέπει να λάβουν τουλάχιστον 30 περιόδους γενικής και ειδικής επιμόρφωσης την εβδομάδα (κάθε μία διαρκεί περίπου 45 λεπτά). (18 έως 20 περιόδοι εβδομαδιαίως λαμβάνονται συνήθως από τα γενικά θέματα στις τάξεις - γερμανικά, κοινωνικές σπουδές, μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, μια ξένη γλώσσα και αθλητισμός.)

Η Εργασία στο σπίτι στην (υποχρεωτική) ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά μέσο όρο απαιτεί δύο έως δύομισι ώρες ανά ημέρα.

3. Προαιρετικά / Επιλογές

Επαγγελματικές σχολές

Τα θέματα που διδάσκονται (υποχρεωτικά ή επιλογές) στους διάφορους τύπους επαγγελματικών σχολών, που υπάρχουν στο ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο, εξαρτώνται από τη σειρά μαθημάτων που διδάσκονται στη σχολή. Οι σειρές μαθημάτων είναι διαθέσιμες και, συνεπώς, τα θέματα που διδάσκονται ποικίλλουν αρκετά.

4. Διατύπωση του προγράμματος σπουδών

Οι οδηγίες, η διδακτέα ύλη, οι τομείς σπουδών και τα ωρολόγια προγράμματα χρησιμοποιούνται στη διατύπωση του προγράμματος σπουδών στη Γερμανία.

Οι οδηγίες, τα προγράμματα σπουδών και τα ωρολόγια προγράμματα υπάρχουν για όλα τα θέματα και τους τομείς σπουδών σε όλους τους τύπους σχολείων και στα 16 *ομόσπονδα κρατίδια*. Οι οδηγίες αναφέρονται κυρίως στον τύπο σχολείου.

Οι οδηγίες, τα προγράμματα σπουδών και τα ωρολόγια προγράμματα, μαζί με τους νομικούς και οργανωτικούς κανόνες, είναι δεσμευτικά για όλα τα σχολεία. Και τα 16 *ομόσπονδα κρατίδια* έχουν θεωρητικά και δομικά συγκρίσιμες οδηγίες, προγράμματα σπουδών και ωρολόγια προγράμματα, καθώς επίσης και συγκρίσιμους νομικούς κανονισμούς για τα σχολεία τους.

5. Βασικές δεξιότητες

Στην επαγγελματική ή γενική/ακαδημαϊκή ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα σχολεία έχουν στόχο να βοηθήσουν τους μαθητές στην απόκτηση των ακόλουθων βασικών δεξιοτήτων:

- δυνατότητα έκφρασης (αποτελεσματικής επικοινωνίας)
- δυνατότητα ελέγχου της εκμάθησης
- δυνατότητα να εργαστούν αποτελεσματικά ως τμήμα μιας ομάδας
- δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις
- συνειδητοποίηση των ευθυνών τους
- δυνατότητα να αναπτυχθούν περαιτέρω / να συνεχίζουν την εκμάθησή τους και
- δυνατότητα να αναγνωριστούν οι δυνάμεις και οι αδυναμίες τους.

Abitur

Επιπλέον, βάσει μιας απόφασης της μόνιμης διάσκεψης των υπουργών παιδείας και των πολιτιστικών υποθέσεων των *ομόσπονδων κρατιδίων*, η γερμανική γλώσσα, μια ξένη γλώσσα και τα μαθηματικά θεωρούνται ως βασικές δεξιότητες που πρέπει να διδάχτούν στο ανώτερο επίπεδο του *Gymnasium* σε όλες τις σειρές μαθημάτων *Abitur*.

6. Προγράμματα σπουδών (Εκπαιδευτικό Υλικό)

Όλα τα εγχειρίδια που χρησιμοποιούνται στα σχολεία, ανεξάρτητα από τον τύπο σχολείου ή επιπέδου, πρέπει να εγκριθούν από τις επιτροπές σχολικών βιβλίων των υπουργείων Παιδείας, Πολιτιστικών Υποθέσεων και Επιστήμης των *ομόσπονδων κρατιδίων*. Κάθε Υπουργείο Παιδείας (*Land*), δημοσιεύει τακτικά έναν κατάλογο εγκεκριμένων εγχειριδίων. Η έγκριση των σχολικών εγχειριδίων στοχεύει να εξασφαλίσει ότι οι μαθητές δεν θα διδάσκονται από τα βιβλία που αποτυγχάνουν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες του προγράμματος σπουδών (ή που περιέχουν ρατσιστικό τρόπο σκέψης κτλ.).

Οι ιδιωτικοί εμπορικοί εκδότες που, σε μεγάλο βαθμό, ειδικεύονται σε αυτόν τον τύπο προϊόντων (εγχειριδίων, προγραμμάτων σπουδών οδηγίων εργασίας) γενικά αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τα σχολικά βιβλία.

Τα εγχειρίδια που παράγονται από τους ιδιωτικούς εμπορικούς εκδότες εγκρίνονται γενικά εάν:

- συμφωνούν με τις γενικές αρχές του *Grundgesetz* και των εκπαιδευτικών στόχων που καθορίζονται στους εκπαιδευτικούς νόμους
- είναι συμβατά με τη διδακτέα ύλη και με τα εκπαιδευτικά ερευνητικά συμπεράσματα
- η σχέση ποιότητας και τιμής είναι κατάλληλη και δικαιολογημένη.

Επίσης λαμβάνονται υπόψη τα εξωτερικά κριτήρια στους λόγους έγκρισης όπως ο αριθμός σελίδων, το μέγεθος και το σχήμα πρέπει να είναι σύμφωνα με τα *contents* που καθορίζονται στο πρόγραμμα σπουδών, την επιλεγμένη προσέγγιση στο θέμα και την ηλικία των μαθητών.

Τα εγχειρίδια για τη θρησκευτική εκπαίδευση εγκρίνονται με τη συμφωνία των εκκλησιαστικών αρχών.

Για να επιτραπεί στους μαθητές, ανεξάρτητα από το εισόδημα και τις κοινωνικές περιστάσεις τους, να έχουν πρόσβαση σε όλα τα εκπαιδευτικά υλικά που χρησιμοποιούνται στα σχολεία, όλα τα *ομόσπονδα κρατίδια* έχουν τους κανόνες με τους οποίους τα εκπαιδευτικά υλικά, και τα εγχειρίδια ειδικότερα, παρέχονται δωρεάν. Οι δαπάνες επιλαμβάνονται είτε από τους σχολικούς (χρηματοδοτικούς) οργανισμούς, όπως οι τοπικές αρχές, είτε από το ίδιο το *Land*. Γενικά, στους μαθητές που παρακολουθούν τα δημόσια σχολεία δίνονται τα εγχειρίδια και άλλα ακριβότερα εκπαιδευτικά υλικά (π.χ. υπολογιστές τσέπης) με δανεισμό, ενώ τα αναλώσιμα στοιχεία όπως τα βιβλία ασκήσεων, τα μολύβια και άλλα εκπαιδευτικά υλικά (π.χ. όργανα σχεδίων) πρέπει να παρασχεθούν από τους γονείς και τους μαθητές. Εντούτοις, οι κανόνες ποικίλλουν από ένα *Land* σε άλλο (και, σε σπάνιες περιπτώσεις, οι μαθητές στα χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο σχολεία μπορούν να αναμένουν να καταβάλουν μια συμπληρωματική συνεισφορά στις δαπάνες εγχειριδίων). Οι προμήθειες για την παροχή των ελεύθερων εκπαιδευτικών υλικών στους σπουδαστές στα ιδιωτικά σχολεία ποικίλλουν σύμφωνα με το *Land*. Σε μερικά *ομόσπονδα κρατίδια* οι μαθητές / οι γονείς πρέπει να συμβάλουν στο συνολικό κόστος των εκπαιδευτικών υλικών πληρώνοντας οι ίδιοι για ορισμένα υλικά. Σε μερικά *ομόσπονδα κρατίδια* δεν ενεργοποιούν ένα σύστημα δανείου αλλά παρέχουν επιχορηγήσεις για να αγοράσουν τα υλικά, οι οποίες εξαρτώνται από το εισόδημα των γονέων ή τον τύπο του σχολείου.

Οι τιμές των εγχειριδίων ελέγχονται ώστε να παραμένουν σε "λογικό" επίπεδο. Εάν μια τιμή αυξάνεται, η έγκριση του σχετικού εγχειριδίου μπορεί να αποσυρθεί. Επιπλέον, ο ανταγωνισμός μεταξύ των εκδοτών εγχειριδίων βοηθά να εξασφαλιστεί ότι οι τιμές παραμένουν εύλογα χαμηλές.

Ελβετία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 18 Οκτωβρίου 2002

Τέταρτη φάση: Ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 17 - 18

1. Έλεγχος

Στην Ελβετία δεν υπάρχει κάποιο εθνικό πρόγραμμα σπουδών και συνεπώς ούτε κάποιο εθνικό σώμα με ευθύνη για αυτό. Παρόλα αυτά κάθε καντόνι έχει τα δικά του ξεχωριστά εκπαιδευτικά σχέδια, τα τελευταία 25 χρόνια όλα τα καντόνια έχουν υιοθετήσει παρόμοιες γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τα μαθηματικά και τη δεύτερη ξένη γλώσσα στο ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο. Επίσης, από τη στιγμή που η κεντρική Κυβέρνηση δημοσίευσε νόμο για τον έλεγχο της επαγγελματικής κατάρτισης και κατέθεσε τις προϋποθέσεις για την άδεια εισόδου στα δύο ομοσπονδιακά *écoles polytechniques* και στα τμήματα της ιατρικής, υπάρχει λιγότερη ποικιλία στην μετά-υποχρεωτική εκπαίδευση.

Maturitdt certificate/Gymnasium

Οι εξετάσεις *Matura* ελέγχονται από την ομοσπονδιακή νομοθεσία, συνεπώς τα σχολεία προετοιμάζουν τους μαθητές για το πτυχίο *Maturitdt* ακολουθώντας ένα cantonal πρόγραμμα σπουδών. Τα προγράμματα σπουδών σχεδιάζονται από τις cantonal αρχές. Αλλά με νόμο ορίζεται ότι για το πτυχίο αυτό απαιτούνται τέσσερα χρόνια σπουδών. Το πρόγραμμα σπουδών για το πτυχίο *Maturitdt* έχει σχέση με τις (*Matura*) εξετάσεις που αναγνωρίζονται από την συνομοσπονδία (Confederation) και συνιστούν μια επίσημη 'υπόδειξη' ('recommendation') στα cantons. Τα υποχρεωτικά θέματα είναι αυστηρά ρυθμισμένα.

Σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις του *Maturitdt*, το πρόγραμμα σπουδών που δημοσιεύεται ή εγκρίνεται από ένα canton πρέπει να βασίζεται στο εθνικό πλαίσιο που σχεδιάστηκε το 1994 από το *EDK/CDIP* (the Swiss Conference of Cantonal Directors of Education). Αυτό το πλαίσιο προτείνει γενικούς σκοπούς μάθησης και καθορίζει τους εκπαιδευτικούς και διανοητικούς στόχους του *Gymnasium*.

Maturité fédérale

Ένα νέο εθνικό πρόγραμμα σπουδών παρουσιάστηκε στα γαλλόφωνα κολέγια στην Ελβετία (για μαθητές ηλικίας 15-19) το 1995. Έγινε πλήρως λειτουργικό το 2002, έτσι κάθε μαθητής Ελβετικού κολεγίου θα δίνει τις τελικές εξετάσεις για το *maturité fédérale*.

DMS δίπλωμα

Το 1987, μετά από περισσότερα από 15 χρόνια συζητήσεων, επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ των cantons, εκδόθηκαν οδηγίες για την αναγνώριση των επαγγελματικών διπλωμάτων και ένα πλαίσιο προγράμματος σπουδών για το *DMS δίπλωμα* (*Diplommittelschule diplomas*) υιοθετήθηκε από το *EDK/CDIP*. Σειρές μαθημάτων διάρκειας από δύο ή τρία χρόνια που είναι σύμφωνες με τις οδηγίες και υιοθετούν το πλαίσιο του προγράμματος σπουδών έχουν αναγνωριστεί απ' την κοινότητα του *EDK/CDIP*, υπό την προϋπόθεση της συμφωνίας της επιτροπής για *DMS*.

Συμβουλευτικά σώματα

Μερικά cantons έχουν ένα Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (Education Council). Σε κάθε canton, οι καθηγητές έχουν το δικαίωμα – νομικά και πρακτικά - να συμβουλευονται και, ειδικά στα γερμανόφωνα cantons, να συμμετέχουν άμεσα στο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (Education Council) κα στις τοπικές σχολικές αρχές. Το δικαίωμα των γονιών για ανάμιξη δεν είναι ακριβώς

καθορισμένο, παρά το γεγονός ότι αντιπροσωπεύονται επαρκώς στις σχολικές επιτροπές. Σε επίπεδο *cantonal*, οι *cantonal* βουλές (μέσω νομοθεσίας και κεφαλαίων - funding) και το εκλογικό σώμα (μέσω δημοψηφισμάτων και πρωτοβουλιών του εκλογικού σώματος) επηρεάζουν την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως κάνουν οι δήμοι, που έχουν το δικαίωμα συμμετοχής.

Cantonal οδηγίες προγράμματος σπουδών ερμηνεύονται, σε ξεχωριστό σχολικό επίπεδο από τους καθηγητές που εμπλέκονται. Καθώς πολλά σχολεία δεν έχουν διευθυντές (headteacher) ή προϊσταμένους (principal), το συνέδριο των καθηγητών αποφασίζει πώς να ερμηνεύσει τις οδηγίες για το πρόγραμμα σπουδών που προμηθεύονται από το *canton*. Η κεφαλή του τμήματος για μια συγκεκριμένη θεματική περιοχή συνήθως είναι υπεύθυνη για οποιοδήποτε σχετικό διοικητικό θέμα.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Gymnasium

Τα σημερινά *Gymnasia* προσφέρουν γενικά τέσσερις τύπους προγραμμάτων:

- A με έμφαση στα Ελληνικά και Λατινικά
- B Λατινικά και μοντέρνες γλώσσες
- C Μαθηματικά και επιστήμες
- D Μοντέρνες γλώσσες
- E Οικονομικά

Οι ρυθμίσεις του 1968 καθόρισαν αυστηρά το περιεχόμενο, τον αριθμό των μαθητικών ωρών και τις ρυθμίσεις αξιολόγησης για τα 11 υποχρεωτικά θέματα. Κάτω από αυτές τις ρυθμίσεις, το πρόγραμμα σπουδών του *Gymnasium* περιλαμβάνει:

- **Τρία θέματα κορμού:** μητρική γλώσσα (Γερμανικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Rhaeto-Romanic), δεύτερη εθνική γλώσσα και μαθηματικά.
- **Έξι υποχρεωτικά θέματα:** ιστορία, γεωγραφία, φυσική, χημεία, βιολογία και μουσική ή τέχνες.
- **Δύο θέματα, ειδικά στο πτυχίο που δίνεται, όπως φαίνεται παρακάτω:**
 - ο Ελληνικά και Λατινικά
 - ο Λατινικά και τρίτη εθνική γλώσσα ή Αγγλικά
 - ο Εφαρμοσμένα μαθηματικά και τρίτη εθνική γλώσσα ή Αγγλικά
 - ο Αγγλικά και τρίτη εθνική γλώσσα /Ισπανικά/ Ρώσικα
 - ο Οικονομικά και τρίτη εθνική γλώσσα ή Αγγλικά
- **Sport** (a federal requirement).

Υπάρχουν σχέδια για την υλοποίηση ενός νέου πλαισίου προγράμματος σπουδών στο *Gymnasium*. Το εθνικό πλαίσιο σχεδιάστηκε το 1994 από το *EDK/CDIP* και επικεντρώνεται σε τέσσερις εκτεταμένες περιοχές εκπαίδευσης : γλώσσες (πρώτη, δεύτερη, κλασική), ανθρωπιστικές σπουδές, επιστήμη και μαθηματικά, τέχνες και φυσική αγωγή. Επίσης προτείνει γενικές σειρές μαθημάτων που συνδυάζουν διαφορετικά θέματα. Με βάση τις προτάσεις, το πρόγραμμα σπουδών για το *Maturität* πτυχίο (ηλικία 18+) θα περιλαμβάνει:

- **Επτά θέματα κορμού:** πρώτη γλώσσα, δεύτερη εθνική γλώσσα, τρίτη γλώσσα (τρίτη εθνική γλώσσα, Αγγλικά ή μια κλασική γλώσσα), μαθηματικά, επιστήμη (περιλαμβάνει υποχρεωτικά βιολογία, χημεία και φυσική), ανθρωπιστικές σπουδές (περιλαμβάνει υποχρεωτικά ιστορία και γεωγραφία, όπως επίσης στοιχειώδη οικονομικά και νομικά), οπτικές τέχνες και/ή μουσική.
- **Ειδικές επιλογές,** επιλογή από οχτώ θέματα.
- **Πρόσθετες επιλογές,** επιλογή από 13 θέματα.
- Ένα **ανεξάρτητο έργο,** το οποίο εκτελείται ατομικά ή ομαδικά.

Υπό το νέο πλαίσιο, όλοι οι μαθητές πρέπει να μάθουν Αγγλικά σαν μέρος των *Gymnasium* σπουδών τους.

Ο μέσος αριθμός ωρών που αφιερώνονται στα υποχρεωτικά θέματα κατά τη διάρκεια των τεσσάρων χρόνων που προηγούνται των τελικών εξετάσεων ποικίλλει από 3000 σε 4000, εξαρτάται από τον τύπο του πτυχίου και τα *canton*. Η αναλογία διδασκαλίας που κατανέμεται στα βασικά θέματα είναι :γλώσσες 30-40 %, μαθηματικά και επιστήμες 20-30%, ανθρωπιστικές σπουδές 10-20 %, τέχνες 5-10 % . Από 15 - 25 % πρέπει να αφιερωθούν σε ειδικές και πρόσθετες επιλογές και προγράμματος εργασίας.

Maturité fédérale

Στα γαλλόφωνα κολέγια που προσφέρουν το *maturité fédérale* πτυχίο, τα Γερμανικά δεν είναι πλέον υποχρεωτικά σαν δεύτερη γλώσσα. Οι μαθητές μπορούν τώρα να επιλέξουν μεταξύ Γερμανικών και Ιταλικών. (Το εθνικό πρόγραμμα σπουδών για γαλλόφωνα κολέγια στην Ελβετία πρωτοπαρουσιάστηκε το 1995 και είναι πλήρες λειτουργικό από το 2002, κάθε μαθητής Ελβετικού κολεγίου μπορεί να δίνει τις τελικές εξετάσεις για το *maturité fédérale*. Επιδιώκετε ότι θα είναι δυνατό να δίνονται οι εξετάσεις σε άλλη γλώσσά από την Γαλλική [συνήθως Γερμανικά]).

DMS

Το γενικό μοντέλο στο οποίο κάθε *DMS* πτυχίο (*Diplommittelschule* diploma) πρέπει να βασίζεται περιλαμβάνει:

- Έναν κοινό κορμό (**common core**) γενικών σπουδών, που καλύπτει έξι περιοχές οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν διάφορα θέματα: μητρική γλώσσα (Γερμανικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Rhaeto-Romanic), άλλες γλώσσες (περιλαμβάνει τουλάχιστον μια άλλη εθνική γλώσσα), μαθηματικά, επιστήμη, ανθρωπιστικές σπουδές, τέχνες και κίνηση.
- Μια επιλογή τεχνικών θεμάτων (**technical subjects**), η οποία εξαρτάται από το πεδίο που έχει επιλέξει ο μαθητής, και περιλαμβάνει για παράδειγμα παραϊατρικές σπουδές, κοινωνική εργασία ή διοίκηση.

Zürich

Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το πρόγραμμα σπουδών που ακολουθείται εξαρτάται από τον τύπο του σχολείου

Altsprachliches Gymnasium (σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για 'αρχαίες γλώσσες' [κλασσικό])

Αυτό το σχολείο παρέχει έξι και μισό χρόνο μαθημάτων για μαθητές απευθείας από το *Primarschule* (ηλικία 12/13). Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει Λατινικά και τουλάχιστον δύο άλλες γλώσσες, συν μαθηματικά και επιστημονικά θέματα.

Mathematisches und Naturwissenschaftliches Gymnasium (σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για μαθηματικά και επιστήμες)

Το παρακολουθούν μαθητές ηλικίας 15/16 μετά από δύο, αλλά πιο συχνά τρία χρόνια κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο *Sekundarschule*, και το πρόγραμμα σπουδών επικεντρώνεται στα μαθηματικά και τις επιστήμες, αλλά περιλαμβάνει επίσης Γερμανικά και τη μελέτη δύο ξένων γλωσσών (Γαλλικά και Αγγλικά ή Ιταλικά).

Neusprachliches Gymnasium

Το παρακολουθούν μαθητές που ακολουθούν το *Sekundarschule*, το πρόγραμμα σπουδών στο *Neusprachliches Gymnasium* επικεντρώνεται στις μοντέρνες γλώσσες όπως τα Γερμανικά, Γαλλικά, Ιταλικά και Αγγλικά, αλλά επίσης περιλαμβάνει μαθηματικά και επιστήμες.

Wirtschaftsgymnasium

Το πρόγραμμα σπουδών που προσφέρεται στο *Wirtschaftsgymnasium* στους μαθητές που εισέρχονται από το *Sekundarschule* επικεντρώνεται σε θέματα που συνδέονται με οικονομικά.

Berufslehre (apprenticeship)

Το πρόγραμμα σπουδών εξαρτάται ολοκληρωτικά από τον τύπο της μαθητείας που αναλαμβάνεται (για παράδειγμα, κομμωτική, λογιστική, ξυλουργική, μηχανική κτλ.).

3. Προαιρετικά θέματα

Gymnasium

Επιπλέον στα υποχρεωτικά θέματα που περιγράφηκαν παραπάνω, 15 –25% των ωρών του προγράμματος σπουδών πρέπει να αφιερωθούν σε συγκεκριμένες και επιπρόσθετες επιλογές και εργασίες.

Το πρόγραμμα σπουδών για το DMS πτυχίο (*Diplommittelschule* diploma) περιλαμβάνει μια επιλογή από τεχνικά θέματα, η οποία εξαρτάται από το πεδίο που έχει επιλέξει ο μαθητής και περιλαμβάνει για παράδειγμα παραϊατρικές σπουδές, κοινωνική εργασία ή διοίκηση.

4. Διαμόρφωση προγράμματος σπουδών

Gymnasium

Η δομή του 1994 προτείνει γενικούς εκπαιδευτικούς στόχους, γενικούς εκπαιδευτικούς και διανοητικούς αντικειμενικούς σκοπούς του *Gymnasium* και καθορίζει τέσσερις εκτεταμένες περιοχές της εκπαίδευσης (γλώσσες [πρώτη, δεύτερη και κλασσική], Ανθρωπιστικές σπουδές, Επιστήμη και μαθηματικά, τέχνες και φυσική αγωγή).

DMS

Το πρόγραμμα σπουδών για το DMS πτυχίο (*Diplommittelschule* diploma) περιέχει έναν κοινό κορμό γενικών σπουδών και μια επιλογή από τεχνικά θέματα.

5. Βασικές δεξιότητες (Key Skills)

Βασικές δεξιότητες δεν ορίζονται, παρόλο που το 1994 πλαίσιο για το *Maturitt* καθορίζει τέσσερις εκτεταμένες περιοχές της εκπαίδευσης - γλώσσες (πρώτη, δεύτερη και κλασσική), ανθρωπιστικές σπουδές, επιστήμη και μαθηματικά, και τέχνες και φυσική αγωγή.

6. Υλικό προγράμματος σπουδών

Τα *Cantons* είναι υπεύθυνα για το πρόγραμμα σπουδών στο *Gymnasium*. Αυτό σημαίνει ότι τα υποχρεωτικά, σταθερά (εθνικά) Ελβετικά σχολικά βιβλία για το *Gymnasium* δεν υπάρχουν και δεν υπάρχει κανένα εθνικό σώμα το οποίο ρυθμίζει το υλικό που χρησιμοποιείται.

Η επιλογή των σχολικών βιβλίων αφήνεται σε κάθε σχολείο. Σε αυτή την κατάσταση ελεύθερης αγοράς μόνο μερικά σχολικά βιβλία γραμμένα από εκπαιδευτικούς have acquired reference work status. Για γλωσσικούς λόγους, η επιλογή του υλικού, τουλάχιστον σε μερικά θέματα, ελέγχονται από εξωτερικούς παράγοντες.

Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι γονείς πληρώνουν για τα σχολικά βιβλία.

Αγγλία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 17 Δεκεμβρίου 2004

Τέταρτη φάση: Ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 16 - 18

1. Έλεγχος

Το Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών δεν ισχύει για την μετά-υποχρεωτική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα σπουδών για τους μαθητές κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης εξαρτάται από τις επιλογές τους από τα εθνικά αναγνωρισμένα τυπικά προσόντα και από τη διδακτέα ύλη.

Στην *sixth forms* (δύο έτη μετά-υποχρεωτικής ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), οι μαθητές επιλέγουν από μια σειρά διαθέσιμων θεμάτων όπως *GCE 'A' Levels*, *GCE Advanced Subsidiary qualifications*, *General National Vocational Qualifications (GNVQs)*, *Vocational Certificates of Education (VCEs)* ή *GCSEs*.

Ευθύνες της Αρχής Προγραμμάτων Σπουδών και Προσόντων **Qualifications and Curriculum Authority (QCA)**

Η Αρχή Προγραμμάτων Σπουδών και Προσόντων **Qualifications and Curriculum Authority (QCA)** δημιουργήθηκε την 1η Οκτωβρίου 1997 μετά από τη συγχώνευση της Αρχής Σχολικών Προγραμμάτων Σπουδών και Αξιολόγησης **School Curriculum and Assessment Authority (SCAA)** και του Εθνικού Συμβουλίου για τα Επαγγελματικά Προσόντα **National Council for Vocational Qualifications (NCVQ)**. Είναι μια μη-υπηρεσιακή δημόσια υπηρεσία, υπό την αρμοδιότητα του *Γραμματέα του Κράτους* (για την εκπαίδευση και τις δεξιότητες). Η αποστολή της είναι εκτενής και συνδυάζει τον αρχικό ρόλο του **SCAA** της προώθησης των υψηλότερων προτύπων στα σχολεία με την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών και της αξιολόγησής τους, τη βελτίωση της ποιότητας στις δημόσιες εξετάσεις, με τις πρόσθετες ευθύνες για τα προσχολικά θέματα και για την εργασία και τα σχολικά επαγγελματικά προσόντα. Έχει την αποκλειστική ευθύνη τα προγράμματα σπουδών που είναι διαθέσιμα στους νέους και τους ενηλίκους να είναι συνεπή και εύκαμπτα.

Έλεγχος του προγράμματος σπουδών για τη θρησκευτική εκπαίδευση

Η θρησκευτική εκπαίδευση και μια καθημερινή πράξη συλλογικής λατρείας είναι υποχρεωτικές για όλους τους μαθητές. Κάθε *τοπική αρχή εκπαίδευσης (LEA)* πρέπει να έχει το μόνιμο Συμβούλιο για τη θρησκευτική εκπαίδευση (**SACRE**) ως συμβουλευτικό όργανο του *LEA* για τα θέματα σχετικά με τη θρησκευτική εκπαίδευση. Τα **SACREs** έχουν τη αρμοδιότητα να απαιτήσουν από το *LEA* να οργανώνει μια διάσκεψη σχετικά με τη διδακτέα ύλη.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Το Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών δεν ισχύει για τους μαθητές κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης εκπαίδευσης. Συνεπώς, δεν υπάρχει κανένα υποχρεωτικό θέμα, εκτός από τη θρησκευτική εκπαίδευση για τους μαθητές. Σε αυτό το επίπεδο, το πρόγραμμα σπουδών για τους μαθητές εξαρτάται από την επιλογή των εθνικά αναγνωρισμένων τυπικών προσόντων τους.

Πριν από τον Αύγουστο του 2000, οι μαθητές της *sixth form* έκαναν την επιλογή τους από μια σειρά θεμάτων διαθέσιμων ως *GCE 'A' Levels*, *GCE 'AS' Level examinations* ή *General National Vocational Qualifications (GNVQs)*. Από τον Αύγουστο του 2000, το *GCE Advanced Subsidiary qualifications* (ή *AS-levels*) έχει αντικαταστήσει το *GCE 'AS' Level examinations*. Από το 2002, το 10 τοις εκατό των μαθητών στα ιδιαίτερα θέματα ήταν σε θέση επίσης να πάρουν το *Advanced Extension awards (AE awards)*.

Πριν από τις αλλαγές του Αυγούστου του 2000, οι μαθητές ακολουθούσαν τις *GCE 'A' Level* σειρές μαθημάτων και παραδοσιακά έκαναν την επιλογή μεταξύ δύο και τεσσάρων θεμάτων για πάνω από δύο έτη, ένα από τα οποία ήταν συχνά Γενικές Σπουδές. Από τον Αύγουστο του 2000 εντούτοις και την εισαγωγή των *GCE Advanced Subsidiary qualification*, οι μαθητές έχουν ενθαρρυνθεί να σπουδάσουν ένα ευρύτερο φάσμα τεσσάρων ή περισσότερων θεμάτων στο πρώτο έτος της *sixth form*, για τα οποία, με την επιτυχή ολοκλήρωσή τους, απαιτούν το *GCE Advanced Subsidiary qualification*. Οι μαθητές μειώνουν έπειτα τον αριθμό θεμάτων που διδάσκονται στο δεύτερο, τελικό έτος της *sixth form* (συνήθως σε τρία θέματα), στα οποία, με την επιτυχή ολοκλήρωσή τους, αποκτούν τα *GCE 'A' Level qualification*.

Αυτές οι μεταρρυθμίσεις στόχευσαν να ενθαρρύνουν τους σπουδαστές:

- να επιλέξουν μέχρι πέντε θέματα, συμπεριλαμβανομένων τριών *full A-levels*,
- να συνδυάσουν τις επαγγελματικές και ακαδημαϊκές σπουδές και
- να σπουδάσουν τις βασικές επιχειρηματικές δεξιότητες της επικοινωνίας, την εφαρμογή των μαθηματικών και την τεχνολογία πληροφοριών.

Μερικοί σπουδαστές ηλικίας 16 έως 18 μπορούν επίσης να επιλέξουν να ακολουθήσουν σειρές μαθημάτων του *General Certificate of Secondary Education (GCSE)*.

Θρησκευτική εκπαίδευση

Η θρησκευτική εκπαίδευση και μια καθημερινή πράξη συλλογικής λατρείας είναι υποχρεωτικές για όλους τους μαθητές, ενώ δεν είναι υποχρεωτικές για τους σπουδαστές στα σχολεία της *μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης*.

3. Θέματα Προαιρετικά / Επιλογές

Δεδομένου ότι το Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών δεν ισχύει για τους μαθητές κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, μπορεί να δηλωθεί ότι όλα τα θέματα που διδάσκονται σε αυτό το επίπεδο είναι προαιρετικά/επιλογές – ο μαθητής τα επιλέγει σύμφωνα με τη σειρά μαθημάτων που έχει επιλέξει να ακολουθήσει. Η σειρά μαθημάτων που είναι διαθέσιμη από το 16ο έως το 19ο έτος είναι πολύ μεγάλη. Υπάρχουν, παραδείγματος χάριν, τουλάχιστον 16.000 επαγγελματικά προσόντα (η πλειοψηφία των οποίων δεν προσφέρεται στα σχολεία, αλλά στα ιδρύματα *μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης*). Οι μαθητές είναι ελεύθεροι να επιλέξουν οποιοδήποτε συνδυασμό σειρών μαθημάτων μέσα στον περιορισμό του ωρολογίου προγράμματος ενός σχολείου και τη σειρά των θεμάτων που αυτό προσφέρει.

Οι συνηθέστεροι τίτλοι σπουδών που προσφέρονται στα σχολεία περιλαμβάνουν:

GCE 'A' Levels και GCE 'AS' Level examinations - πριν από τον Αύγουστο του 2000

Ανάλογα με το μέγεθός του, ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα προσφέρει παραδοσιακά μεταξύ 8 και 30 θεμάτων *GCE 'A' Level*. Πριν από τις μεταρρυθμίσεις που εισήχθησαν τον Αύγουστο του 2000, οι μαθητές μετά από τις σειρές μαθημάτων *GCE 'A' Level* διδάσκονταν συνήθως μεταξύ δύο και τεσσάρων θεμάτων, ένα από τα οποία ήταν συχνά γενικών σπουδών. Χαρακτηριστικά, προσφέρονταν περίπου 18 ώρες εβδομαδιαίως διδασκαλία για ένα μαθητή που κάνει τρία *GCE 'A' Levels*, αφήνοντας του ουσιαστικό χρόνο για την ανεξάρτητη μελέτη και για άλλων δραστηριοτήτων.

Το *GCE 'AS' Level examinations* είχε ως σκοπό αρχικά να καλύψει το μισό περιεχόμενο μιας πλήρους σειράς μαθημάτων *GCE 'A' Level*, αλλά στο ίδιο βάθος.

GCE 'A' Level μεταρρυθμίσεις - η κατάσταση από τον Αύγουστο του 2000

Μετά τις μεταρρυθμίσεις στις σειρές μαθημάτων των *GCE 'A' Level* και *GCE 'AS' Level examination* από τον Αύγουστο του 2000, οι σπουδαστές έχουν ενθαρρυνθεί να μελετήσουν ένα ευρύτερο φάσμα θεμάτων (τέσσερα ή περισσότερα) στο πρώτο έτος της *sixth form*, το οποίο, μετά την επιτυχή ολοκλήρωσή του, απονέμει το *GCE Advanced Subsidiary qualification*. Οι

μαθητές μειώνουν έπειτα τον αριθμό θεμάτων που διδάσκονται στο δεύτερο, τελικό έτος της *sixth form* (συνήθως σε τρία), στις οποίες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του, αποκτούν τα *GCE 'A' Level* qualification. Όλα τα *GCE 'A' Level* αποτελούνται τώρα από έξι ενότητες με τις εξετάσεις που μπορούν να ληφθούν καθ' όλη τη διάρκεια των δύο ετών της σειράς μαθημάτων ή να ληφθούν μαζί στο τέλος της σειράς μαθημάτων. Οι πρώτες τρεις μονάδες αποτελούν το *GCE Advanced Subsidiary qualification* και τίθενται ως κριτήριο μεταξύ *GCSE* και *GCE 'A' Level*. Οι υποψήφιοι που συνεχίζουν τις σπουδές τους για το δεύτερο έτος σπουδών με τρεις πιο απαιτητικές ενότητες σε κάθε θέμα προκειμένου να αποκτήσουν το *GCE 'A' Level* με την επιτυχή ολοκλήρωση.

GCSEs

Το *Γενικό Πτυχίο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης General Certificate of Secondary Education (GCSE)* είναι διαθέσιμο σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Είναι το κύριο πιστοποιητικό αναγνώρισης σπουδών στην ηλικία των 16 ετών (ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης), αλλά οι περισσότεροι το αποκτούν μετά τα 16, για να εξασφαλίσουν έναν υψηλότερο βαθμό.

General National Vocational Qualifications (GNVQs), GCSEs στα επαγγελματικά θέματα και Vocational Certificates of Education (VCEs)

Το *General National Vocational Qualifications (GNVQs)* προσφέρει μια ολοκληρωμένη προετοιμασία για την επαγγελματική απασχόληση, καθώς επίσης και μια κατεύθυνση προς τα υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης. Οι τίτλοι σπουδών είναι διαθέσιμοι σήμερα σε δύο επίπεδα: *foundation* και *intermediate*, σε 14 θεματικές περιοχές (τέχνη και σχέδιο, επιχείρηση, οικοδόμηση, εφαρμοσμένη μηχανική, υγειονομική και κοινωνική περίθαλψη, φιλοξενία και τομέας εστίασεως, τεχνολογία πληροφοριών, περιβάλλον, τουρισμός, κατασκευές, επικοινωνία, τέχνες και βιομηχανίες ψυχαγωγίας, και επιστήμη) (*art and design; business; construction and the built environment; engineering; health and social care; hospitality and catering; information technology; land and environment; leisure and tourism; manufacturing; media: communication and production; performing arts and entertainment industries; retail and distributive services; and science*), αλλά δεν προσφέρονται όλοι αυτοί οι τομείς σε όλα τα σχολεία. Τα ιδρύματα *μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Further education institutions)* προσφέρουν συνήθως ένα ευρύτερο φάσμα σειρών μαθημάτων *GNVQ*. Τα προσόντα επικυρώνονται από τα επαγγελματικά *awarding bodies* και εγκρίνονται από τα *Qualifications and Curriculum Authority (QCA)*.

Τα *GCSEs* στα επαγγελματικά θέματα εισάγονται αυτήν την περίοδο. Αυτά έχουν αρχίσει να αντικαθιστούν το ενδιάμεσο επίπεδο *GNVQs*, το οποίο θα αποσυρθεί βαθμιαία κατά τη διάρκεια της περιόδου 2005-2007.

Τα *GNVQs* ήταν προηγουμένως επίσης διαθέσιμα σε ανώτερο επίπεδο. Το ανώτερο επίπεδο *GNVQs*, εντούτοις, έχει αντικατασταθεί από τα *επαγγελματικά πτυχία της εκπαίδευσης Vocational Certificates of Education (VCEs)*.

4. Βασικές δεξιότητες

Γενικό

Οι βασικές δεξιότητες στην Αγγλία προσδιορίζονται ως δεξιότητες που απαιτούνται για να πετύχουν στην εργασία, την εκπαίδευση και την καθημερινή ζωή.

Υπάρχουν έξι βασικές δεξιότητες: επικοινωνία, εφαρμογή των μαθηματικών, τεχνολογία πληροφοριών, συνεργασία, βελτίωση της εκμάθησης και την απόδοσης και επίλυση προβλημάτων. Τα πρώτα τρία μπορούν να διδαχτούν ως προσόντα και με την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση. Τα τρία τελευταία, αναφέρονται συχνά ως "ευρύτερες" βασικές δεξιότητες, είναι πιστοποιημένα βάσει της εσωτερικής αξιολόγησης μόνο.

Τίτλοι σπουδών Βασικών δεξιοτήτων

Οι βασικές δεξιότητες της επικοινωνίας, της εφαρμογής των μαθηματικών ή της τεχνολογίας πληροφοριών είναι διαθέσιμα για τους μαθητές στη μετα-υποχρεωτική, ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εάν ακολουθήσουν το *GCE 'A' Level*, *GCE Advanced Subsidiary qualification*, *GNVQ/VCE*, *GCSE*, τις ακαδημαϊκές, εφαρμοσμένες ή επαγγελματικές σειρές μαθημάτων. Ενιαίοι, συνδυασμένοι τίτλοι σπουδών στις τρεις βασικές δεξιότητες της επικοινωνίας, της εφαρμογής των μαθηματικών και της τεχνολογίας πληροφοριών διατέθηκαν επίσης στους σπουδαστές τον Αύγουστο/Σεπτέμβριο του 2000. Αυτοί οι τίτλοι έχουν καταργηθεί σταδιακά.

Βασικές δεξιότητες στα *GCE 'A' Levels*

Οι βασικές δεξιότητες της επικοινωνίας, η τεχνολογία πληροφοριών, η εφαρμογή των μαθηματικών και οι ευρύτερες βασικές δεξιότητες της βελτίωσης της εκμάθησης και της απόδοσης, της συνεργασίας και της επίλυσης προβλημάτων επίσης όλο και περισσότερο εξετάζονται στα *GCE 'A' Levels* και *GCE Advanced Subsidiary qualifications*.

5. Προγράμματα σπουδών (Εκπαιδευτικό Υλικό)

Τα εγχειρίδια δεν εγκρίνονται από το κράτος και δεν υπάρχει κανένα ορισμένο κείμενο σε ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο, εκτός κείμενα λογοτεχνίας. Η επιλογή των κειμένων για τη διδασκτέα ύλη των εξετάσεων είναι μια σύνθετη διαδικασία. Οι επιτροπές των εξεταστών, των ενεργεία εκπαιδευτικών και των αντιπροσώπων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της βιομηχανίας εμπλέκονται στη διαδικασία επιλογής.

Οι εμπορικοί εκδότες παράγουν τα εγχειρίδια.

Όπου η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται στα σχολεία, οι εκπαιδευτικοί είναι αρμόδιοι για τον καθορισμό των μεθόδων και των υλικών διδασκαλίας. Οι μέθοδοι διδασκαλίας και τα υλικά εκμάθησης αποφασίζονται από τον καθηγητή της τάξης, κατόπιν διαβουλεύσεων με τον επικεφαλής του τμήματος ή της σχολής (ένας εκπαιδευτικός που έχει ευθύνη για μια ιδιαίτερη θεματική περιοχή και που παρέχει βοήθεια και οδηγίες στους άλλους εκπαιδευτικούς). Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση που είναι *συντηρούμενα σχολεία (maintained schools)* παρέχει τα εγχειρίδια για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και δεν επιτρέπεται να χρεώσουν τα βιβλία ή τα χαρτικά.

Τα ιδρύματα της μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρέχουν στους σπουδαστές ηλικίας 16-19 ετών τα βασικά εκπαιδευτικά υλικά.

Άλλα εκπαιδευτικά υλικά

Όλα τα σχολεία διαθέτουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν τον οπτικοακουστικό εξοπλισμό όπως τηλεόραση, βίντεο, διαφάνειες, κασετόφωνα. Η βρετανική εκπαιδευτική αντιπροσωπεία επικοινωνιών και τεχνολογίας, *BECTA*, έχει την πείρα στη χρήση της τεχνολογίας στην εκμάθηση. Το εθνικό πλέγμα για την εκμάθηση (*NGfL*) (*BECTA*) επίσης παρέχει έναν πλούσιο υλικό διδασκαλίας και εκμάθησης, μαζί με οδηγίες σχετικά με την ασφαλή χρήση του Διαδικτύου στα σχολεία.

Ιρλανδία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 23 Ιουνίου 2003

Τέταρτη φάση: Ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 17 - 18

1. Έλεγχος

Οι μαθητές στη μετά-υποχρεωτική ανώτερου κύκλου (senior cycle) εκπαίδευση ακολουθούν έναν από τρεις τύπους προγραμμάτων Leaving Certificate τα οποία διαρκούν δύο χρόνια : το established Leaving Certificate, το Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP) και το Leaving Certificate Applied (LCA).

Επιπλέον, η δυνατότητα του τριετούς ανώτερου κύκλου καθιερώθηκε το 1994. Οι μαθητές που ακολουθούν αυτή τη δυνατότητα σπουδάζουν ένα Transition Year Programme και ακολουθεί ένα από τα δύο έτη του Leaving Certificate προγράμματος που περιγράφηκε παραπάνω. Γενικά, η αναδιάρθρωση του ανώτερου κύκλου είχε σκοπό την ενθάρρυνση μεγαλύτερου αριθμού μαθητών να συνεχίσουν στην full-time εκπαίδευση όταν τελειώσουν την υποχρεωτική εκπαίδευση (15 ετών). Σε αυτό το σημείο φάνηκε αναγκαία η παροχή προγραμμάτων κατάλληλα για ένα μεγαλύτερο φάσμα δυνατοτήτων, ικανοτήτων και ενδιαφερόντων των μαθητών σε σχέση με το παραδοσιακό, 'ακαδημαϊκό' δύο χρόνων Leaving Certificate.

Επιπλέον, αυτή η επανεξέταση θεωρήθηκε ως ένας τρόπος ενθάρρυνσης των μαθητών στον ανώτερο κύκλο να ακολουθήσουν ένα ευρύ πρόγραμμα σπουδών, με σημαντική επαγγελματική εστίαση πλούσια σε ικανότητες και χαρακτηριστικά όπως τα κίνητρα για δια βίου μάθηση, καλό επίπεδο μόρφωσης, κατανόηση θεμελιωδών επιστημονικών εννοιών και επικοινωνιών, κριτική σκέψη, ομαδικότητα και επαγγελματική ανάπτυξη.

Transition Year programme

Το Transition Year βασίζεται στις ανάγκες κάθε μαθητή και προωθεί την ανάπτυξή τους, την ωριμότητα και την αυτονομία τους ως μαθητές. Κάθε σχολείο σχεδιάζει το δικό του Transition Year πρόγραμμα, μέσα στο πλαίσιο των εθνικών οδηγιών, αναπτύσσει το πρόγραμμα σπουδών, καθώς και σύντομες σειρές μαθημάτων οι οποίες προσαρμόζονται στις ανάγκες των μαθητών. Οι οδηγίες καθορίζουν ότι κάθε πρόγραμμα οφείλει να προσφέρει στους μαθητές ένα ευρύ φάσμα εμπειριών μάθησης μέσα και έξω από την τάξη.

Το πρόγραμμα αυτό (συνήθως το παρακολουθούν μαθητές ηλικίας 15-16, πριν ξεκινήσουν ένα από τα 2-χρόνων Leaving Certificate μαθήματα) είναι εστιασμένο στους μαθητές. Αποσκοπεί οι μαθητές να αναλάβουν τις ευθύνες τους για τη μόρφωσή τους και να τους διδάξει να αποκτήσουν ικανότητες και να αξιολογήσουν τη ζωή σε καταστάσεις που εμφανίζονται έξω από τα όρια των προγραμμάτων αυτών.

Στα πλαίσια του προγράμματος, οι καθηγητές έχουν ελευθερία και επαγγελματικές ευκαιρίες να σχεδιάσουν το πρόγραμμα σπουδών, και σύντομες σειρές μαθημάτων προσαρμοζόμενες στις ανάγκες των μαθητών. Οι γονείς, η κοινωνία και οι τοπικές επιχειρήσεις μπορούν να συμπληρώσουν στο πρόγραμμα την αίσθηση της κοινής γνώμης και να συνεισφέρουν σε ένα επίπεδο μόρφωσης που αντιμετωπίζει τις απαιτήσεις και τις απολαύσεις της ζωής, της δουλειάς αλλά και της διασκέδασης.

Περίπου το 40% των σχολείων προσφέρουν ένα Transition Year που συνδυάζει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και εργασιακής εμπειρίας, και δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να ωριμάσουν ώστε να αρχίσουν τον ανώτερο κύκλο (senior cycle).

Leaving Certificate – γενικά

Το Leaving Certificate πρόγραμμα το οποίο προσφέρεται στον ανώτερο κύκλο δίνει έμφαση στην :

Προετοιμασία των μαθητών στις απαιτήσεις της περαιτέρω εκπαίδευσης (further Education) και κατάρτισης, για την εργασία και για τον ρόλο τους ως δραστήριους και με ενεργή συμμετοχή πολίτες .

Όλα τα Leaving Certificate προγράμματα αποσκοπούν στην παροχή προοδευτικής συνέχειας από το Junior Certificate πρόγραμμα, και όλα δίνουν έμφαση :

- Στην αυτό-καθοδηγούμενη μάθηση και στην ανεξάρτητη σκέψη
- Σε ένα πνεύμα έρευνας, κριτικής σκέψης, αυτοπεποίθησης, πρωτοβουλίας και τολμηρότητας
- Στην προετοιμασία για την περαιτέρω εκπαίδευση (further education) και για την αγορά εργασίας
- Στη δια βίου μάθηση

Leaving Certificate (established)

Μια διαδικασία επανεξέτασης του προγράμματος σπουδών του *Leaving Certificate* ξεκίνησε το 1990. Ορισμένα επανεξετασμένα θέματα έχουν ήδη παρουσιαστεί στα σχολεία. Μερικά όπως η φυσική και η χημεία αναμένουν υλοποίηση και κάποια άλλα όπως τα τεχνολογικά θέματα, συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής, είναι στο τελικό στάδιο προετοιμασίας. Ορισμένα χαρακτηριστικά των επανεξεταζόμενων μαθημάτων για όλα τα θέματα είναι :

- να παρέχουν σύνδεση με, και εξέλιξη από, τα Junior Certificate μαθήματα
- να ικανοποιούν τις διάφορες ανθρώπινες ανάγκες και ιδιαίτερα όσον αφορά τις επαγγελματικές, της περαιτέρω εκπαίδευσης (Further Education) και κατάρτισης φιλοδοξίες των μαθητών με την ολοκλήρωση των *Leaving Certificate* προγραμμάτων
- να πετύχουν καλύτερη αναλογία μεταξύ των στόχων και των αντικειμενικών σκοπών του προγράμματος σπουδών όπως έχουν καθοριστεί και τις μεθόδους και τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των γνώσεων των μαθητών
- να είναι ευαισθητοποιημένα σε θέματα Ιρλανδικού και Ευρωπαϊκού πολιτισμού, ισότητας των φύλων και να σχετίζονται με άλλα θέματα του σχολικού προγράμματος μαθημάτων.

The Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP)

Το LCVP μπορεί να περιγραφεί σαν μια εκπαιδευτική παρέμβαση στο established Leaving Certificate η οποία έχει ως αποτέλεσμα την αναβάθμιση του προγράμματος. Η αναβάθμιση είναι επαγγελματικής φύσης, προετοιμάζει τους μαθητές για την περαιτέρω (further) και συνεχιζόμενη εκπαίδευση και στον χώρο εργασίας. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην προσπάθεια να αναλαμβάνουν οι μαθητές την ευθύνη για τη μόρφωσή τους, να γίνουν περισσότερο καινοτόμοι και τολμηροί, να επικοινωνούν, να δουλεύουν ομαδικά και να μπορούν να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες.

The Leaving Certificate Applied (LCA)

Το LCA παρουσιάστηκε το 1995, είναι ένα ξεχωριστό, εναλλακτικό πρόγραμμα από το Leaving Certificate (established). Είναι προ-επαγγελματικό, και προορίζεται είτε για τους μαθητές που δεν θέλουν να συνεχίσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε για αυτούς που δεν έχουν τις ικανότητες να συνεχίσουν στο established Leaving Certificate. Οι μαθητές του LCA είναι κυρίως δεσμευμένοι στη δουλειά και σπουδάζουν με ένα ενεργό, πρακτικό, βασισμένο σε εργασίες προσανατολισμό.

Υπεύθυνες αρχές

Υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα ευθυνών για την ανάπτυξη και υλοποίηση του προγράμματος σπουδών. Σε εθνικό επίπεδο το πρόγραμμα σπουδών διατυπώνεται από το Υπουργείο Παιδείας

και Επιστήμης, με τη βοήθεια του National Council for Curriculum and Assessment (NCCA) και το Department of Education and Science (DES) επιβλέπει την υλοποίησή του δια μέσου των επιθεωρητών του. Σε σχολικό επίπεδο, ο χαρακτήρας του σχολείου παίζει βασικό ρόλο. Η προσαρμογή του προγράμματος σπουδών ώστε να ταιριάζει σε κάθε σχολείο επιτυγχάνεται με την προετοιμασία και τη συνεχή ενημέρωση του σχολικού πλάνου (“plean scoile”).

National Council for Curriculum and Assessment (NCCA)

Το NCCA ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 1987. Ο ρόλος του είναι να συμβουλεύει το Υπουργείο Παιδείας και Επιστήμης σε θέματα σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών και την αξιολόγηση της προσχολικής, πρωτοβάθμιας και μετά-πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι εργασίες που δίνονται στο NCCA κάτω από τους κανόνες του Education Act 1998 αποσκοπούν:

- Να βελτιώσει την ποιότητα της εκπαίδευσης διατηρώντας το πρόγραμμα σπουδών και τις ρυθμίσεις για την αξιολόγηση των μαθητών κάτω από τακτική επιθεώρηση.
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό για το πρόγραμμα σπουδών για την προσχολική εκπαίδευση, πρωτοβάθμια και μετά-πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό για στρατηγικές οι οποίες θα βοηθήσουν τους μαθητές να κάνουν μια επιτυχημένη μετάβαση από την πρωτοβάθμια στη μετά-πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό για το επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων που πρέπει να αποκτούν οι μαθητές διαφόρων ηλικιών.
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό για τις απαιτήσεις όσον αφορά το πρόγραμμα σπουδών για μαθητές με αναπηρίες και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (SEN).
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό για τις στρατηγικές για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στη διδασκαλία και τη χρήση των Gaeilge (the Irish language) στα σχολεία.
- Να προωθήσει την ισότητα πρόσβασης στη μόρφωση γενικά.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Οι μαθητές στη μετά-υποχρεωτική ανώτερου κύκλου (senior cycle) εκπαίδευση ακολουθούν έναν από τους τρεις τύπους 2-χρόνων established Leaving Certificate προγραμμάτων : το Leaving Certificate, το LCVP, το LCA. Αυτό θα επηρεάσει τα θέματα που θα διδαχθούν σε αυτό το στάδιο.

Επιπλέον, η επιλογή ενός 3-χρόνων senior cycle παρουσιάστηκε το 1994. Συμπεριλαμβάνει μερικούς μαθητές που ακολουθούν το 1-χρόνου Transition Year πρόγραμμα (πριν από το 2-χρόνων Leaving Certificate πρόγραμμα μαθημάτων).

Transition Year πρόγραμμα

Ο Transition Year βασίζεται στις ανάγκες κάθε μαθητή και προωθεί την ανάπτυξή τους, την ωριμότητα και την αυτονομία τους ως μαθητές. Το πρόγραμμα μπορεί να συμπεριλαμβάνει στοιχεία όπως :

- Gaeilge (Irish English)
- Ίσες ευκαιρίες
- Κοινωνική και πολιτική εκπαίδευση
- Ευρωπαϊκή ανάπτυξη
- Δημιουργικές τέχνες
- Πληροφορική και επικοινωνίες (ICTs)
- Εκπαιδευτικές ικανότητες και
- ‘δοκιμαστικά’ μαθήματα σε μοντέρνες ξένες γλώσσες

Εργασιακή εμπειρία επίσης προσφέρεται σαν μέρος του transition Year προγράμματος, και παρακολουθείται από προσωπικό στο χώρο εργασίας αλλά και από το σχολείο.

Leaving Certificate (established)

Το established *Leaving Certificate* προσφέρει στους μαθητές μια γενική, ισορροπημένη εκπαίδευση ενώ ενσωματώνει δυνατότητα για εξειδίκευση σε ένα συγκεκριμένο επαγγελματικό προσανατολισμό. Οι ρυθμίσεις για την επιλογή θεμάτων από τους μαθητές διαγράφεται από το Department of Education and Sciences (DES) “Rules and Programme for Secondary Schools”.

Η εγκεκριμένη σειρά μαθημάτων για το *Leaving Certificate* πρόγραμμα αναφέρει ότι οι μαθητές πρέπει να πάρουν τουλάχιστον πέντε θέματα, από τα οποία το ένα πρέπει να είναι Gaeilge (Ιρλανδικά).

Υπάρχουν 31 καθορισμένα θέματα για το established *Leaving Certificate* που είναι απαριθμημένα στο "Rules and Programme for *Secondary Schools*". Αυτά είναι καταναμημένα σε πέντε θεματικές :

- Γλώσσες - Gaeilge (Irish), Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά, Λατινικά, Ελληνικά, Εβραϊκές σπουδές και κλασικές σπουδές.
- Επιστήμες – μαθηματικά, φυσική, χημεία, φυσική και χημεία, βιολογία και εφαρμοσμένα μαθηματικά.
- Business - λογιστική, οργάνωση επιχειρήσεων, οικονομικά και οικονομική ιστορία.
- Εφαρμοσμένες επιστήμες - μηχανολογία, τεχνικό σχέδιο, κατασκευές, φυσική και χημεία, γεωργικές επιστήμες, γεωργική οικονομία, οικιακή οικονομία (επιστημονική και κοινωνική) και οικιακή οικονομία (γενικά).
- Κοινωνικές σπουδές - ιστορία, γεωγραφία, τέχνες (περιλαμβάνει και τη χειροτεχνία), μουσική και μουσική δεξιοτεχνία και οικιακή οικονομία (γενικά).

Συνιστάται κάθε μαθητής να παίρνει τουλάχιστον 3 θέματα από την ενότητα θεμάτων η οποία είναι κατάλληλη για αυτόν και 2 τουλάχιστον εκτός ενότητας.

Στην πραγματικότητα, αυτή η ομαδοποίηση των θεμάτων φαίνεται να έχει μικρή σχέση με τις αποφάσεις που παίρνουν τα σχολεία και οι μαθητές για την παροχή και την επιλογή των θεμάτων αντίστοιχα. Οι μαθητές του *Leaving Certificate* δε αισθάνονται ότι αναλαμβάνουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που ενσωματώνει μια ομαδοποίηση θεμάτων αλλά σαν επιλογή από σχετικά ανεξάρτητα θέματα.

Όλα τα θέματα προσφέρονται σε ‘ordinary’ και ‘higher’ επίπεδα. Επιπλέον, τα μαθηματικά και τα Gaeilge (Irish) προσφέρονται επίσης στο ‘foundation’ επίπεδο.

Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP)

Το *LCVP* (παρουσιάστηκε πρώτη φορά 1989) είναι το κανονικό *Leaving Certificate* πρόγραμμα με προσοχή σε τεχνικά θέματα και μερικές προσθήσεις. Από το 1994, το πρόγραμμα συμπεριλαμβάνει τρία ‘Link modules’ σε επιχειρησιακή εκπαίδευση (enterprise), προετοιμασία για δουλειά, και επαγγελματική εμπειρία. Συμπερασματικά, οι μαθητές που παίρνουν το *LCVP* τώρα σπουδάζουν:

- Ένα ελάχιστο από πέντε *Leaving Certificate* θέματα (στο ‘higher’, ‘ordinary’ ή ‘foundation’ επίπεδα), συμπεριλαμβανομένων των Gaeilge (Irish) και δύο θέματα επιλεγμένα από καθορισμένες επαγγελματικές θεματικές ενότητες (13 καθορισμένα θέματα) για το σχηματισμό μιας επαγγελματικής θεματικής ενότητας. (Μηχανική και φυσική μπορεί, για παράδειγμα, να επιλεγεί για το σχηματισμό θεματικής ενότητας.)
- Μια αναγνωρισμένη σειρά μαθημάτων σε μια μοντέρνα Ευρωπαϊκή γλώσσα (άλλη από την Gaeilge [Irish] ή English) και
- Τρία υποχρεωτικά Link modules (enterprise education, προετοιμασία για τη δουλειά και επαγγελματική εμπειρία).

Leaving Certificate Applied (LCA)

Το *Leaving Certificate Applied (LCA)* περιλαμβάνει περισσότερο μια διαθεματική προσέγγιση παρά μια βασισμένη σε ένα θέμα δομή. Έχει σαν πρωταρχικό στόχο τη προετοιμασία των συμμετεχόντων για την ζωή ως ενήλικες αλλά και την εργασία, διαμέσου σχετικών εμπειριών μάθησης οι οποίες αναπτύσσουν τις παρακάτω περιοχές της ανθρώπινης προσπάθειας : πνευματική, διανοητική, κοινωνική, συναισθηματική, αισθητική και σωματική.

Υπάρχουν τρία στοιχεία στο LCA – γενική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και επαγγελματική προετοιμασία. Αυτά είναι αλληλένδετα και αλληλεξαρτούμενα.

Σε αυτά τα στοιχεία, οι σειρές μαθημάτων περιλαμβάνουν ένα αριθμό module. Ένα module έχει διάρκεια 30 ώρες. Κάθε χρόνος από τα 2-χρόνων προγράμματα χωρίζεται σε δύο περιόδους, Σεπτέμβριο ως Ιανουάριο και Φεβρουάριο ως Ιούνιο, για να διευκολυνθεί η modular δομή της σειράς μαθημάτων. Ένα module σε μια σειρά μαθημάτων (courses) συνήθως ολοκληρώνεται σε μία περίοδο (session). Κατά τη διάρκεια των 2-χρόνων του προγράμματος, οι συμμετέχοντες θα συμπληρώσουν 44 modules. Επιπλέον πληροφορίες φαίνονται στο παρακάτω διάγραμμα.

Οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να πάρουν μαθήματα σε κάθε μια από τις παρακάτω περιοχές :

Επαγγελματική προετοιμασία	Αριθμός modules
Επαγγελματική προετοιμασία και καθοδήγηση	8
Αγγλικά και επικοινωνία	4
Επαγγελματική εκπαίδευση	Αριθμός modules
Επαγγελματικές ειδικότητες (specialisms) (2 πλήρεις σειρές μαθημάτων) (βλέπε την παρακάτω λίστα)	8 (4 x 2)
Μαθηματικές εφαρμογές	4
Εισαγωγή στην πληροφορική και την τεχνολογία επικοινωνιών	2
Γενική Εκπαίδευση	Αριθμός modules
Κοινωνική εκπαίδευση	6
Γλώσσες: Gaeilge (Irish) Μοντέρνα Ευρωπαϊκή γλώσσα Ή για τους συμμετέχοντες από την κοινότητα των κωφών την νοηματική γλώσσα	2 2 (4)
Καλλιτεχνική εκπαίδευση (χορός, δράμα, μουσική, visual arts)	2
Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία (συμπεριλαμβάνει και τη γυμναστική)	2
Προαιρετικά modules	Αριθμός modules
Οι συμμετέχοντες πρέπει να ολοκληρώσουν τέσσερα προαιρετικά modules	4
Σύνολο	44

Πηγή: DEPARTMENT OF EDUCATION AND SCIENCE (DES) and NATIONAL COUNCIL FOR CURRICULUM AND ASSESSMENT (NCCA) (2000).

Όσον αφορά τις επαγγελματικές ειδικότητες (specialisms), η λίστα των επιλογών είναι η παρακάτω:

- γεωργία/κηπευτική
- παιδική φροντίδα (childcare)/ κοινωνική φροντίδα (community care)
- γραφικές και κατασκευαστικές σπουδές
- χειροτεχνία και σχέδιο
- μηχανολογία
- κομμωτική και αισθητική
- ξενοδοχειακά, τροφοδοσία και τουρισμός
- διοίκηση γραφείου και φροντίδα πελάτη (customer care)
- τεχνολογία

Επιπλέον, οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν τις επαγγελματικές ειδικότητες (specialisms) :

- πληροφορική και τεχνολογία επικοινωνιών, ή
- Active leisure studies

όταν τα εισαγωγικά μαθήματα ('πληροφορική και τεχνολογία επικοινωνιών' 'Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία') στον παραπάνω κύριο πίνακα έχουν ολοκληρωθεί.

Όσον αφορά τα προαιρετικά modules (βλέπε κύριο πίνακα παραπάνω), τα σχολεία πρέπει να παρέχουν τέσσερα τέτοια modules τα οποία θα αναγνωριστούν. Τα σχολεία μπορούν να διαλέξουν από την ακολουθία των modules και τη σειρά μαθημάτων που είναι διαθέσιμα, συμπεριλαμβανομένων των modules/σειρών μαθημάτων στην επιστήμη και τη θρησκευτική εκπαίδευση. Τα σχολεία μπορούν να προσφέρουν όλα τα τέσσερα modules από μια σειρά μαθημάτων όπως οι επιστήμες, ή μπορούν να προσφέρουν ένα συνδυασμό modules από διαφορετικές σειρές μαθημάτων (courses). Τα σχολεία μπορούν να μη διαλέξουν από τις επαγγελματικές ειδικότητες (specialisms) που έχουν ήδη επιλεγεί. Σε ειδικές περιπτώσεις, τα σχολεία μπορεί να θέλουν να αναπτύξουν μια νέα σειρά μαθημάτων/module που να ταιριάζουν στις τοπικές ανάγκες ή ενδιαφέροντα. Αυτές οι σειρές μαθημάτων/modules πρέπει να υποβάλλονται στο National Council for Curriculum and Assessment (NCCA) ώστε να υποβληθούν σε μια διαδικασία επικύρωσης. Η υλοποίηση υποβάλλεται για τελική έγκριση από το Department of Education and Science (DES).

Ο πίνακας ο οποίος ακολουθεί καθορίζει τις προαιρετικές επιλογές που είναι διαθέσιμες από τις υπάρχουσες σειρές μαθημάτων :

Όνομα σειράς μαθημάτων (course)	Αριθμός διαθέσιμων modules	Αριθμός modules που πρέπει να επιλεγούν	Αριθμός πιθανών προαιρετικών modules
Επαγγελματική προετοιμασία και καθοδήγηση	11	8	3
Αγγλικά και επικοινωνία	4	4	0
Μαθηματικές εφαρμογές	4	4	0
Επαγγελματικές ειδικότητες (specialism)		4 + 4	Οι συμμετέχοντες μπορούν να πάρουν μέχρι 4 προαιρετικά modules σε οποιαδήποτε επαγγελματική ειδικότητα δεν εξετάζονται
Εισαγωγή στην πληροφορική και στην τεχνολογία	2	2	0

επικοινωνιών			
Καλλιτεχνική εκπαίδευση	9	2	7
Κοινωνική εκπαίδευση	6	6	0
Μοντέρνα γλώσσα	2	2	Οι συμμετέχοντες μπορούν να πάρουν προαιρετικά modules σε άλλες γλώσσες
Gaeilge (Irish)	2	2	0
Νοηματική γλώσσα (Sign language)	4		Όλα τα 4 modules μπορούν να επιλεγούν από κωφούς μαθητές αντί για μοντέρνες γλώσσες και Gaeilge (Irish). Τα modules 1 και 2 μπορούν να επιλεγούν σαν προαιρετικά από όλους τους συμμετέχοντες.
Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία	3	2	1
Θρησκευτική εκπαίδευση	4	0	4
Επιστήμη	4	0	4

Πηγή: DEPARTMENT OF EDUCATION AND SCIENCE (DES) and NATIONAL COUNCIL FOR CURRICULUM AND ASSESSMENT (NCCA) (2000).

Επιπλέον, κάθε συμμετέχων υποχρεούται να ολοκληρώσει 7 μαθητικές εργασίες σε αυτά τα δύο χρόνια, όπως ακολουθούν :

- μια γενική εκπαιδευτική εργασία (task),
- μια εργασία επαγγελματικής προετοιμασίας,
- δύο εργασίες επαγγελματικής εκπαίδευσης,
- μια εργασία σύγχρονου θέματος (contemporary issue),
- μια πρακτική εργασία (practical achievement task), και
- μια προσωπική εργασία έκφρασης (personal reflection task)

Η μαθητική εργασία είναι πρακτική δραστηριότητα και/ή διαδικασία έκφρασης διαμέσου της οποίας ο μαθητής αναμένεται να ολοκληρώσει και να εφαρμόσει τις εμπειρίες μάθησης που αποκόμισε από την παρακολούθηση του Leaving certificate Applied προγράμματος σε κάποια ή όλα από τα παρακάτω :

- την ανάπτυξη ενός προϊόντος
- την διερεύνηση ενός θέματος
- την εκτέλεση μιας πράξης
- την παροχή υπηρεσίας
- την παρουσίαση ενός γεγονότος
- προσωπική έκφραση.

Το προτεινόμενο χρονικό διάστημα για την συμπλήρωση μιας μαθητικής εργασίας είναι 10 ώρες, κάποιες από τις οποίες θα εντάσσονται στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος. Η προσωπική εργασία έκφρασης απαιτεί παραπάνω ώρες, καθώς αυτή είναι εργασία σχεδιασμένη να επιτρέπει στο μαθητή να εκφράζεται (reflect) σε τακτική βάση πάνω στις εμπειρίες εκμάθησης. Το πρόγραμμα για την ολοκλήρωση των 7 μαθητικών εργασιών είναι όπως ακολουθεί :

Χρόνος 1		Χρόνος 2	
Περίοδος 1 (Σεπτέμβριος- Ιανουάριος)	Περίοδος 2 (Φεβρουάριος ως Ιούνιος)	Περίοδος 3 (Σεπτέμβριος- Ιανουάριος)	Περίοδος 4 (Φεβρουάριος-Ιούνιος)
Γενικές εκπαιδευτικές εργασίες	Εργασία επαγγελματικής προετοιμασίας Εργασία επαγγελματικής εκπαίδευσης (Reflective statement 1, συμβάλλει στην προσωπική εργασία έκφρασης)	Εργασία σύγχρονου θέματος Εργασία επαγγελματικής εκπαίδευσης μια πρακτική εργασία	Προσωπική εργασία έκφρασης (Reflective statement 2, συμβάλλει στην προσωπική εργασία έκφρασης)

Πηγή: DEPARTMENT OF EDUCATION AND SCIENCE (DES) and NATIONAL COUNCIL FOR CURRICULUM AND ASSESSMENT (NCCA) (2000).

Κάθε μαθητική εργασία προσδιορίζεται, σχεδιάζεται και προγραμματίζεται σε σχολικό επίπεδο. Είναι σημαντική απαίτηση του προγράμματος ότι κάθε μαθητής είναι ενεργά εμπλεκόμενος στον προσδιορισμό, σχεδιασμό και προγραμματισμό της κάθε μαθητικής εργασίας που αναλαμβάνει. Γενικά κύρια ευθύνη για την μαθητική εργασία την έχει ο μαθητής. Με εξαίρεση την πρακτική εργασία και την προσωπική εργασία έκφρασης, μια μαθητική εργασία μπορεί να αναληφθεί από ομάδα.

3. Κατανομή ώρας

Τα περισσότερα *Leaving Certificate* subject syllabuses είναι σχεδιασμένα να διδαχθούν σε 180 ώρες του διδακτικού χρόνου στα δύο χρόνια.

Η ελάχιστη απαίτηση από το *Leaving Certificate Applied (LCA)* είναι ότι 44 modules πρέπει να διδαχθούν σε δύο χρόνια κάθε module διαρκεί 30 ώρες.

4. Διαμόρφωση προγράμματος σπουδών

Υπάρχουν έγγραφα προγράμματος σπουδών και περιληπτικά/αναλυτικά προγράμματα για όλα τα ανώτερου κύκλου (senior cycle) προγράμματα. Η περίληψη του προγράμματος για τον *Transition Year* είναι ευθύνη κάθε σχολείου ξεχωριστά. Το πρόγραμμα σπουδών όπως περιγράφεται συνοπτικά στο *Leaving Certificate* subject syllabuses παρουσιάζεται γενικά σε σχέση με το σκοπό, το αντικείμενο/αποτέλεσμα της μάθησης (περιλαμβάνει γνώση και κατανόηση, έννοιες, ικανότητες και συμπεριφορές), το περιεχόμενο και τις ρυθμίσεις αξιολόγησης. Τα *Leaving Certificate Applied (LCA)* modules παρουσιάζονται σε σχέση με το σκοπό του module, τις προϋποθέσεις, το στόχο, τα αποτελέσματα της μάθησης και τις ενότητες μελέτης.

5. Βασικές δεξιότητες (Key Skills)

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα εκπαιδευτικά προγράμματα στο επίπεδο ανώτερου κύκλου (senior cycle) στις βασικές δεξιότητες. Ωστόσο, οι εκτιμώμενες βασικές δεξιότητες ενσωματώνονται στα προγράμματα, και εκτιμώνται ανάλογα, από το να καθορίζονται μέσω στόχων επίτευξης ή εκτιμώμενες μέσω συγκεκριμένων εξετάσεων.

Οι βασικές δεξιότητες στις οποίες δίνεται έμφαση στα subject syllabuses, στα εκπαιδευτικά προγράμματα και στα προγράμματα κατάρτισης είναι παρόμοια με αυτές για τις οποίες τα περισσότερα εκπαιδευτικά συστήματα ενδιαφέρονται, για παράδειγμα :

- γενική παιδεία
- αριθμητικές εφαρμογές
- δημιουργία συνδέσμου μεταξύ υλικού/ιδέας (material/idea) από σειρές μαθημάτων και/ή modules
- ικανότητες διαπροσωπικές και επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένης της ομαδικής εργασίας)
- ικανότητες μελέτης
- ικανότητες έρευνας και συλλογής πληροφοριών
- δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων και λήψη αποφάσεων
- μάθηση μέσω προηγούμενες εμπειρίες
- χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών
- δημιουργία συνδέσμων με τον κόσμο της εργασίας, και
- δημιουργία κατευθύνσεων για μελλοντική εργασία και δια βίου μάθηση.

6. Προγράμματα σπουδών (Εκπαιδευτικό Υλικό)

Σε σχεδόν όλες τις περιπτώσεις, εμπορικοί εκδότες παράγουν τα σχολικά βιβλία. Περιστασιακά, υλικό/καθοδήγηση μπορεί να παραχθεί από το Department of Education and Science (*DES*) (ή παράγοντες με σύμβαση με το *DES*) το οποίο διατίθεται στα σχολεία σε μη εμπορική βάση. Αυτό συμβαίνει σε περιπτώσεις θεμάτων ή προγραμμάτων μειοψηφίας, και είναι μέρος της υποστήριξης που παρέχεται από το *DES* για τη σύστασή τους και τη συνεχή κατανόηση.

Δεν υπάρχει κάποια εξέταση ή διαδικασία έγκρισης από το Κράτος για την παραγωγή των βιβλίων. Ωστόσο, υπάρχει σύνδεση μεταξύ του σωματείου εκδοτών, του *DES* και του National Council for Curriculum and Assessment (*NCCA*) για την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών, εκθέσεων και σχεδίων.

Τα σχολεία και οι καθηγητές επιλέγουν τα σχολικά βιβλία για χρήση σε συγκεκριμένα προγράμματα και θέματα.

Οι γονείς αγοράζουν τα σχολικά βιβλία ή συνεισφέρουν στο πρόγραμμα διαμοίρασης βιβλίων που οργανώνεται από τα σχολεία.

Μερικά σχολεία επίσης δανείζουν τα σχολικά βιβλία. Χρηματική βοήθεια (Grant aid) είναι διαθέσιμη, κάτω από κάποια κριτήρια, για την ενίσχυση της αγοράς σχολικών βιβλίων. Τα σχολεία που διαχειρίζονται προγράμματα δανεισμού μπορούν επίσης να επωφεληθούν από τις κρατικές επιχορηγήσεις για να δημιουργήσουν το πρόγραμμα.

7. Irish-medium resources

Το Μάρτιο του 2002, ένα νέο νόμιμο σώμα καθιερώθηκε για την προώθηση της Irish-medium education και τη διδασκαλία και εκμάθηση της Ιρλανδικής γλώσσας γενικά. Το συμβούλιο για Gaeltacht και το Gaelscoil Education θα έχουν ένα συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο στην Ιρλανδική γλώσσα, στον προγραμματισμό και συντονισμό των σχολικών βιβλίων και της βοήθειας μάθησης και στην ανάπτυξη πολιτικών για την προώθηση της εκπαίδευσης μέσω των Ιρλανδικών στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το σώμα αποσκοπεί να συνεισφέρει προς την κατεύθυνση της ανανέωσης της Ιρλανδικής γλώσσας σαν ζωντανής γλώσσας και σαν μέσο μάθησης.

Ισπανία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 24 Ιανουαρίου 2005

Τέταρτη φάση: Μετα-υποχρεωτική ανώτερη δευτεροβάθμια (μετά τη μεταρρύθμιση), ηλικία 16 – 18

1. Έλεγχος

Δεν υπάρχει καμιά επίσημη διαίρεση της μετα-υποχρεωτικής ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ισπανία σε ακαδημαϊκή/επαγγελματική. Κατά συνέπεια, και οι δύο κατευθύνσεις (*bachillerato* και *specific vocational training*) θεωρούνται ως βασική εκπαίδευση και, υπό αυτήν τη μορφή, είναι υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού (*MECD*).

Bachillerato

Ο έλεγχος του προγράμματος σπουδών είναι ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού (*MECD*) και των *Αυτόνομων Κοινοτήτων*. Οι *Αυτόνομες Κοινότητες* προσαρμόζουν το πρόγραμμα σπουδών ώστε να ταιριάζει με το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο τους. Η νομοθεσία *LOGSE* του 1990 καθόρισε τέσσερις διαφορετικές κατευθύνσεις *Bachillerato*. Από το σχολικό έτος 2004/05 αυτές οι κατευθύνσεις θα μειωθούν σε τρεις.

Specific vocational training

Το βασιλικό διάταγμα του 1993 καθόρισε τις γενικές οδηγίες για τα πιστοποιητικά και τα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών πυρήνων για τη *Specific vocational training*, οι οποίες προβλέπουν μια κοινή αλλά εύκαμπτη ακαδημαϊκή δομή. Άλλα βασιλικά διατάγματα καθιερώνουν τα συγκεκριμένα πιστοποιητικά που απονέμονται καθώς και τα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών. Οι Αρχές Εκπαίδευσης ορίζουν τα προγράμματα σπουδών που αντιστοιχούν στα διάφορα πτυχία που απονέμονται κάτω από την αιγίδα τους. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα αναπτύσσουν τις διδακτικές οδηγίες μέσω των διδακτικών σχεδίων και των προγραμμάτων, οι στόχοι των οποίων είναι, το περιεχόμενο της σειράς των μαθημάτων που διδάσκονται καθώς επίσης και τα κριτήρια αξιολόγησης πρέπει να απεικονίζουν τις ανάγκες των μαθητών αλλά και των εκπαιδευτικών ευκαιριών που υπάρχουν στην κοινότητα.

Τουλάχιστον μία φορά κάθε πέντε έτη, η κυβέρνηση πρέπει να αναθεωρεί, να ενημερώνει ή να δημιουργεί νέα επαγγελματικά πιστοποιητικά σύμφωνα με τις αλλαγές στα επαγγέλματα. Αυτό γίνεται μέσω της συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού (*MECD*), των *Αυτόνομων Κοινοτήτων* και των ειδικών στην εργασία και την απασχόληση.

Αρμόδιες αντιπροσωπείες

Το κέντρο για την εκπαιδευτική έρευνα και την τεκμηρίωση (*Centre for Educational Research and Documentation*) *CIDE*, είναι ένα σώμα, που συνίσταται από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού (*MECD*) και βοηθάει στην ανάπτυξη, την κατάρτιση και τη διάδοση του προγράμματος σπουδών και στην προετοιμασία των υλικών καθοδήγησης για τους εκπαιδευτικούς.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Θρησκευτική εκπαίδευση

Όλα τα σχολεία είναι υποχρεωμένα να διδάξουν τη θρησκευτική (καθολική) εκπαίδευση. Αυτήν την περίοδο, εντούτοις, οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ της θρησκευτικής εκπαίδευσης ή των εναλλακτικών διδακτικών δραστηριοτήτων, συνήθως ελεύθερες σπουδές.

Bachillerato

Εκτός από την κατάρτιση που παρέχεται στους μαθητές για την ανώτερη *specific vocational training* και τις πανεπιστημιακές σπουδές, το *bachillerato* στοχεύει να παρέχει στους μαθητές την πνευματική και προσωπική ωριμότητα καθώς και τη γνώση και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να αντεπεξέλθουν τις κοινωνικές ανάγκες υπεύθυνα και επαρκώς.

Το ελάχιστο πρόγραμμα σπουδών κορμού *bachillerato* καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο, αλλά οι *Αυτόνομες Κοινότητες*, οι Εκπαιδευτικές Αρχές και τα σχολεία αναπτύσσουν και προσαρμόζουν το πρόγραμμα σπουδών στις ανάγκες τους. Αυτή την περίοδο ισχύουν τέσσερις κατευθύνσεις ή κλάδοι *bachillerato* (τύποι σειρών μαθημάτων *bachillerato*) οι ακόλουθοι:

- τέχνες,
- φυσική επιστήμη και υγεία,
- ανθρωπιστικές και κοινωνικές σπουδές και
- τεχνολογία.

Διδακτική μονάδα για το *bachillerato* είναι το θέμα. Τα θέματα ομαδοποιούνται σε:

- κοινά θέματα πυρήνων (υποχρεωτικά για όλους τους σπουδαστές)
- υποχρεωτικά θέματα για κάθε μία από τις τέσσερις κατευθύνσεις επιλογής (*modalidades*) (τέχνες, φυσική επιστήμη και υγεία, ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες και τεχνολογία) και
- προαιρετικά θέματα.

Στο πρώτο έτος μιας σειράς μαθημάτων *bachillerato* οι μαθητές επιλέγουν τέσσερα υποχρεωτικά κοινά θέματα πυρήνων, τρία θέματα που συνδέονται με την κατεύθυνση επιλογής τους και ένα προαιρετικό/επιλογή θέμα. Στο δεύτερο έτος, πρέπει να εγγραφούν σε τρία υποχρεωτικά κοινά θέματα πυρήνων, τρία θέματα που συνδέονται με την κατεύθυνση επιλογής τους και δύο προαιρετικά θέματα. Κατ' εξαίρεση και σε προσωπική βάση, και με τη συμφωνία του διδακτικού προσωπικού, μερικοί μαθητές μπορούν να επιλέξουν ένα πρόσθετο θέμα.

Γενικά γίνεται αποδεκτό ότι κάποιες από τις τέσσερις επιλογές *bachillerato* (τέχνες, ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, τεχνολογία, και φυσική επιστήμη και υγεία) είναι δυσκολότερες από άλλες. Η τεχνολογία, παραδείγματος χάριν, θεωρείται γενικά ως ευκολότερη και δίνει την πρόσβαση κυρίως στην ανώτερη (μετα-υποχρεωτική) *specific vocational training* ή σε μερικές σύντομες πανεπιστημιακές σειρές μαθημάτων. Ο κύριος στόχος είναι να παρασχεθούν ευρύτερες και ελκυστικότερες εκπαιδευτικές "επιλογές" σε ένα σημείο στο οποίο πολλοί μαθητές επέλεξαν να εγκαταλείψουν το σχολείο.

Ξένες γλώσσες

Στο σχολικό έτος 1998/99 σχεδόν το 97% των μαθητών επέλεξαν να διδαχτούν τα αγγλικά ως υποχρεωτική πρώτη σύγχρονη ξένη γλώσσα. Από το υπόλοιπο 3%, η μεγάλη πλειοψηφία διδάχτηκε τα γαλλικά, ενώ σε πολύ μικρές αναλογίες διδάχτηκαν τα γερμανικά, τα πορτογαλικά και τα ιταλικά. Τα γαλλικά είναι η πιο συνηθισμένη επιλογή δεύτερης ξένης γλώσσας.

Καθοδήγηση

Η παροχή συμβουλών (ή [σταδιοδρομίες] καθοδήγηση) είναι μέρος της εκπαίδευσης σε όλη τη σειρά μαθημάτων *bachillerato*. Κάθε ομάδα μαθητών έχει έναν καθηγητή τάξης που συντονίζει την αξιολόγησή τους και την προσωπική καθοδήγησή τους, με την παράλληλη υποστήριξη, ανάλογα με την περίπτωση, του σχολικού συμβουλευτικού τμήματος. Ο εκπαιδευτικός και επαγγελματικός προσανατολισμός στοχεύει να εξασφαλίσει ότι, στο τέλος της σειράς μαθημάτων *bachillerato*, οι μαθητές είναι αρκετά ώριμοι να κάνουν τις σωστές ακαδημαϊκές επιλογές και να ακολουθήσουν σταδιοδρομίες σύμφωνες με τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Τα κοινά θέματα πυρήνων και οι ελάχιστες απαιτήσεις του ωρολογίου προγράμματος για κάθε θέμα (*enseñanzas mínimas*) καθ' όλη τη διάρκεια των δύο ετών της σειράς μαθημάτων (εάν το θέμα διδάσκεται πάνω από ένα ή δύο έτη) είναι τα ακόλουθα.

(Καστιλιάνικα) ισπανική γλώσσα και λογοτεχνία (ή γλώσσα και λογοτεχνία της <i>Αυτόνομης Κοινότητας</i>)	210 ώρες
Ξένη γλώσσα	210 ώρες
Φιλοσοφία	70 ώρες
Ιστορία	70 ώρες
Θρησκεία ή εναλλακτικές δραστηριότητες (ο σπουδαστής αποφασίζει)	70 ώρες
Φυσική αγωγή	35 ώρες

Το πρόγραμμα σπουδών πυρήνων (*enseñanzas mínimas*) πρέπει να αποτελέσει το 65% των διδακτικών ωρών της τάξης. Οι *Αυτόνομες Κοινότητες* με μια επίσημη γλώσσα εκτός από (τα καστιλιανικά) ισπανικά, μπορούν να μειώνουν το ποσοστό σε 55%.

Σε κάθε ένα από τα (υποχρεωτικά) θέματα που συνδέονται με την κατεύθυνση επιλογής τους στο *bachillerato* (τέχνες, ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, τεχνολογία, και φυσική επιστήμη και υγεία) διατίθεται 70 ώρες του χρόνου διδασκαλίας κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα θέματα που συνδέονται με την κατεύθυνση επιλογής τους :

Τα θέματα των κατευθύνσεων επιλογής κάθε τύπου *bachillerato* (70 ώρες ανά θέμα)

Τέχνες	Φυσικές επιστήμες και επιστήμες υγείας	Ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες	Τεχνολογία
Artistic drawing 1	Physics and chemistry	Latin 1	Physics and Chemistry
Artistic drawing 2	Biology and geology	Latin 2	Mathematics 1
Technical drawing	Mathematics 1	Greek	Mathematics 2
Volume	Mathematics 2	History of Art	Technical drawing
History of Art	Physics	History of philosophy	Physics
Image	Chemistry	Contemporary world	Mechanics
Principles of design	Biology	History	Electro-technology

Expression techniques	Technical drawing	Geography	Industrial technology 1
	Earth and environmental sciences	Economics and business organisation	Industrial technology 2
		Mathematics and applied sciences 1	
		Mathematics and applied sciences 2	

Οι ακόλουθοι πίνακες επεξηγούν το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα - βασισμένο στις ανωτέρω οδηγίες - και για τα δύο έτη της σειράς μαθημάτων *bachillerato* σε Ανδαλουσία (μια *αυτόνομη Κοινότητα* χωρίς μια επίσημη γλώσσα) και την Καταλονία (με μια επίσημη γλώσσα).

Εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα (ώρες) για το *bachillerato* (και τα δύο έτη) σε Ανδαλουσία και Καταλονία. Σχολικό έτος 2001/2002

Θέματα		Ανδαλουσία	Καταλονία
Compulsory common core subjects	Physical education	2	2
	Philosophy	4	3
	History	3	3
	Spanish language and literature	6	6
	Co-official language and literature of the <i>Autonomous Community</i>	-	6
	Foreign language	5	6
Compulsory subjects tied to choice of <i>bachillerato</i> course (<i>option stream</i>)	First	8	
	Second	8	
	Third	8	32*
Optional courses	First	5	
	Second	6/8	
	Third	3/4	
Other	Religious education/alternative activities	2	2
	Counselling/guidance	-	1
Σύνολο		60/63	64

* Οι μαθητές έχουν 32 ώρες από τη διδασκαλία στο *Bachillerato*, σε επιλογές και ερευνητική εργασία.

NB: Τον Απρίλιο του 2001 το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού ανήγγειλε τις μεταρρυθμίσεις του υποχρεωτικού προγράμματος σπουδών πυρήνων (τα *enseñanzas mínimas*, τα οποία πρέπει να αποτελέσουν τη βάση του προγράμματος σπουδών σε όλες τις *Αυτόνομες*

Κοινότητες) για την κατώτερη και ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι μεταρρυθμίσεις ενίσχυσαν τη διδασκαλία των βασικών δεξιοτήτων της γλώσσας και των μαθηματικών, καθώς επίσης και τις ανθρωπιστικές επιστήμες, τις επιστήμες και τις νέες τεχνολογίες. Αυτές οι αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών είχαν ως σκοπό να βελτιώσουν την ποιότητα της εκπαίδευσης και να προετοιμάσουν τους μαθητές για τη την κοινωνία.

Μεταρρυθμίσεις LOCE

Οι μεταρρυθμίσεις (*LOCE*) θα οδηγήσουν στη βαθμιαία εισαγωγή μερικών αλλαγών στην μετα-υποχρεωτική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η νομοθεσία μειώνει συγκεκριμένα τον αριθμό των κατευθύνσεων επιλογής (*modalidades*) σε τρεις από τέσσερις που ήταν πριν. Οι νέες κατευθύνσεις/κλάδοι θα είναι:

- τέχνες
- επιστήμη και τεχνολογία και
- ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Μετά από την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, που αρχίζει το ακαδημαϊκό έτος 2004/05, θα διδαχθούν τα ακόλουθα θέματα πυρήνων:

- κοινωνία, πολιτισμός και θρησκεία,
- φυσική αγωγή,
- φιλοσοφία και ιστορία,
- Ισπανική ιστορία,
- Ισπανική γλώσσα και λογοτεχνία και
- μια ξένη γλώσσα.

Οι μεμονωμένες *Αυτόνομες Κοινότητες* μπορούν επίσης να συμπεριλάβουν τη διδασκαλία της γλώσσας τους.

Οι μεταρρυθμίσεις *LOCE* επιτρέπουν επίσης την εισαγωγή μιας δεύτερης ξένης γλώσσας, ένα συγκεκριμένο θέμα για τη διδασκαλία πληροφορικής και τεχνολογίας επικοινωνιών.

Specific vocational training

Η *Specific vocational training* στοχεύει να βοηθήσει τους νέους να αξιοποιήσουν τις δεξιότητες τους, για να συμβάλει στην ισόβια εκπαίδευση όλων των πολιτών και για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του συστήματος για ικανό και κατάλληλο εργατικό δυναμικό.

Οι δύο κύκλοι (ενδιάμεσο και ανώτερο επίπεδο) διαιρούνται στις ενότητες της θεωρητικής και πρακτικής κατάρτισης, η διάρκεια της οποίας ποικίλλει σύμφωνα με την επαγγελματική ικανότητα. Οι ενότητες ομαδοποιούνται ως εξής:

- administration and management
- agriculture and stock breeding
- graphic arts
- automation
- sales and marketing
- construction
- electricity and electronics
- personal beauty
- hotels and tourism
- sound and image
- wood and furniture
- industrial mechanics
- chemistry
- health
- socio-cultural services

- textiles
- physical activities and sports
- maritime and fishing industries
- food industries
- production, maintenance and service
- computerisation
- glass and ceramics.
-

Μια ενότητα πρακτικής κατάρτισης (συνήθως διάρκειας 300-700 ωρών) σε εργασιακό χώρο πρέπει να περιληφθεί, εκτός των μαθητών που μπορούν να καταδείξουν τη σχετική επαγγελματική εμπειρία.

Η παροχή συμβουλών και η καθοδήγηση είναι ένα αναπόσπαστο τμήμα της εκπαίδευσης. Κάθε ομάδα μαθητών έχει έναν καθηγητή τάξης που συντονίζει την αξιολόγησή τους και την προσωπική καθοδήγησή τους, με την παράλληλη υποστήριξη, ανάλογα με την περίπτωση, του σχολικού συμβουλευτικού τμήματος. Πρέπει επίσης να υπάρχει ένας εκπαιδευτικός αρμόδιος για την κατάρτιση και την καθοδήγηση για την αγορά εργασίας. Μια ενότητα στην κατάρτιση και την καθοδήγηση συμπεριλαμβάνεται σε όλους τους κύκλους κατάρτισης.

3. Θέματα Προαιρετικά / Επιλογές

Bachillerato

Το *bachillerato* "έχει ποικιλία", επιτρέποντας στους μαθητές να επιλέξουν τη μία από τις τέσσερις κατευθύνσεις επιλογής (*modalidades*) με σκοπό την προετοιμασία για τις περαιτέρω σπουδές ή την απασχόληση. Οι κατευθύνσεις επιλογής είναι:

- τέχνες
- φυσικές και επιστήμες υγείας
- ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες και
- τεχνολογία.

Τα σχολεία πρέπει να προσφέρουν το ελάχιστο δύο κατευθύνσεις επιλογής από τις οποίες οι μαθητές μπορούν να κάνουν τις επιλογές τους.

Στα θέματα των κατευθύνσεων επιλογής διατίθεται το ελάχιστο 70 ώρες. Η βασική επαγγελματική κατάρτιση συνεχίζει να είναι μέρος της σειράς μαθημάτων, με την προσθήκη των vocational elements και των transition to working life.

Τα προαιρετικά θέματα δεν είναι ρυθμισμένα σε εθνική βάση, αλλά καθορίζονται από την αρμόδια Αρχή Εκπαίδευσης σε κάθε περιοχή και από τα σχολεία, υπό τον όρο να υπακούουν σε ορισμένους κανόνες και κανονισμούς.

Μέσα στις κατευθύνσεις που έχουν επιλέξει οι μαθητές υπάρχουν επίσης και άλλες επιλογές που τους παρέχονται. Στο πρώτο έτος της σειράς μαθημάτων, επιλέγουν τέσσερα από τα υποχρεωτικά κοινά θέματα πυρήνων, τρία θέματα που συνδέονται με τις κατευθύνσεις επιλογής τους και μια επιλογή/προαιρετικό θέμα. Στο δεύτερο έτος, πρέπει να εγγραφούν σε τρία υποχρεωτικά κοινά θέματα πυρήνων, τρία θέματα που συνδέονται με τις κατευθύνσεις επιλογής τους και δύο επιλογές/προαιρετικά θέματα.

Τα προαιρετικά θέματα που προσφέρονται είναι βασισμένα στη ζήτηση των μαθητών και λαμβάνουν υπόψη το διαθέσιμο διδακτικό προσωπικό. Σε όλες τις Αυτόνομες Κοινοότητες εντούτοις, μια δεύτερη ξένη γλώσσα πρέπει να προσφερθεί ως προαιρετικό θέμα.

Θρησκευτική εκπαίδευση

Αν και όλα τα σχολεία πρέπει να προσφέρουν τη θρησκευτική εκπαίδευση σε όλους τους μαθητές, οι μαθητές μπορούν, αυτήν την περίοδο, με τη γονική συναίνεση, να επιλέξουν να μην ακολουθήσουν τη θρησκευτική σειρά μαθημάτων εκπαίδευσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, επιλέγουν τις εναλλακτικές σειρές μαθημάτων.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2004/2005 η θρησκευτική εκπαίδευση θα γίνει υποχρεωτική. Όλοι οι μαθητές θα πρέπει να επιλέξουν μεταξύ των κατηγοριών καθολικής κατήχησης που διδάσκονται από επιλεγμένους από το Βατικανό δασκάλους της θρησκευτικής εκπαίδευσης, ή των κατηγοριών ιστορίας της θρησκείας που διδάσκεται από τους κρατικούς υπαλλήλους στον τομέα κοινωνίας, πολιτισμού και θρησκείας. Στα μαθήματα θα διατεθούν περίπου τρεις ώρες στο πρόγραμμα σπουδών. Τα αποτελέσματα των σπουδών θα μετρήσουν στους μέσους όρους βαθμολογίας στο τέλος του έτους και, στο τελικό έτος εκπαίδευσης, για την είσοδο στα πανεπιστήμια.

4. Διατύπωση του προγράμματος σπουδών

Οι γενικοί στόχοι του εκπαιδευτικού συστήματος εκφράζονται από την άποψη **των ικανοτήτων** και δεν στοχεύουν μόνο στη μετάδοση της γνώσης. Τρεις διαφορετικοί τύποι περιεχομένου περιγράφονται στο εθνικό πρόγραμμα σπουδών: **έννοιες, δεξιότητες και τοποθετήσεις**. Δεν υπάρχει καμία επίσημη διαίρεση σε ακαδημαϊκό/επαγγελματικό υπό την έννοια ότι και οι δύο κατευθύνσεις (*bachillerato* και *specific vocational training*) θεωρούνται ως βασική εκπαίδευση και, υπό αυτήν τη μορφή, είναι υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Bachillerato

Η διδακτική μονάδα για το *bachillerato* είναι το θέμα (που ομαδοποιείται περαιτέρω στα κοινά θέματα πυρήνων, στα θέματα *κατευθύνσεων επιλογής* και στα προαιρετικά θέματα). Το Υπουργείο (MECD) καθιερώνει τις ελάχιστες εκπαιδευτικές προδιαγραφές (*enseñanzas mínimas*) για κάθε θέμα. Αυτά προσαρμόζονται έπειτα από τις *Αυτόνομες Κοινότητες* ώστε να ληφθούν υπόψη το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο κάθε κοινότητας.

Specific vocational training

Στον προγραμματισμό των *specific vocational training* σειρών μαθημάτων, η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων (εργοδότες και συνδικάτα) προωθείται ενεργά για να βοηθήσει να προσδιοριστούν οι δεξιότητες που απαιτούνται από την αγορά εργασίας.

5. Βασικές δεξιότητες

Αν και οι βασικές δεξιότητες, υπό αυτήν τη μορφή, δεν αναφέρονται συγκεκριμένα και σαφώς στην εκπαίδευση της Ισπανίας, τα παρακάτω θεωρούνται ως ιδιαίτερα σημαντικές δεξιότητες που αποκτιούνται κατά τη διάρκεια της δευτεροβάθμιας φάσης:

- mastery of the written and oral language (Spanish and, where applicable, the co-official language of the *Autonomous Community*);
- learning a foreign language;
- use of information sources;
- the development of critical and interpersonal skills;
- an understanding of values;
- knowledge of one's cultural heritage;
- health education;
- knowledge of the basic laws of nature, society, culture and the environment; and
- technology.

Bachillerato

Εκτός από την κατάρτιση που παρέχεται στους μαθητές για την ανώτερη *specific vocational training* και τις πανεπιστημιακές σπουδές, το *bachillerato* στοχεύει να παρέχει στους μαθητές την πνευματική και προσωπική ωριμότητα καθώς και τη γνώση και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να αντεπεξέλθουν τις κοινωνικές ανάγκες υπεύθυνα και επαρκώς.

6. Προγράμματα σπουδών (Εκπαιδευτικό Υλικό)

Το βασιλικό διάταγμα 388/1992 της 15ης Απριλίου 1992 ρυθμίζει την επίβλεψη των εγχειριδίων και άλλου εκπαιδευτικού υλικού για τη γενική εκπαίδευση και τη χρήση τους στα σχολεία.

Κάθε σχολείο επιλέγει τα εγχειρίδια για κάθε κύκλο, σύμφωνα με το βασιλικό διάταγμα και τα περιφερειακά κριτήρια της περιοχής (αν και δεν υπάρχει καμία ανάγκη για τη συγκεκριμένη έγκριση από οποιαδήποτε Εκπαιδευτική Αρχή). Τα εγχειρίδια δεν μπορούν γενικά να αντικατασταθούν έως ότου έχουν ολοκληρώσει οι μαθητές, για τους οποίους επιλέχτηκαν, τον κύκλο της συγκεκριμένης θεματικής περιοχής. Η σειρά μαθημάτων ή ο κύκλος δεν μπορεί κανονικά να αντικατασταθεί μέσα σε τέσσερα έτη εκτός αν οι αρχές εκπαίδευσης αποφασίσουν διαφορετικά.

Οι υπολογιστές έχουν εισαχθεί στις τάξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων πληροφορικής και τεχνολογίας επικοινωνιών (*ICT*) κάθε *Αυτόνομης Κοινότητας*.

Στα δημόσια και ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και σε όλα τα επίπεδα, οι γονείς αγοράζουν γενικά τα εγχειρίδια.

Η φυσική αγωγή (*PE*) είναι ένα "εξεταστέο" σχολικό θέμα από την ηλικία 6 – 18 ετών, για το οποίο υπάρχουν εγχειρίδια.

Ιταλία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 26 Σεπτεμβρίου 2003

Τέταρτη φάση: Ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 14 +

1. Έλεγχος

Υπάρχει ένα υποχρεωτικό πρόγραμμα σπουδών για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τα συμπεριλαμβανόμενα θέματα ποικίλλουν ανάλογα με το τύπο του σχολείου.

Το Υπουργείο Δημόσιας Εκπαίδευσης συμμετέχει στον προγραμματισμό, τη μελέτη και την προώθηση της εκπαίδευσης και τη γενική επίβλεψη όλων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Εκδίδει τις γενικές οδηγίες για τα προγράμματα σπουδών και την αξιολόγηση, προωθεί τις αλλαγές στα προγράμματα σπουδών και τη διδακτέα ύλη.

Με την έκδοση των προγραμμάτων σπουδών (*programmi di insegnamento*), το Υπουργείο εξασφαλίζει για κάθε τύπο σχολείου, τους εκπαιδευτικούς στόχους, τις οδηγίες για τις εκπαιδευτικές μεθόδους, τη διδακτέα ύλη για κάθε θέμα.

Οι ειδικά διορισμένες επιτροπές που συγκροτούνται από διευθυντές, εκπαιδευτικούς, σχολικούς επιθεωρητές και εμπειρογνώμονες συμβάλλουν στην ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών. Η συμμετοχή τους είναι, εντούτοις, καθαρά συμβουλευτική και η τελική απόφαση είναι ευθύνη μόνο του Υπουργού Παιδείας.

Το Υπουργείο Δημόσιας Εκπαίδευσης σκοπεύει οι οδηγίες του για το πρόγραμμα σπουδών να χρησιμοποιηθούν ως γενικές οδηγίες και να προσαρμοστούν από τους διευθυντές και το προσωπικό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κατόπιν συζητήσεων με τον σύλλογο γονέων, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του συγκεκριμένου κοινωνικού περιβάλλοντος.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Υπάρχει ένα υποχρεωτικό πρόγραμμα σπουδών για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τα συμπεριλαμβανόμενα θέματα ποικίλλουν σύμφωνα με το σχολικό τύπο:

Τύπος Σχολείου	Κύκλος	Θέματα	Επιλογές
<i>Liceo classico</i>	Years 1-2 (<i>Ginnasio</i>)	Italian language and literature; Latin language; Greek language; a modern foreign language and literature; history; geography; mathematics; and physical education.	Religious education
<i>Liceo classico</i>	Years 3-5 (<i>"Liceo"</i>)	Italian language and literature; Latin language and literature; Greek language and literature; History; Philosophy; Natural sciences; Chemistry and geography; Mathematics and physics; History of art or music; and Physical education.	Religious education

		The study of a modern foreign language has also been introduced experimentally to this cycle of the <i>liceo classico</i> (previously a modern foreign language was only studied in the initial <i>Ginnasio</i> cycle). Indeed, special emphasis is now being placed on the teaching of foreign languages in all curricula to favour cultural exchange with other countries.	
<i>Liceo scientifico</i>		Italian language and literature; Latin language and literature foreign language and literature; history; philosophy; geography (in the first and second years only); chemistry and geography; natural sciences; mathematics and physics; drawing; and physical education.	Religious education
<i>Liceo artistico</i>		General subjects: Italian language and literature and history; history of art or music; mathematics and physics; natural sciences; chemistry and physical geography; and physical education. Artistic subjects: Life drawing; still life; figure modelling; ornamental modelling; geometric drawing; perspective; elements of architecture; anatomy for artists.	Religious education
<i>Istituti d'arte</i>		General subjects: Italian language and literature; history and civics; history of art and of applied arts or music; mathematics and physics; natural sciences; and chemistry and geography. Artistic subjects: Geometric and architectural drawing; life drawing; plastic arts.	Religious education
<i>Istituto magistrale (primary</i>		Italian language and literature; Latin language and literature; foreign language (Years 1-2);	Religious education; musical

<i>teacher training school</i> *		philosophy; pedagogy; psychology; history; civics and geography; natural sciences; chemistry and geography; mathematics and physics; drawing and history of art; choral singing; and physical education.	instrument tuition
<i>Scuola magistrale (nursery teacher training school)</i> *		Italian language and literature; pedagogy; history and geography; mathematics; accounting and natural sciences; hygiene and childcare; music and choral singing; home economics; theory and application of physical education; handicrafts and drawing; and teaching practice.	Religious education

* Το *istituto magistrale* και το *scuola magistrale* καταργούνται σταδιακά. Αυτά τα ιδρύματα πρόσφεραν προηγουμένως τεσσάρων και τριών ετών σειρές μαθημάτων αντίστοιχα. Το *istituto magistrale* εκπαιδεύει τους δασκάλους *σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης* και το *scuola magistrale*, τους νηπιαγωγούς. Νέοι μαθητές δεν έχουν γίνει δεκτοί στη σειρά μαθημάτων από την αρχή του ακαδημαϊκού έτους του 1998/99.

<i>Technical schools</i>	First Cycle (Years 1-2)	Italian language and literature; history and civics; geography; foreign languages; mathematics; physics; natural sciences and chemistry; drawing (except for the commercial branch); physical education; and some differentiation in practical work.	Religious education
<i>Technical schools</i>	Second Cycle (Years 3-5)	Η ιταλική λογοτεχνία, η ιστορία, η αγωγή του πολίτη και η φυσική αγωγή είναι κοινές για όλους. Τα άλλα μαθήματα συσχετίζονται με το συγκεκριμένη τμήμα ή την ειδίκευση, με ένα μεγάλο μέρος του προγράμματος που αφιερώνεται στις συγκεκριμένα-προσανατολισμένες πρακτικές ασκήσεις.	Religious education
<i>Vocational schools</i>	First two years of	Τομέας της διδασκαλίας κοινός για όλες τις σειρές μαθημάτων, 22 ώρες	Θρησκευτική εκπαίδευση (μετά

<i>three-year course</i>		<p>την εβδομάδα. Τα θέματα που διδάσκονται είναι: Italian, history, foreign language, law and economics, mathematics and computer science, earth sciences and biology, and physical education.</p> <p>Ένας εξειδικευμένος τομέας σπουδών (τεχνικά και επαγγελματικά θέματα), 14 ώρες την εβδομάδα.</p> <p>Μια περιοχή εκμάθησης σε βάθος, 4 ώρες την εβδομάδα</p>	<p>από αίτημα σπουδαστών.) Η εξειδικευμένη διδασκαλία και η πρακτική κατάρτιση και η σε βάθος περιοχή εκμάθησης είναι υποχρεωτικές για όλους τους μαθητές, αλλά τα θέματα που επιλέγονται εξαρτώνται από το άτομο και το σχολείο.</p>
<i>Final year of three-year course</i>		<p>Ένας τομέας της μελέτης κοινός για όλες τις σειρές μαθημάτων, 12-15 ώρες την εβδομάδα. Τα θέματα που διδάσκονται είναι: Italian, history, foreign language, law and economics, mathematics and computer science, earth sciences and biology, and physical education.</p> <p>Ένας εξειδικευμένος τομέας σπουδών (τεχνικά και επαγγελματικά θέματα), 21-24 ώρες την εβδομάδα.</p> <p>Μια περιοχή εκμάθησης σε βάθος, 4 ώρες την εβδομάδα.</p>	<p>Ο εξειδικευμένος τομέας σπουδών και η σε βάθος περιοχή εκμάθησης είναι υποχρεωτικά για όλους, αλλά τα θέματα που επιλέγονται εξαρτώνται από το άτομο και το σχολείο.</p>

Πηγή: EURYDICE and CEDEFOP (1995) and EURYDICE UNIT, ITALY (1996b).

Οι πρόσφατες τροποποιήσεις που έχουν γίνει στα προγράμματα σπουδών αφορούν τα μαθηματικά και τη φυσική στο *liceo classico*. Αυτές στοχεύουν να εισάγουν τους νέους στην data processing/information technology.

Στο *Istituti professionali*, τα προγράμματα σπουδών περιγράφουν τα πρότυπα και τα περιεχόμενα των κοινών μαθημάτων για όλες τις τρίχρονα αρχικές σειρές μαθημάτων προσόντων (βλ. τον παραπάνω πίνακα) και για τον τομέα της εξειδικευμένης εκπαίδευσης, αλλά οι εκπαιδευτικοί είναι αρμόδιοι για τη γενική οργάνωση και τον προγραμματισμό του προγράμματος σπουδών. Η οργάνωση της περιοχής σε βάθος εκμάθησης αφήνεται στην αυτονομία κάθε ιδρύματος.

Στο *Istituti professionali*, όπου ο αριθμός των διαθέσιμων ειδικών σειρών μαθημάτων έχει μειωθεί πρόσφατα η αρχική τρίχρονη σειρά μαθημάτων προσφέρει τώρα τη βασική κατάρτιση είτε στη γεωργία, τη βιομηχανία και τις τέχνες, ή τον τομέα των υπηρεσιών (μαζί με την καθοδήγηση για να βοηθήσει τους σπουδαστές στην επιλογή των μελλοντικών σειρών μαθημάτων, των σχολείων ή των κατευθύνσεων απασχόλησης). Περισσότερες εξειδικευμένες και επαγγελματικές επιλογές είναι διαθέσιμες στις post-qualification σειρές μαθημάτων του τέταρτου και πέμπτου έτους, όπου μέρος του προγράμματος σπουδών οργανώνεται σε συνεργασία με τις περιοχές.

Η μείωση του αριθμού σειρών μαθημάτων που οδηγούν στα προσόντα ,στο *Istituti professionali*, και στον αριθμό των διαθέσιμων ειδικών επιλογών είναι βασισμένη στην υπόθεση ότι, εάν η αρχική επαγγελματική κατάρτιση έχει κάποια μικρή ειδίκευση, χωρίς να είναι απόλυτα εξειδικευμένη, τότε οι μαθητές θα προετοιμαστούν καλύτερα για την αγορά εργασίας.

Στην ανώτερη *δευτεροβάθμια εκπαίδευση* το σχολικό έτος διαρκεί γενικά 200 ημέρες. Τα εβδομαδιαία ωρολόγια προγράμματα ποικίλλουν, κατά προσέγγιση ως εξής, εξαρτώμενα από τον τύπο του σχολείου:

- *Liceo classico*, 27-29 ώρες την εβδομάδα, 60 λεπτά διδασκαλία
- *Liceo scientifico*, 25-30 ώρες την εβδομάδα, 60 λεπτά διδασκαλία
- *Liceo artistico and Istituti d'arte*, 31-38 ώρες την εβδομάδα, 60 λεπτά διδασκαλία
- *Istituto tecnico*, 31-38 ώρες την εβδομάδα, 50-60 λεπτά διδασκαλία, κατά την κρίση του εκπαιδευτικού
- Vocational education, 37-43 ώρες την εβδομάδα, 50-60 λεπτά διδασκαλία, κατά την κρίση του εκπαιδευτικού.

Σύμφωνα με το νόμο σχετικά με την τοπική αυτονομία, που έχει εφαρμοστεί πλήρως από τον Σεπτέμβριο του 1999, τα σχολεία έχουν τώρα την περαιτέρω ελευθερία για την οργάνωση της σχολικής ημέρας, των ωρολογίων προγραμμάτων, των διακοπών και της οργάνωσης της διδασκαλίας.

Μπορούν, παραδείγματος χάριν, να αποφασίσουν να μειώσουν την διάρκεια της σχολικής εβδομάδας, να αλλάξουν τις ημερομηνίες και τη διάρκεια των σχολικών διακοπών, ή να αποφασίσουν να μείνουν ανοικτοί περισσότερο τα απογεύματα, για να διδάξουν τα θέματα όπως οι επιπλέον ξένες γλώσσες ή η τεχνολογία πληροφορικής.

Ένα άμεσο αποτέλεσμα αυτών των αλλαγών είναι πιθανό να οδηγήσει σε πιο εύκαμπτα ωρολόγια προγράμματα. Προηγουμένως, το σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα βασιζόταν συνήθως σε μια εβδομάδα έξι ημερών, από της 8 π.μ. έως 1 μ.μ.. Τα σχολεία είναι τώρα ελεύθερα να επιλέξουν μια πιο σύντομη διάρκεια σχολική εβδομάδα (Δευτέρα έως Παρασκευή) με τις απογευματινές τάξεις και είναι σε θέση να αλλάξουν τη διάρκεια των διακοπών ή να ανακαταναείμουν τις ώρες των θεμάτων που διδάσκονται. Είναι επίσης ικανά να αποφασίσουν σχετικά με το 20% του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών. (Τα σχολεία επίσης τώρα πρέπει να παράγουν ένα φυλλάδιο πληροφοριών για τους γονείς στο οποίο απαριθμούνται οι υποχρεωτικές, οι προαιρετικές και εκτός διδακτέας ύλης σειρές μαθημάτων που προσφέρονται στο σχολείο.)

3. Θέματα Προαιρετικά / Επιλογές

Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα υποχρεωτικά και προαιρετικά θέματα που διδάσκονται ποικίλλουν σύμφωνα με τον τύπο του σχολείου, αλλά στους περισσότερους τύπους *ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης* τα θέματα που διδάσκονται στον πρώτο κύκλο είναι συνήθως πιο γενικά απ' ό,τι στο δεύτερο, όπου υπάρχουν περισσότερα ειδικά μαθήματα και μαθήματα επιλογών.

4. Διατύπωση του προγράμματος σπουδών

Τα προγράμματα σπουδών (*programmi di insegnamento*) για κάθε θέμα και για κάθε τύπο σχολείου, που εκδίδονται από το Υπουργείο, περιέχουν τους εκπαιδευτικούς στόχους, τις οδηγίες για τις εκπαιδευτικές μεθόδους και τη διδακτέα ύλη για τα μεμονωμένα θέματα.

5. Βασικές δεξιότητες

Στην Ιταλία, το κράτος δεν αναγνωρίζει οποιεσδήποτε ιδιαίτερες δεξιότητες οι οποίες θα αποτελέσουν την ουσιαστική βάση για την ενήλικη και οικονομικά ενεργή ζωή του μαθητή. Μια συγκεκριμένη κατηγορία "βασικών δεξιοτήτων" δεν διευκρινίζεται..

6. Προγράμματα σπουδών (Εκπαιδευτικό Υλικό)

Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα εγχειρίδια δεν ορίζονται από το κράτος, παράγονται από τους εμπορικούς εκδότες και επιλέγονται για τη χρήση στην τάξη από το *Σύλλογο καθηγητών Teachers' Assembly or Teacher Council (Collegio dei docenti)*, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων. Αυτός επιλέγει

ένα ή περισσότερα εγχειρίδια ανά θέμα. Τα εγχειρίδια δεν παρέχονται από το κράτος, αλλά αγοράζονται από τους γονείς.

Κάθε έτος, η κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα για να μειώσει το οικονομικό βάρος στις οικογένειες με την έκδοση μιας εγκυκλίου που:

- συστήνει, λαμβάνοντας υπόψη την εκπαιδευτική αξία, να επιλεγούν τα λιγότερο ακριβά βιβλία
- απαγορεύει οποιαδήποτε αλλαγή στα εγχειρίδια κατά τη διάρκεια της σειράς μαθημάτων και
- συστήνει στους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τις τελευταίες εκδόσεις των λεξικών, των ατλάντων και των εγχειριδίων.

Η πρόσφατη κυβερνητική μεταρρύθμιση, εντούτοις, έχει διαθέσει πρόσθετα χρηματικά κεφάλαια για να βοηθήσει τους γονείς στην αγορά των εγχειριδίων για τα παιδιά στη κατώτερη και ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μακροπρόθεσμα δάνεια διατίθενται για αυτόν το σκοπό.

Κάτω Χώρες : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση: 14 Ιανουαρίου 2005

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ :

Πριν από τον Αύγουστο του 1999, υπήρχαν τέσσερις επιλογές για τους μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στην ηλικία των 12 ετών, τους δίνονταν η δυνατότητα να ακολουθήσουν ένα από τα εξής:

- μια τετραετή προεπαγγελματική (pre-vocational) *VBO* σειρά μαθημάτων,
- μια τετραετή ενδιάμεση γενική σειρά μαθημάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης *MAVO*,
- μια πενταετή ανώτερη γενική σειρά μαθημάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (*HAVO*), ή
- μια εξαετής γενική ακαδημαϊκή/ προπανεπιστημιακή σειρά μαθημάτων (*VWO*).

Τον Αύγουστο του 1999 οι σειρές μαθημάτων *VBO* και *MAVO* άρχισαν να αντικαθίστανται από τη σειρά μαθημάτων *VMBO* - μια τετραετή προεπαγγελματική σειρά μαθημάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Υπάρχουν συνεπώς, τώρα, τρεις δευτεροβάθμιες επιλογές για τους σπουδαστές ηλικίας 12 +:

- μια τετραετής προεπαγγελματική σειρά μαθημάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - το *VMBO*
- το πενταετές *HAVO* ή
- το εξαετές *VWO*.

Τέταρτη φάση: Κατώτερη δευτεροβάθμια και ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 12 έως 16 ..17 ή 18

1. Έλεγχος

Η νομοθεσία απαιτεί από τους μαθητές που τελειώνουν την πλήρους απασχόλησης εκπαίδευση στην ηλικία των 16 ετών να λάβουν τουλάχιστον τη μερικής απασχόλησης εκπαίδευση μέχρι την ηλικία των 18 ετών. Αυτή η μερικής απασχόλησης συμμετοχή μπορεί να συνδυαστεί με την εργασία. Εντούτοις, η πλειοψηφία των νέων παραμένει στην πλήρους απασχόλησης εκπαίδευση πέρα από την ηλικία των 16 ετών.

Το εθνικό πρόγραμμα σπουδών για τον πρώτο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (*basisvorming*) αναθεωρείται κάθε πέντε έτη (1993-1998, 1998-2003, 2003-2008). Η διδακτέα ύλη των εξετάσεων καθορίζει τις απαιτήσεις για τις εξετάσεις στο τέλος του δεύτερου κύκλου. Στην διατύπωση των εθνικών οδηγιών του προγράμματος σπουδών για το *basisvorming*, ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού και Επιστήμης πρέπει για να συμβουλευθεί το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (μια μόνιμη συμβουλευτική επιτροπή) και τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (*POVO*), η οποία περιλαμβάνει τους αντιπροσώπους των *Αρμόδιων Αρχών*, των διευθυντών, των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων (που ορίζονται από τις οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν αυτές τις ομάδες).

Κάθε σχολείο πρέπει να ιδρύσει το συμβούλιο συμμετοχής που αντιπροσωπεύει το προσωπικό και τους γονείς/ μαθητές. Επιπλέον, η γονική συμμετοχή μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί μέσω του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, το προσωπικό μπορεί να ιδρύσει το συμβούλιο προσωπικού και οι σπουδαστές μπορούν να ιδρύσουν το συμβούλιο μαθητών. Αυτά τα συμβούλια μπορούν όλα να υποβάλουν συστάσεις στο συμβούλιο συμμετοχής ή στον διευθυντή. Το ξεχωριστό πρόγραμμα σπουδών για κάθε σχολείο καταρτίζεται σε ένα Σχολικό Σχέδιο έτσι ώστε να καθορίζει τους στόχους διδασκαλίας, τα θέματα, τις μεθόδους διδασκαλίας, τη σχολική οργάνωση και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για να αξιολογήσουν την πρόοδο των μαθητών. Ειδικά μέτρα μπορούν να ληφθούν για τους μαθητές που δεν γνωρίζουν την ολλανδική γλώσσα. Κάθε έτος, το Σχολικό Σχέδιο αναπτύσσεται περαιτέρω σε ένα Σχέδιο Δραστηριοτήτων το οποίο

καθορίζει τις δραστηριότητες των μαθητών για το εν λόγω έτος, τα καθήκοντα του διδακτικού προσωπικού, καθώς επίσης και το χρόνο διδασκαλίας, διακοπών και άλλων αργιών. Καμία απαίτηση δεν καθορίζεται για τη διδασκαλία, αλλά υπάρχει διδακτέα ύλη για τις εξετάσεις που οδηγούν στα πιστοποιητικά *VMBO* (προηγούμενα *VBO* και *MAVO*), *HAVO* και *VWO*. Το Σχολικό Σχέδιο και το Σχέδιο Δραστηριοτήτων πρέπει να υποβληθούν στην επιθεώρηση για έγκριση.

Εθνικό Ίδρυμα για την Ανάπτυξη Προγράμματος Σπουδών (*SLO*)

Το Εθνικό Ίδρυμα για την ανάπτυξη προγράμματος σπουδών (*SLO*) χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση για να παρέχει τις ανεξάρτητες, επαγγελματικές συμβουλές και την υποστήριξη για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών και την εφαρμογή του. Για την εκπλήρωση των στόχων του, το *SLO* προσπαθεί, όσο το δυνατόν περισσότερο, να λάβει υπόψη τις εξελίξεις στην κοινωνία γενικά και στην εκπαίδευση ειδικότερα. Οι τελικοί χρήστες των προγραμμάτων σπουδών *SLO* διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο: ένα πρόγραμμα σπουδών αναπτύσσεται μόνο αφότου έχουν υποβληθεί οι συστάσεις των "συμβουλευτικών ομάδων τομέων". Οι συμβουλευτικές ομάδες περιλαμβάνουν τους εκπαιδευτικούς από τις διάφορες περιοχές και τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, οι οποίες αποτελούν ενεργά μέλη της εκπαίδευσης είναι σε θέση να προσδιορίσουν τις ανάγκες της. Το *SLO* λειτουργεί σε ολόκληρο τον τομέα εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, της ειδικής εκπαίδευσης και των ιδρυμάτων κατάρτισης εκπαιδευτικών.

Το *SLO* λειτουργεί ουσιαστικά σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, της ειδικής εκπαίδευσης, και της κατάρτισης εκπαιδευτικών, αλλά αποκλείει την τριτοβάθμια εκπαίδευση και καλύπτει όλες τις θεματικές περιοχές. Ο κεντρικός στόχος του είναι να συμβουλέψει την κυβέρνηση για τις σημαντικές εθνικές μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση, για τα νέα εθνικά προγράμματα σπουδών και τα προγράμματα εξετάσεων, να συντονίσει την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών σε εθνικό επίπεδο σε συνεργασία με τα σχολεία και τα πανεπιστήμια, να πραγματοποιήσει την αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών, να συνεργαστεί στενά με τους εκδότες, και να παράσχει τις πληροφορίες για το εκπαιδευτικό υλικό.

Το *SLO* έχει τρία τμήματα για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών, ένα για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ένα για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και ένα για την επαγγελματική κατάρτιση και την εκπαίδευση ενηλίκων. Τα παραδείγματα των τύπων προγραμμάτων για τα οποία το Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι αρμόδιο περιλαμβάνουν:

- την ανάπτυξη ενός προγράμματος σπουδών πυρήνων και των στόχων των πυρήνων για τις ηλικίες από 12 έως 15 ετών.
- την ανάπτυξη 70 νέων σχεδίων προγραμμάτων εξετάσεων για την ανώτερη δευτεροβάθμια γενική και προ-πανεπιστημιακή εκπαίδευση
- την αναθεώρηση των προγραμμάτων εξετάσεων για την προεπαγγελματική εκπαίδευση και
- την ανάπτυξη των οδηγιών για τους συγγραφείς εγχειριδίων.

Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Μεταρρύθμιση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, *PMVO*

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 1996 ως 2000, η διοικητική ομάδα διαδικασιών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (η συμβουλευτική επιτροπή για τη μεταρρύθμιση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, *PMVO*) κατεύθυνε την εφαρμογή των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων που συνδέθηκαν με την εισαγωγή της βασικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (*basisvorming*), την εισαγωγή της εκμάθησης του επαγγελματικού προσανατολισμού στο νέο *VMBO* (που αντικατέστησε τα *VBO* και *MAVO*) και την εισαγωγή των νέων θεμάτων στο δεύτερο κύκλο των *HAVO* και *VWO*. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις ενσωματώνουν πολυάριθμα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης της έννοιας των ελεύθερων σπουδών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, των ίσων ευκαιριών, της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της ολλανδικής γλώσσας ως δεύτερης γλώσσας,

της διαπολιτισμικής εκπαίδευση και της ασφάλειας στα σχολεία. Η ολλανδική επιθεώρηση επίσης πρόσφατα έχει ολοκληρώσει μια αξιολόγηση .

Πρώτος κύκλος

Το εθνικό πρόγραμμα σπουδών για τον πρώτο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (*basisvorming*) ενημερώνεται κάθε πέντε έτη (1993-1998, 1998-2003, 2003-2008).

Δεύτερος κύκλος

Η διδακτέα ύλη των εξετάσεων καθορίζει τις απαιτήσεις των σειρών μαθημάτων που οδηγούν στα προσόντα *VMBO*, *HAVO* και *VWO* αντίστοιχα, τα οποία εξετάζονται στο τέλος του δεύτερου κύκλου της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (μαθητές ηλικίας 16 ..17 ή 18 ετών αντίστοιχα). Οι αναθεωρημένες απαιτήσεις για το δεύτερο κύκλο *HAVO* και *VWO* άρχισαν να εισάγονται στα σχολεία το 1998.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Το ωρολόγιο πρόγραμμα για ολόκληρη την περίοδο όλων των τύπων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνει τα Ολλανδικά, τα Αγγλικά, τα Γαλλικά ή τη Γερμανική γλώσσα, την ιστορία και πολιτική γεωγραφία, τα μαθηματικά, τη φυσική και τη χημεία, τη βιολογία, τη μουσική, το σχέδιο και τη χειροτεχνία, το χορό και το δράμα, τη φυσική αγωγή, την τεχνολογία και life skills, *IT* σπουδές, οικονομικά και θέματα επιλογής. Η κύρια διαφοροποίηση μεταξύ των τύπων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εντοπίζεται στο επίπεδο στο οποίο τα θέματα διδάσκονται, και στον αριθμός των μαθημάτων που είναι αφιερωμένα στα διαφορετικά θέματα κατά τη διάρκεια ολόκληρης της περιόδου ενός ιδιαίτερου τύπου εκπαίδευσης.

Πρώτος κύκλος

Ο πρώτος κύκλος (*basisvorming*) περιλαμβάνει τα έτη 1-3 (ηλικίες 12-15) σε όλα τα σχολεία ή τα τμήματα.

Δεύτερος κύκλος

Ο δεύτερος κύκλος περιλαμβάνει το 4^ο έτος στα *VMBO* σχολεία ή τα τμήματα, μαθητές ηλικίας 15-16 ετών, 4^ο –5^ο έτος (ηλικία 15-17) στα *HAVO* σχολεία ή τα τμήματα και 4^ο – 6^ο έτος (ηλικία 15-18) στα *VWO* σχολεία ή τα τμήματα. Οι κανονισμοί τελικής εξέτασης καθορίζουν τα υποχρεωτικά θέματα για κάθε σχολικό τύπο και τον αριθμό ωρών ανά θέμα ετησίως στο ωρολόγιο πρόγραμμα.

VMBO

Ως αποτέλεσμα της αντικατάστασης των προσόντων *VBO* και *MAVO* με τα προσόντα *VMBO*, οι μαθητές επιλέγουν τη μια από τις τέσσερις κατευθύνσεις εκμάθησης με την ολοκλήρωση του δεύτερου έτους της τετραετούς σειράς μαθημάτων. Έκτοτε, επιλέγουν τα θέματα εξέτασής τους για το πιστοποιητικό *VMBO*. Αυτά περιλαμβάνουν σειρές μαθημάτων κοινές, που αναφέρονται στον τομέα καθώς και προαιρετικές. Η κοινή σειρά μαθημάτων είναι υποχρεωτική και περιλαμβάνουν Ολλανδικά και Αγγλικά ως θέματα εξέτασης, συν τις κοινωνικές σπουδές, τη φυσική αγωγή και τις τέχνες ως θέματα μη-εξέτασης. Στις σειρές μαθημάτων που αναφέρονται στον τομέα, δύο ή τρία υποχρεωτικά θέματα εξέτασης λαμβάνονται σχετικά με τον τομέα που επιλέγεται. Οι προαιρετικές σειρές μαθημάτων περιλαμβάνουν δύο περαιτέρω θέματα εξέτασης ανάλογα με τη κατεύθυνση που επιλέγεται. Οι πρώτες εξετάσεις βασισμένες σε αυτά τα νέα προγράμματα ολοκληρώθηκαν το 2003.

Προβλέπεται ότι οι μαθητές δεν θα επιλέγουν πλέον τα θέματα εξέτασής τους, μόλις εφαρμοστεί πλήρως το *VMBO*. Κάθε ένας από τους τέσσερις τομείς που επιλέγονται από τους μαθητές (βλ. ανωτέρω) θα έχει ένα σταθερό συνδυασμό θεμάτων εξέτασης. Αυτό στοχεύει να δημιουργήσει μεγαλύτερη ομοιομορφία.

HAVO και VWO

Ο δεύτερος κύκλος για τα σχολεία *HAVO* και *VWO* ή τα αντίστοιχα τμήματα έχει υποστεί μεταρρύθμιση πρόσφατα (1998). Οι προκύπτουσες αλλαγές εισήχθησαν σε μερικά σχολεία κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 1998/99, και στα υπόλοιπα το 1999/2000.

Τα προγράμματα σπουδών που έχουν υποστεί τη μεταρρύθμιση διαιρούν την ανώτερη δευτεροβάθμια φάση εκπαίδευσης (μετά την ηλικία των 15), οδηγώντας στα προσόντα *HAVO* και *VWO*, σε τέσσερις σταθερούς συνδυασμούς θεμάτων από τους οποίους οι μαθητές επιλέγουν ένα. Οι συνδυασμοί θεμάτων είναι:

- science and technology,
- science and health,
- economics and society, and
- culture and society.

Κάθε συνδυασμός θεμάτων αποτελείται από:

- έναν κοινό πυρήνα θεμάτων, ο οποίος είναι ο ίδιος για όλους τους μαθητές
- μια εξειδικευμένη υποχρεωτική σειρά μαθημάτων που είναι διαφορετική για κάθε συνδυασμό θεμάτων και
- μία προαιρετική σειρά μαθημάτων.

Οι τέσσερις συνδυασμοί θεμάτων συνδέονται με τις επιστήμες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων, τα μαθηματικά έχουν πάψει να είναι ένα θέμα πυρήνων και η φιλοσοφία έχει γίνει ένα προαιρετικό θέμα, παράλληλα με μια τρίτη ξένη γλώσσα .

Κατά τη διάρκεια των δύο ετών σπουδών *basisvorming*, οι μαθητές στις σειρές μαθημάτων *HAVO* διδάσκονται ως εξής:

- 1.480 ώρες για το κοινό τμήμα πυρήνων (βλ. κατωτέρω)
- 1.160 ώρες για τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων (σύμφωνα με μια από τις τέσσερις κατευθύνσεις που επιλέγονται) συν
- 560 ώρες για τις προαιρετικές σειρές μαθημάτων.

Κατά τη διάρκεια των τριών ετών σπουδών *basisvorming*, οι μαθητές στις σειρές μαθημάτων *VWO* διδάσκονται ως εξής:

- 1.960 ώρες για το κοινό τμήμα πυρήνων (βλ. κατωτέρω)
- 1.840 ώρες για τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων (σύμφωνα με μια από τις τέσσερις κατευθύνσεις που επιλέγονται) συν
- 1.000 ώρες για τις προαιρετικές σειρές μαθημάτων.

Κάποιος χρόνος από τις προαιρετικές σειρές μαθημάτων μπορεί να ξοδευτεί για τη διδασκαλία θεμάτων μη-εξεταζόμενων, όπως η θρησκευτική εκπαίδευση, που προσφέρεται από το σχολείο. Μια άλλη καινοτομία στο δεύτερο κύκλο *HAVO* και *VWO* είναι η έμφαση στις ανεξάρτητες (ελεύθερες) σπουδές και η δημιουργία των "κέντρων σπουδών" όπου οι μαθητές μπορούν να εργαστούν μόνοι τους.

**Πρόγραμμα σπουδών και ωρολόγιο πρόγραμμα για τη διετή περίοδο του δεύτερου κύκλου,
HAVO, μαθητές ηλικίας 15-17**

Κοινός πυρήνας HAVO	Ώρες διδασκαλίας	Σημειώσεις
Dutch	400	
English	360	Covering all four skills and literature assessed by school exam and external examination (reading).
Second foreign language 1	160	Schools may offer a choice from: French, German, Spanish, Russian, Italian, Arabic, Turkish, Frisian. Focus on listening and speaking skills, assessed by school examination.
General science	160	
History and social studies	160	
Cultural and arts education	120	
Physical education	120	
Σύνολο	1480	

HAVO Πολιτισμός και κοινωνία	Ώρες διδασκαλίας	Σημειώσεις
Foreign language	200-360	Studied either as a half-subject with a corresponding half-subject from the core curriculum, or as a full subject
History	240	
Mathematics A 1	160	
Economics 1	200	
Cultural and arts education 3	240	Includes art and design; music; drama; or dance.
Σύνολο	1160-1320	The arts 2 is studied for 120 hours, combined with one of the above half-subjects with a study load as indicated.

HAVO Οικονομικά και κοινωνία	Ώρες διδασκαλίας
Economics 1 and 2	440
Mathematics A 1 and 2	280
Geography	200
History	240
Σύνολο	1160

<i>HAVO Science and health</i>	Ώρες διδασκαλίας
Biology	320
Physics 1	240
Chemistry 1	280
Mathematics B 1	320
Σύνολο	1160

<i>HAVO Science and technology</i>	Ώρες διδασκαλίας
Physics 1 and 2	440
Chemistry	280
Mathematics B 1 and 2	440
<i>Σύνολο</i>	1160

Πρόγραμμα σπουδών και ωρολόγιο πρόγραμμα για την τριχρονη περίοδο του δευτέρου κύκλου, *VWO*, μαθητές ηλικίας 15-18

Κοινός πυρήνας <i>VWO</i>	Ώρες διδασκαλίας
Dutch	480
English	400
German 1	160
French 1	160
General science	200
History and social studies 1	200
Culture and the arts 1	200
Physical education 1	160
Σύνολο	1960

Culture and society	Ώρες διδασκαλίας	Σημειώσεις
Foreign language	320-480	Studied either as a half-subject with a corresponding half-subject from the core curriculum, or as a full subject.
History	360	
Cultural and arts education 2	200	Studied as a half-subject combined with one of the other options in this list, excluding foreign languages and philosophy.
Cultural and arts education 3	280	Includes art and design; music; drama; or dance.
Mathematics A 1	360	
Additional foreign language <i>or</i> Philosophy	320-480	Foreign language (see above 320-480) Philosophy (320)
Σύνολο	1840-2160	

Economics and society	Ώρες διδασκαλίας
Economics 1 and 2	520
Mathematics A 1 and 2	600
Geography	360
History 2	360
Σύνολο	1840

Science and health	Ώρες διδασκαλίας
Biology 1 and 2	480
Physics 1	360
Chemistry 1	400
Mathematics B 1	600
Σύνολο	1840

Science and technology	Ώρες διδασκαλίας
Physics 1 and 2	560
Chemistry 1 and 2	520
Mathematics B 1 and 2	760
Σύνολο	1840

3. Θέματα Προαιρετικά / Επιλογές

Πρώτος κύκλος

Κατά τη διάρκεια του πρώτου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που περιλαμβάνει τα έτη 1-3 (ηλικία 12-15) σε όλα τα σχολεία ή τα τμήματα, περίπου το 20% του συνολικού προγράμματος σπουδών είναι διαθέσιμο για τα προαιρετικά θέματα.

Δεύτερος κύκλος

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου κύκλου (μαθητές ηλικίας 15 έως 16, 17 ή 18), η διδακτέα ύλη και οι κανονισμοί τελικής εξέτασης καθορίζουν τα υποχρεωτικά και προαιρετικά θέματα που απαιτούνται για κάθε προσόν.

VMBO

Μετά από τον Αύγουστο του 1999 όπου εισήχθησαν οι τίτλοι *VMBO* (αντικαθιστώντας οι τίτλοι *VBO* και *MAVO*), οι μαθητές επιλέγουν τώρα τη μια από τέσσερις κατευθύνσεις εκμάθησης στο τέλος του δεύτερου έτους της τετραετούς σειράς μαθημάτων και στη συνέχεια τα θέματα εξέτασής τους. Αυτά περιλαμβάνουν σειρές μαθημάτων κοινές, που αναφέρονται στον τομέα καθώς και προαιρετικές. Η κοινή σειρά μαθημάτων είναι υποχρεωτική και περιλαμβάνουν Ολλανδικά και Αγγλικά ως θέματα εξέτασης, συν τις κοινωνικές σπουδές, τη φυσική αγωγή και τις τέχνες ως θέματα μη-εξέτασης. Στις σειρές μαθημάτων που αναφέρονται στον τομέα, δύο ή τρία υποχρεωτικά θέματα εξέτασης λαμβάνονται σχετικά με τον τομέα που επιλέγεται. Οι προαιρετικές σειρές μαθημάτων περιλαμβάνουν δύο περαιτέρω θέματα εξέτασης ανάλογα με την κατεύθυνση που επιλέγεται. Οι πρώτες εξετάσεις βασισμένες σε αυτά τα νέα προγράμματα ολοκληρώθηκαν το 2003.

Προβλέπεται ότι οι μαθητές δεν θα επιλέγουν πλέον τα θέματα εξέτασής τους, μόλις εφαρμοστεί πλήρως το *VMBO*. Κάθε ένας από τους τέσσερις τομείς που επιλέγονται από τους μαθητές (βλ. ανωτέρω) θα έχει ένα σταθερό συνδυασμό θεμάτων εξέτασης. Αυτό στοχεύει να δημιουργήσει μεγαλύτερη ομοιομορφία.

HAVO και VWO

Από τη μεταρρύθμιση του Αυγούστου του 1998 στο δεύτερο κύκλο της εκπαίδευσης *HAVO* και *VWO*, τα ακόλουθα προαιρετικά θέματα μπορούν να προσφερθούν στους μαθητές. Ο αριθμός ωρών αναφέρεται στο *basisvorming* την τριχρόνη σειρά μαθημάτων *VWO* και τη διετή σειρά μαθημάτων *HAVO* αντίστοιχα:

Θέμα	<i>HAVO</i> ώρες διδασκαλίας	<i>VWO</i> ώρες διδασκαλίας
Modern foreign language 1 and 2	360	480
Modern foreign language 1	160	
Modern foreign language 2	200	320
Modern foreign language ab initio	360	480
Frisian	360	400
Economics 1, 2	440	520
Economics 1	200	280
Management and organisation	280	360
Geography	200	360
History 2		360
History	240	
Society studies 2	200	360
Mathematics A 1	160	360
Mathematics A 1 and 2	280	600
Mathematics B 1 and 2	320	600

Mathematics B 1 and 2	440	760
Physics 1 and 2	440	560
Physics 1	240	360
Chemistry 1 and 2		520
Chemistry 1		400
Chemistry	280	
Biology 1 and 2		480
Biology 1		160
Biology	320	
Cultural and arts education 1		200
Cultural and arts education 2	120	200
Cultural and arts education 3	240	280
Latin		480
Greek		480
Cultural classics education		200
Philosophy	360	320
Physical education	240	280
IT	240	280
Άλλα (σύνολο) * * Courses in subjects for which there are no national examinations e.g. religious education; pursuing existing subjects in additional breadth/depth, timetables in units of 40 lessons.	240	520

Πηγή: PMVO JOURNAAL (1997a).

Κατά τη διάρκεια των δύο ετών σπουδών *basisvorming*, οι μαθητές στις σειρές μαθημάτων *HAVO* διδάσκονται ως εξής:

- 1.480 ώρες για το κοινό τμήμα πυρήνων (βλ. κατωτέρω)
- 1.160 ώρες για τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων (σύμφωνα με μια από τις τέσσερις κατευθύνσεις που επιλέγονται) συν
- 560 ώρες για τις προαιρετικές σειρές μαθημάτων.

Κατά τη διάρκεια των τριών ετών σπουδών *basisvorming*, οι μαθητές στις σειρές μαθημάτων *VWO* διδάσκονται ως εξής:

- 1.960 ώρες για το κοινό τμήμα πυρήνων (βλ. κατωτέρω)
 - 1.840 ώρες για τις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων (σύμφωνα με μια από τις τέσσερις κατευθύνσεις που επιλέγονται) συν
- 1.000 ώρες για τις προαιρετικές σειρές μαθημάτων.

4. Βασικές δεξιότητες

Οι δεξιότητες υπολογιστών συμπεριλαμβάνονται στα αντικείμενα των πυρήνων για σχεδόν όλα τα θέματα στο πρόγραμμα σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι αναθεωρημένοι στόχοι πυρήνων για την πρώτη φάση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (μαθητές ηλικίας 12-15) (*basisvorming*) εφαρμόστηκαν το 1998.

5. Προγράμματα σπουδών (Εκπαιδευτικό Υλικό)

Εγχειρίδια

Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Επιστήμης ορίζει τους εκπαιδευτικούς στόχους, αλλά δεν ορίζει - ή παράγει - τα συγκεκριμένα εκπαιδευτικά υλικά. Τα εγχειρίδια παράγονται από τους εμπορικούς εκδότες και αγοράζονται από το σχολείο στην ελεύθερη αγορά. Τα σχολεία είναι ελεύθερα να καθορίσουν το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών και να επιλέξουν τις κατάλληλες μεθόδους και τα υλικά διδασκαλίας. Οι δάσκαλοι επιλέγουν τα εγχειρίδια που χρησιμοποιούνται στην τάξη. Στο ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο (ηλικία 15 +), τα σχολικά εγχειρίδια μπορούν να είναι ιδιοκτησία του σχολείου και να δανελίζονται στους μαθητές. Πολλοί μαθητές σε αυτή τη φάση, εντούτοις, συμβάλλουν στις δαπάνες των βιβλίων και των υλικών εκμάθησής τους.

Το εθνικό ίδρυμα για την ανάπτυξη προγράμματος σπουδών (*SLO*) παράγει έναν οδηγό καταναλωτών για τα εκπαιδευτικά υλικά για να βοηθήσει τα σχολεία να συγκρίνουν τα υπάρχοντα με τα νέα προϊόντα. Στο *SLO* ανατίθεται επίσης από το Υπουργείο Παιδείας για να αναλύσει τα εγχειρίδια για τα μαθηματικά και την ολλανδική γλώσσα. Τα αποτελέσματα δημοσιεύονται στο διαδίκτυο.

Σουηδία : Προγράμματα σπουδών

Τελευταία ενημέρωση : 24 Σεπτεμβρίου 2004

Τρίτη φάση: Ανώτερη δευτεροβάθμια, ηλικία 16+ - 19+

Η τρίτη φάση στο εκπαιδευτικό σύστημα της Σουηδίας είναι μετα-υποχρεωτική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και φροντίζει για τους σπουδαστές ηλικίας 16 + έως 19/20.

1. Έλεγχος

Εθνικοί κανονισμοί προγράμματος σπουδών για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία

Το νέο κοινό πρόγραμμα σπουδών, με τους συγκεκριμένους στόχους για κάθε τύπο σχολείου, τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1994. Για την μετα-υποχρεωτική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οργανώθηκαν προγράμματα σπουδών διάρκειας τριών ετών. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2000, υπήρξαν 16 εθνικά προγράμματα, 14 των οποίων είχαν επαγγελματικό προσανατολισμό και δύο ακαδημαϊκά προγράμματα προσανατολισμένα στις πανεπιστημιακές σπουδές. Στο ακαδημαϊκό έτος του 2000-2001, ένα νέο εθνικό πρόγραμμα - για την τεχνολογία - εισήχθη επιπλέον και ένα αναθεωρημένο εγχειρίδιο προγράμματος για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρήχθη για να απεικονίσει αυτήν την αλλαγή.

Όλα τα προγράμματα προορίζονται να παρέχουν μια εκπαίδευση σε ευρεία βάση καθώς επίσης να παρέχουν τη γενική δυνατότητα επιλογής για τις περαιτέρω σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Εθνικά προγράμματα

Τα εθνικά προγράμματα είναι:

Επαγγελματικά Προσανατολισμένα

- *Πρόγραμμα τεχνών*: είναι πρόγραμμα ευρείας κατάρτισης για επαγγέλματα σχετικά με την τέχνη και περιλαμβάνει την τέχνη και το σχέδιο, το χορό, τη μουσική και το θέατρο.
- *Πρόγραμμα διοίκησης επιχειρήσεων* : περιλαμβάνει το εμπόριο και τις υπηρεσίες, τον τουρισμό και μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση στο εμπόριο, στη διοίκηση και στη λιανική πώληση.
- *Πρόγραμμα κατασκευών*: περιλαμβάνει την οικοδόμηση σπιτιών, τις εγκαταστάσεις, βαφές, την επιμετάλλωση και οδηγεί στην επαγγελματική απασχόληση στη βιομηχανία οικοδόμησης, σε εργασίες πολιτικού μηχανικού.
- *Πρόγραμμα ψυχαγωγίας παιδιών*: περιλαμβάνει τον ελεύθερο χρόνο και την αναψυχή, τις παιδαγωγικές και κοινωνικές δραστηριότητες και μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση στη φροντίδα των παιδιών, τις ψυχαγωγικές δραστηριότητες, την υγειονομική περίθαλψη, τον αθλητισμό και εργασίες σε βιβλιοθήκες.
- *Πρόγραμμα εφαρμοσμένης ηλεκτρομηχανικής*: περιλαμβάνει τους αυτοματισμούς, την ηλεκτρονική, την τεχνολογία ηλεκτρικής ενέργειας, την τεχνολογία υπολογιστών και οδηγεί στην επαγγελματική απασχόληση στις εγκαταστάσεις, τις επισκευές και τη συντήρηση ηλεκτρικών συσκευών, στις τηλεπικοινωνίες και τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό.
- *Ενεργειακό πρόγραμμα*: περιλαμβάνει την τεχνολογία συντήρησης, τη θαλάσσια τεχνολογία καθώς και τις τεχνολογίες θέρμανσης, εξαερισμού, υγιεινής και ψύξης. Μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση, παραδείγματος χάριν, στην επισκευή και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων ενεργειακής τεχνολογίας και των τεχνικών συστημάτων στην ενέργεια, στα ναυπηγία, καθώς επίσης και την εγκατάσταση και τη συντήρηση των συστημάτων θέρμανσης, εξαερισμού και υγιεινής, όπως επίσης και των συστημάτων ψύξης και θέρμανσης.

- *Πρόγραμμα τροφίμων*: οδηγεί στην επαγγελματική απασχόληση στις περιοχές όπως η επεξεργασία τροφίμων, οι πωλήσεις και η διανομή.
- *Πρόγραμμα βιοτεχνίας*: οδηγεί στην επαγγελματική απασχόληση στα διάφορα επαγγέλματα βιοτεχνίας και εμπορίου.
- *Πρόγραμμα υγείας και περιποίησης*: μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση στο πλαίσιο της υγείας, της οδοντιατρικής, της ιατρικής φροντίδας και στους τομείς των υπηρεσιών υποστήριξης (τα επαγγέλματα "φροντίδας").
- *Πρόγραμμα για Ξενοδοχεία, εστιατόρια και του τομέα τροφοδοσίας*: μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση όπως, παραδείγματος χάριν, ως ρεσεψιονίστ, ως διοργανωτής συνεδρίων διασκέψεων, ως σερβιτόρος ή ως αρχιμάγειρας.
- *Πρόγραμμα βιομηχανίας*: για την εργασία στη βιομηχανική παραγωγή και άλλες περιοχές όπου απαιτείται η ικανότητα στην κατασκευή, τη συντήρηση και τις υπηρεσίες.
- *Πρόγραμμα MEDIA*: περιλαμβάνει την παραγωγή μέσω επικοινωνίας και την τεχνολογία έντυπου υλικού και μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση στις επικοινωνίες γενικά, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης, και των διάφορων μορφών σχεδίου, καθώς επίσης και της παραγωγής των μέσων έντυπου υλικού.
- *Πρόγραμμα χρήσης των φυσικών πόρων*: μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση στη γεωργία, τη δασονομία, τη δενδροκομία, την κτηνοτροφική παραγωγή, την κτηνιατρική, την αλιεία, την υδατοκαλλιέργεια, το κυνήγι, τη συντήρηση της άγριας φύσης, την περιβαλλοντολογία και συντήρηση της φύσης, και τον τουρισμό.
- *Πρόγραμμα εφαρμοσμένης μηχανικής οχημάτων*: περιλαμβάνει την αεροναυπηγική, coachwork, την τεχνολογία μηχανών και φορτηγών, την τεχνολογία επιβατικών αυτοκινήτων και μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική απασχόληση στην επισκευή και τη συντήρηση των οχημάτων, των αεροσκαφών και των διάφορων άλλων τύπων οχημάτων.
- *Πρόγραμμα τεχνολογίας*: είναι νέο πρόγραμμα και εισήχθη το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001, αυτό στοχεύει να αναπτύξει και να υποκινήσει το ενδιαφέρον για την τεχνολογία και την τεχνολογική ανάπτυξη γενικά και να αναπτύξει τη βασική γνώση τεχνολογιών.

Προετοιμασίας για τις πανεπιστημιακές σπουδές

- *Πρόγραμμα φυσικών επιστημών*: περιλαμβάνει τις φυσικές επιστήμες, τα μαθηματικά, τους υπολογιστές, και τις περιβαλλοντικές επιστήμες. Συνήθως οδηγεί στις περαιτέρω σπουδές στα μαθηματικά, τα θέματα επιστήμης και την τεχνολογία.
- *Πρόγραμμα κοινωνικών επιστημών*: περιλαμβάνει τα οικονομικά, τον πολιτισμό, τις κοινωνικές επιστήμες και τις γλώσσες και συνήθως οδηγεί στις περαιτέρω σπουδές στις κοινωνικές επιστήμες, τα οικονομικά και τις γλώσσες.

Αριθμός σπουδαστών στα εθνικά προγράμματα, το φθινόπωρο του 1999

Εθνικό πρόγραμμα	Αριθμός σπουδαστών
Arts	14,560
Business and administration	12,830
Childcare and recreation	13,090
Construction	6,240
Electrical engineering	12,680
Energy	2,100
Food	1,700
Handicrafts	14,190
Health care	9,740

Hotel, restaurant and catering	4,090
Industry	5,650
Media	11,510
Natural resource use	6,750
Natural sciences	58,930
Social sciences	75,810
Vehicle engineering	10,650
Άλλα προγράμματα	
Individual programmes	20,110
Specially designed programmes	21,840
Other/special courses	3,120
Σύνολο	305,580

Πηγή: STATISTICS SWEDEN (2000). *Education in Sweden*. Orebro: Statistics Sweden.

Μερικά εθνικά προγράμματα επιτρέπουν την ειδίκευση σε αυτό που είναι γνωστό ως εθνικοί "προσανατολισμοί" στο δεύτερο και τρίτο έτος σπουδών. Εκτός από αυτούς τους εθνικά καθορισμένους προσανατολισμούς, οι δήμοι μπορούν να οργανώσουν δικούς τους προσανατολισμούς οι οποίοι είναι προσαρμοσμένοι στις τοπικές ανάγκες. Με την επιλογή διαφορετικών σειρών μαθημάτων, σε αυτή τη φάση, είναι δυνατό οι μαθητές να επιτύχουν μια ειδίκευση μέσα στα πλαίσια των προγραμμάτων σπουδών. Οι μαθητές σε αυτό το επίπεδο πρέπει επίσης να διδαχτούν και τα θέματα πυρήνων. Η κυβέρνηση ορίζει τη διδακτέα ύλη και τον ελάχιστο χρόνο διδασκαλίας για αυτά τα θέματα πυρήνων και η Εθνική Αντιπροσωπεία για την Εκπαίδευση National Agency for Education (*Skolverket*) ορίζει τα αντίστοιχα για τα θέματα ειδικότητας. Η διδακτέα ύλη, που αναπτύσσονται από το αναδιοργανωμένο *Skolverket*, είναι κοινή για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και για τη δημοτική εκπαίδευση ενηλίκων.

Εκτός από τα εθνικά προγράμματα, υπάρχουν επίσης ειδικά σχεδιασμένα και μεμονωμένα προγράμματα για μερικούς μαθητές, ιδιαίτερα για εκείνους που δεν επιτυγχάνουν τους απαραίτητους βαθμούς για να γίνουν αποδεκτοί σε ένα εθνικό πρόγραμμα.

Ειδικά προγράμματα

Με το συνδυασμό των ειδικών θεμάτων από τα διάφορα προγράμματα, ένας δήμος μπορεί να δημιουργήσει τα ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα. Αυτά στοχεύουν να εξυπηρετήσουν τις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες. Ένα ειδικά σχεδιασμένο πρόγραμμα που περιλαμβάνει τα οκτώ θέματα πυρήνων και την ειδική εργασία έργου (project work), αντιστοιχεί σε ένα εθνικό πρόγραμμα από την άποψη του επιπέδου εκπαίδευσης και του αριθμού ωρών διδασκαλίας.

Ένα ειδικά σχεδιασμένο πρόγραμμα μπορεί επίσης να προσαρμοστεί χωριστά στις απαιτήσεις ενός μαθητή προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ιδιαίτερες ανάγκες εκμάθησής του.

Μεμονωμένα προγράμματα

Τα μεμονωμένα προγράμματα στοχεύουν είτε να βοηθήσουν μαθητές που παρουσιάζουν δυσκολίες, οι οποίοι ακολουθούν μια κανονική, ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είτε να επιτρέψουν σε μαθητές να συνδυάσουν μια εργασία που παρέχεται στην επαγγελματική κατάρτιση με τις σπουδές των ειδικών θεμάτων στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Εάν το μεμονωμένο πρόγραμμα εξυπηρετεί την πρώτη κατηγορία, δηλαδή ότι ο σπουδαστής είναι αποθαρρυσμένος ή αβέβαιος για την επιλογή σπουδών του, ένα μεμονωμένο πρόγραμμα

συντάσσεται με στόχο τον μαθητή και με βάση τη συνέχεια των σπουδών στα πλαίσια ενός εθνικού προγράμματος ή ενός ειδικά σχεδιασμένου προγράμματος. Ο μαθητής πιστώνεται έπειτα τις σειρές μαθημάτων που ολοκληρώνει στο μεμονωμένο πρόγραμμα. Για τους μαθητές που έχουν ανάγκη από επανορθωτικά μέτρα, ο στόχος είναι πρώτιστα να φτάσουν μέχρι την ικανότητα *grundskola* στα θέματα στα οποία αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Στη συνέχεια, οι μαθητές ενθαρρύνονται για να συνεχίσουν τις περαιτέρω σπουδές τους.

Δεδομένου ότι τα μεμονωμένα προγράμματα είναι βασισμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών, μπορούν συνεπώς να ποικίλλουν πολύ και στη διάρκεια και το περιεχόμενο, αλλά πολύ συχνά ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι ο μαθητής να αλλάξει αργότερα το πρόγραμμα σε ένα εθνικό ή ειδικό. Διαφορετικά, ο μαθητής λαμβάνει ένα πιστοποιητικό μετά την ολοκλήρωση ενός μεμονωμένου προγράμματος την ολοκλήρωσή του. Τα μεμονωμένα προγράμματα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να εκπαιδεύσουν τους ενδιαφερόμενους σε ασυνήθιστα επαγγέλματα.

Διευρυμένα ή συνεπτυγμένα προγράμματα

Οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν σε μια ή περισσότερες σειρές μαθημάτων εκτός από το πλήρες πρόγραμμα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το πρόγραμμα σπουδών τους αναφέρεται ως "διευρυμένο πρόγραμμα". Οι μαθητές μπορούν επίσης να ολοκληρώσουν την εκπαίδευση σε μια ή περισσότερες σειρές μαθημάτων, που καλούνται "συνεπτυγμένο πρόγραμμα". Και στις δύο περιπτώσεις, αποφασίζει ο διευθυντής του σχολείου.

Πρόγραμμα μαθητείας

Επιπλέον, τον Σεπτέμβριο του 1998, η σουηδική κυβέρνηση προώθησε ένα πειραματικό σύστημα μαθητείας για τους νέους ως αναπόσπαστο τμήμα της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα συστήματα μαθητείας, που είναι ουσιαστικά ευθύνη των δήμων και των σχολείων, έχουν εισαχθεί σε περίπου 35 δήμους. Οποιαδήποτε ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μπορεί τώρα να εφαρμόσει ένα πειραματικό πρόγραμμα μαθητείας, εάν το επιθυμεί. Αποτελεί συνήθως μια επέκταση της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τρία έως τέσσερα έτη για τους μαθητές που θα ακολουθήσουν αυτό το πρόγραμμα. Κατά τη διάρκεια του τρίτου και τέταρτου έτους μαθητείας, οι μαθητές εργάζονται ως μαθητευόμενοι στον εργασιακό χώρο για 500 ώρες συνολικά. Ο εργασιακός χώρος και το σχολείο μαζί εξασφαλίζουν και πιστοποιούν την επιτυχία των στόχων του μαθητή.

Οι στόχοι του προγράμματος μαθητείας είναι:

- να ικανοποιήσει τις μεταβαλλόμενες ανάγκες στη βιομηχανία και τον εργασιακό χώρο
- να δώσει στους εργοδότες την ευκαιρία να επηρεάσουν το περιεχόμενο της κατάρτισης
- να δώσει στα σχολεία και στις επιχειρήσεις την ευκαιρία να συνεργαστούν στην κατάρτιση και
- να δώσει στους μαθητές την ευκαιρία να αφιερώσουν ένα μεγάλο μέρος της κατάρτισής τους στα πλαίσια ενός εθνικού ανώτερου δευτεροβάθμιου προγράμματος στον εργασιακό χώρο.

Σκοπός είναι οι μαθητές προγράμματος μαθητείας να φθάσουν στο ίδιο εκπαιδευτικό επίπεδο με τους μαθητές της παραδοσιακής εκπαίδευσης και, όπως όλα τα άλλα είδη ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η μαθητεία πρέπει επίσης να προετοιμάσει για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συνεπώς, οι μαθητές μετά από τα προγράμματα μαθητείας διδάσκονται τα θέματα πυρήνων.

2. Υποχρεωτικά θέματα

Τα 17 προγράμματα της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (που περιγράφονται ανωτέρω) αποτελούνται από τρεις ομάδες θεμάτων: θέματα πυρήνων, ειδικά θέματα για ένα εθνικό πρόγραμμα, και μεμονωμένες επιλογές.

Θέματα πυρήνων

Για όλη την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (δηλαδή και τα 17 εθνικά προγράμματα και τα ειδικά ή τα μεμονωμένα προγράμματα), υπάρχει μία κοινή βάση **οκτώ θεματικών πυρήνων** που όλοι οι μαθητές πρέπει να διδαχτούν και που αποτελούν περίπου το ένα τρίτο του συνολικού χρόνου σπουδών, ως εξής:

Θέματα πυρήνων	Guaranteed Teaching Hours/Points (see below, under sub-heading <i>Programme-specific subjects</i>)
Swedish/Swedish as a second language	200
Mathematics	100
English	100
Social studies/civics	100
Science	50
Religious studies	50
Artistic activities	50
Sport/physical and health education	100
Σύνολο για τα θέματα πυρήνων	750

Πηγή: EURYDICE UNIT, SWEDEN (2000). *The Education System in Sweden (1999)*. Available [online] via the EURYBASE database at <http://www.eurydice.org>

Τα ανωτέρω χρονικά προγράμματα για τα θέματα πυρήνων εκφράζουν, σε μονάδες των 60 λεπτών, το ελάχιστο guaranteed teacher or supervisor-led instruction time.

Σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα

Τα Σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα θεωρούνται ως προσωπικό δικαίωμα σε όλα τα επίπεδα σχολείου. Οι σπουδαστές που έχουν μεταναστεύσει έχουν συνεπώς το δικαίωμα να διδαχτούν τα σουηδικά σαν δεύτερη γλώσσα αντί σουηδικών (ως κανονικό θέμα), εάν το επιθυμούν. Εκείνοι οι μαθητές που είναι μετανάστες και επιλέγουν να διδαχτούν τα σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα σαν ένα θέμα πυρήνων, μπορούν επίσης να διδαχτούν σουηδικά σε ώρες ελεύθερης επιλογής τους.

Θέματα ειδικότητας (Programme-specific subjects)

Εκτός από τα θέματα πυρήνων, οι σπουδαστές παίρνουν τα θέματα ειδικότητας για το επιλεγμένο πρόγραμμά τους. Η κυβέρνηση καθορίζει τις διδακτέες ύλες για τα θέματα πυρήνων, και το *Skolverket* καθορίζει τη διδακτέα ύλη για τα διάφορα θέματα ειδικότητας για ένα πρόγραμμα. Σε μερικά προγράμματα, ένα θέμα πυρήνων μπορεί, φυσικά, να είναι επίσης ένα θέμα ειδικότητας. Τα μαθηματικά, παραδείγματος χάριν, είναι ένα θέμα ειδικότητας στο πρόγραμμα επιστήμης, και παράλληλα διδάσκεται ως θέμα πυρήνων.

Πριν από το ακαδημαϊκό έτος του 2000-2001, η επιτυχής ολοκλήρωση των εθνικών προγραμμάτων για τις τέχνες, τις φυσικές επιστήμες, και τις κοινωνικές επιστήμες συνεπαγόταν την επιτυχή ολοκλήρωση 2.150 ωρών/σημείων (hours/points) διδασκαλίας κατά τη διάρκεια των τριών ετών της σειράς μαθημάτων (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων πυρήνων και των μεμονωμένων επιλογών). 2.370 ώρες/σημεία (hours/points) διδασκαλίας απαιτούνται για να ολοκληρωθούν επιτυχώς όλα τα άλλα εθνικά προγράμματα.

Προηγουμένως, 2.150 σημεία απαιτήθηκαν για να ολοκληρωθούν οι σπουδές στις τέχνες, τις φυσικές επιστήμες και τα προγράμματα κοινωνικών επιστημών. Όλα τα άλλα προγράμματα απαιτήσαν 2.370 σημεία. Όταν ένας μαθητής λάβει το συνολικό αριθμό σημείων που απαιτούνται για το πρόγραμμα, έχει ολοκληρώσει και την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η κανονική περίοδος σπουδών είναι τρία έτη αλλά, στο πλαίσιο του συστήματος των σειρών μαθημάτων και των σημείων, οι μαθητές μπορούν να ολοκληρώσουν την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά τη διάρκεια μιας μικρότερης ή μεγαλύτερης περιόδου από τρία έτη. Αυτό το σύστημα έχει καταστήσει δυνατό να συνδεθεί ο ρυθμός σπουδών περισσότερο με τις ικανότητες του κάθε μαθητή.

Από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2000-2001, 2.500 σημεία/ώρες έχουν απαιτηθεί για να συμπληρωθούν επιτυχώς οποιοδήποτε προγράμματα κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης. Αυτές οι πιστώσεις επιτυγχάνονται ως εξής:

Πιστώσεις για τα εθνικά και ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Θέμα	Πιστώσεις στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Θέματα πυρήνων	
Swedish/Swedish as a second language	200
English	100
Mathematics	100
Physical education/sport/health	100
Civics	100
Religion	50
Science studies	50
Artistic studies	50
Σύνολο για τα θέματα πυρήνων	750
Θέματα ειδικότητας για ένα πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της εργασίας έργου 100 πιστώσεων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	1,450
Μεμονωμένες επιλογές	300
ΜΕΓΑΛΟ ΣΥΝΟΛΟ - πιστώσεις ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	2,500

Πηγή: SKOLVERKET (NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION) (2001). *Programme Manual: Programme Goal and Structures, Core Subjects, Subject Index for Upper Secondary School*. Stockholm: Skolverket. Available online at <http://www.skolverket.se/pdf/english/progman.pdf>

Ο δήμος ή το σχολείο αποφασίζει σε ποιο στάδιο θα διδάσκονται τα διαφορετικά θέματα καθώς και τη διάρκεια των μαθημάτων.

Κάθε εθνικό πρόγραμμα αποκτά την ουσία του από τα ειδικά θέματά του. Τα επαγγελματικά-προσανατολισμένα προγράμματα πρέπει να συμπεριλάβουν ένα ποσοστό χρόνου κατάρτισης σε έναν εργασιακό χώρο έξω από το σχολείο. Το σχολείο είναι αρμόδιο για την παροχή τέτοιου είδους κατάρτισης και για την εποπτεία των μαθητών κατά τη διάρκεια αυτής της κατάρτισης. Τα υπόλοιπα δύο εθνικά προγράμματα, η φυσική επιστήμη και τα προγράμματα κοινωνικών επιστημών, εστιάζουν περισσότερο στην είσοδο στα πανεπιστήμια. Τα εθνικά προγράμματα περιλαμβάνουν επίσης την ειδική εργασία έργου, δηλαδή ότι όλοι οι μαθητές εκτελούν ένα έργο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Αυτό αποτελεί 100 πιστώσεις (βλ. τον παραπάνω πίνακα).

3. Θέματα Προαιρετικά / Επιλογές

Σε όλα τα προγράμματα, ο χρόνος διατίθεται στις επιλογές ή την πρακτική εργασία που συνδέονται με τα θέματα, καθώς επίσης και στις μεμονωμένες επιλογές των μαθητών των πρόσθετων θεμάτων και στις σειρές μαθημάτων στα πλαίσια των εθνικών προγραμμάτων. Στα εθνικά προγράμματα, οι μαθητές έχουν συνήθως 300 σημεία για τις μεμονωμένες επιλογές. Μπορούν να επιλέξουν, παραδείγματος χάριν, να διδαχτούν μια άλλη ξένη γλώσσα ή να επιλέξουν τις σειρές μαθημάτων από άλλα προγράμματα.

Μητρική γλώσσα

Η μητρική γλώσσα μπορεί να διδαχτεί ως μεμονωμένη επιλογή, διευρυμένο πρόγραμμα ή να αντικαταστήσει την εκπαίδευση σε μια άλλη γλώσσα. Το δικαίωμα στην εκπαίδευση στη μητρική γλώσσα είναι συνήθως περιορισμένο σε επτά έτη, αλλά αυτό μπορεί να παραταθεί εάν ο σπουδαστής παρουσιάζει ειδικές ανάγκες. Οι εξαιρέσεις γίνονται για τις σκανδιναβικές γλώσσες.

Εξατομικευμένα προγράμματα σπουδών

Οι μαθητές των οποίων οι απαιτήσεις δεν καλύπτονται στα πλαίσια των εθνικών προγραμμάτων μπορούν να κάνουν επιλογές ώστε να σχεδιάσουν, σε συνεργασία με το σχολείο, μια διδακτέα ύλη για ολόκληρη την περίοδο σπουδών. Τα μεμονωμένα προγράμματα προορίζονται να αποτελέσουν αφετηρία για περαιτέρω σπουδές, παραδείγματος χάρι τα εθνικά προγράμματα. Σπουδαστές που είναι αβέβαιοι για τις σπουδές τους μπορούν επίσης να ακολουθήσουν τα μεμονωμένα προγράμματα που ποικίλουν σε διάρκεια και περιεχόμενο, και μετά μπορούν να μεταφέρουν τις γνώσεις τους σε ένα από τα εθνικά προγράμματα, σε κάποιο ειδικά σχεδιασμένο πρόγραμμα ή σε μια κατάρτιση μαθητείας. Το τρίτο έτος μπορεί να αντικατασταθεί από μια συμπληρωματική σειρά μαθημάτων ώστε να αποκτήσει ο μαθητής τις δεξιότητες εκτός από εκείνες που παρέχονται στο πρόγραμμα που επιλέχτηκε αρχικά.

4. Διατύπωση του προγράμματος σπουδών

Οι εκπαιδευτικοί στόχοι των εθνικών προγραμμάτων καθορίζονται **στους σκοπούς ή τους στόχους των προγραμμάτων και τη διδακτέα ύλη**. Και τα 17 εθνικά προγράμματα στοχεύουν να παρέχουν στους μαθητές μια ευρεία γενική εκπαίδευση και τους εξοπλίζουν ώστε να καλύψουν τις γενικές απαιτήσεις εισόδου στα πανεπιστήμια.

Όλα τα προγράμματα περιλαμβάνουν τα θέματα πυρήνων (σουηδικά, αγγλικά, μαθηματικά, αγωγή του πολίτη, θρησκεία, επιστήμη, τέχνες, φυσική αγωγή) και τα θέματα ειδικότητας, τα οποία δίνουν σε κάθε εθνικό πρόγραμμα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, την ειδική κατεύθυνση και την ταυτότητά του.

5. Βασικές δεξιότητες

Στη Σουηδία δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη κατηγορία βασικών δεξιοτήτων. Εντούτοις, οι δεξιότητες, που πρέπει να αποτελέσουν την ουσιαστική βάση για την ενήλικη και οικονομικά ενεργή ζωή, καθορίζονται στον εκπαιδευτικό νόμο, στις υποχρεωτικές και ανώτερες διατάξεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα εθνικά προγράμματα σπουδών και στη διδακτέα ύλη για το υποχρεωτικό και προαιρετικό σχολείο.

Για όλη την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, υπάρχει ένα κοινό ίδρυμα **οκτώ θεματικών πυρήνων** που όλοι οι μαθητές πρέπει να διδαχτούν και που αποτελούν σχεδόν το ένα τρίτο του συνολικού χρόνου διδασκαλίας, ως εξής:

Θέματα πυρήνων	Guaranteed Teaching Hours
Swedish/Swedish as a second language	200
Mathematics	100
English	100
Civics/social studies	100
Science	50
Religious studies	50
Arts	50
Sport and health	100

Πηγή: EURYDICE UNIT, SWEDEN (2000).

6. Προγράμματα σπουδών (Εκπαιδευτικά Υλικά)

Τα εγχειρίδια δημοσιεύονται συνήθως από τις εμπορικές εταιρίες και δεν εγκρίνονται από το κράτος. Οι εκπαιδευτικοί είναι εκείνοι που επιλέγουν το εγχειρίδιο που θα χρησιμοποιήσουν στα θέματα που διδάσκουν.

Δεδομένου ότι η εκπαίδευση στα κρατικά σχολεία είναι ελεύθερη, ούτε οι μαθητές ούτε οι γονείς τους δεν αναλαμβάνουν οποιεσδήποτε δαπάνες για τα εκπαιδευτικά υλικά, τα σχολικά γεύματα, την υγειονομική περίθαλψη, τα σχολικά μεταφορικά μέσα κτλ... Εντούτοις, στην μεμονωμένη ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι γονείς μπορεί να αναλάβουν μικρές δαπάνες για ορισμένα υλικά του εξοπλισμού, σχολικών γευμάτων ή δαπανών διακίνησης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ανάπτυξη Προγράμματος Σπουδών

Χώρες	Υπεύθυνος	Συμμετέχοντες φορείς
Γερμανία	Οι Υπουργοί Παιδείας και Πολιτισμού στα ομόσπονδα κρατίδια.	Η οργάνωση και η επίβλεψη της εφαρμογής των προγραμμάτων σπουδών είναι ευθύνη του τμήματος Ανάπτυξης Προγράμματος Σπουδών (Curriculum Development Department) του Ομοσπονδιακού (εθνικού) Ιδρύματος για το Σχολείο και την Εκπαίδευση Ενηλίκων (Federal (National) Institute for School and Adult Education). Σε περιφερειακό επίπεδο, τα προγράμματα σπουδών αναπτύσσονται συνήθως στις ειδικές επιτροπές σχεδιασμού προγραμμάτων σπουδών (committees) από εκπαιδευτικούς (συμπεριλαμβανομένων των διευθυντών) που βοηθούνται από άλλους ειδικούς όπως οι αντιπρόσωποι ερευνητικών ιδρυμάτων και, σε μια μικρότερη έκταση, από ειδικούς από τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για τα επαγγελματικά προγράμματα σπουδών συμμετέχουν οι εργοδότες και τα συνδικάτα.
Αγγλία	Αρχή Προγραμμάτων Σπουδών και Προσόντων Qualifications and Curriculum Authority (QCA)	Κάθε τοπική αρχή εκπαίδευσης (LEA) πρέπει να έχει το μόνιμο Συμβούλιο για τη θρησκευτική εκπαίδευση (SACRE) ως συμβουλευτικό όργανο της για τα θέματα σχετικά με τη θρησκευτική εκπαίδευση.
Σουηδία	Η κυβέρνηση ορίζει τις διδακτέες ύλες και τον ελάχιστο χρόνο διδασκαλίας για τα θέματα κορμού και η Εθνική Αντιπροσωπεία για την Εκπαίδευση National Agency for Education (Skolverket) ορίζει τα αντίστοιχα για τα θέματα ειδικότητων.	Υπάρχουν τα συστήματα μαθητείας, που είναι ευθύνη των δήμων και των σχολείων.
Ισπανία	Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και οι Αυτόνομες Κοινότητες.	Το κέντρο για την εκπαιδευτική έρευνα και την τεκμηρίωση (Centre for Educational Research and Documentation) CIDE, είναι ένα σώμα, που συνίσταται από το Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού και Αθλητισμού (MECD), και βοηθάει στην ανάπτυξη, την κατάρτιση και τη διάδοση του προγράμματος σπουδών και στην προετοιμασία των υλικών καθοδήγησης για τους εκπαιδευτικούς.
Ιταλία	Υπουργείο Δημόσιας Εκπαίδευσης	Οι ειδικά διορισμένες επιτροπές που συγκροτούνται από διευθυντές, εκπαιδευτικούς, σχολικούς επιθεωρητές, και εμπειρογνώμονες συμβάλλουν στην ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.
Κάτω χώρες	Το Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού και Επιστήμης	Το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (μια μόνιμη συμβουλευτική επιτροπή), και η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (POVO), η οποία περιλαμβάνει τους αντιπροσώπους των <i>Αρμόδιων Αρχών</i> , των διευθυντών, των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων (που ορίζονται από τις οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν αυτές τις ομάδες). Επίσης το εθνικό ίδρυμα για την ανάπτυξη προγράμματος σπουδών (SLO) χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση για να παρέχει ανεξάρτητες, επαγγελματικές συμβουλές και υποστήριξη για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών και την εφαρμογή του.
Γαλλία	Η Κυβέρνηση (μέσω του Υπουργείου Παιδείας)	Το Εθνικό συμβούλιο προγράμματος σπουδών (Conseil national des programmes - CNP), το γραφείο προγραμμάτων σπουδών και παιδαγωγικής για τη κατώτερη και ανώτερη

Προγράμματα Σπουδών Χωρών της Ευρώπης

		<p>δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι πειθαρχικές τεχνικές ομάδες που ασχολούνται με τη κατώτερη και ανώτερη διαχείριση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες περιλαμβάνουν τους ομιλητές/τους ειδικούς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τους εκπαιδευτικούς, τους περιφερειακούς επιθεωρητές της εκπαίδευσης και τους γενικούς επιθεωρητές. Οι κοινωνικοί εταίροι, οι ενώσεις ή τα συνδικάτα ερωτώνται επίσης όταν συντάσσονται τα σχέδια κειμένου για τα νέα προγράμματα σπουδών.</p>
<i>Ιρλανδία</i>	<p>Υπουργείο Παιδείας και Επιστήμης, με τη βοήθεια του National Council for Curriculum and Assessment (NCCA)</p>	<p>Το Department of Education and Science (DES) επιβλέπει την υλοποίηση του προγράμματος σπουδών δια μέσου των επιθεωρητών του. Το σχολείο προσαρμόζει το πρόγραμμα σπουδών ώστε να ταιριάζει με το χαρακτήρα του.</p>
<i>Ελβετία</i>	<p>Δεν υπάρχει κάποιο εθνικό πρόγραμμα σπουδών, ούτε κάποιο εθνικό σώμα με ευθύνη για αυτό. Τα προγράμματα σπουδών σχεδιάζονται από τις cantonal αρχές. Υπάρχουν κάποιες εθνικές οδηγίες για τα πώς πρέπει να διαμορφωθούν τα προγράμματα σπουδών</p>	<p>Μερικά <i>cantons</i> έχουν ένα Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (Education Council). Σε αυτό συμμετέχουν οι γονείς, οι καθηγητές, οι cantonal βουλές, το εκλογικό σώμα και οι δήμοι.</p>

Θέματα Προγράμματος Σπουδών

<i>Χώρες</i>	<i>Υποχρεωτικά μαθήματα</i>	<i>Κατανομή ωρών</i>
Γερμανία	<p><u><i>gymnasiale Oberstufe</i></u> Τρεις κύριες περιοχές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • γλώσσες, λογοτεχνία και τέχνες (π.χ. γερμανικά, ξένες γλώσσες, καλές τέχνες, μουσική) • κοινωνικές επιστήμες (π.χ. ιστορία, γεωγραφία, φιλοσοφία, κοινωνικές σπουδές/ εκπαίδευση / πολιτική / αγωγή του πολίτη, οικονομικά) και • μαθηματικά, φυσικές επιστήμες και τεχνολογία (π.χ., μαθηματικά, φυσική, χημεία, βιολογία). <p>Η θρησκευτική εκπαίδευση και ο αθλητισμός είναι επίσης υποχρεωτικά</p> <p><u><i>Επαγγελματικές σχολές</i></u> Τα θέματα που διδάσκονται (υποχρεωτικά ή επιλογές) στους διάφορους τύπους επαγγελματικών σχολών, που υπάρχουν στο ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο, εξαρτώνται από τη σειρά μαθημάτων που διδάσκονται στη σχολή.</p>	<p><u><i>Gymnasiale Oberstufe/Abitur</i></u> Το ωρολόγιο πρόγραμμα αποτελείται από: -δύο (ανώτερα) θέματα <i>Leistungskurse</i> που κάθε ένα διδάσκεται για πέντε έως έξι ώρες την εβδομάδα - τουλάχιστον πέντε (βασικά) θέματα <i>Grundkurse</i>, κάθε ένα διδάσκεται για δύο έως τρεις ώρες την εβδομάδα.</p> <p>Υπάρχουν 30 (45 λεπτά) εβδομαδιαίες περίοδοι στο <i>gymnasiale Oberstufe</i>, από τις οποίες περίπου 20 ξοδεύονται στα υποχρεωτικά θέματα και 10 στα θέματα επιλογής.</p> <p>Στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης η κατανομή του χρόνου γίνεται ανάλογα με τη σχολή.</p>
Αγγλία	<p>Το Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών δεν ισχύει για τους μαθητές κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης εκπαίδευσης. Συνεπώς, δεν υπάρχει κανένα υποχρεωτικό θέμα, εκτός από τη θρησκευτική εκπαίδευση. Σε αυτό το επίπεδο, το πρόγραμμα σπουδών εξαρτάται από την επιλογή που θα κάνει ο μαθητής ανάμεσα από τα εθνικά αναγνωρισμένα προγράμματα που προσφέρονται.</p>	<p>Εξαρτάται από το πρόγραμμα σπουδών που επιλέγει ο μαθητής. Χαρακτηριστικά, προσφέρονταν περίπου 18 ώρες εβδομαδιαίως διδασκαλία για έναν μαθητή που κάνει τρία <i>GCE 'A' Levels</i>, αφήνοντας του ουσιαστικό χρόνο για την ανεξάρτητη μελέτη και για άλλες δραστηριότητες.</p>
Σουηδία	<p>Υπάρχει μία κοινή βάση οκτώ θεματικών πυρήνων που όλοι οι μαθητές πρέπει να διδαχτούν και που αποτελούν περίπου το ένα τρίτο του συνολικού χρόνου σπουδών, αυτοί είναι οι εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μαθηματικά • Σουηδικά/Σουηδικά σαν δεύτερη γλώσσα • Αγγλικά • Κοινωνικές σπουδές /Αγωγή του πολίτη • Επιστήμη • Θρησκευτικά • Καλλιτεχνικές δραστηριότητες • Αθλητισμός/ Εκπαίδευση στην Φυσική και Υγεία <p>Οι σπουδαστές παίρνουν τα θέματα ειδικότητας ανάλογα την έχουν επιλέξει καθώς και κάποια επιλεγμένα μαθήματα.</p>	<p>Το σύνολο ωρών για τα θέματα πυρήνα είναι 750. Για τα θέματα ειδικότητας για ένα πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της εργασίας έργου 100 πιστώσεων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι ώρες είναι 1450. (Subjects specific to a programme, including project work of 100 upper secondary school credits)</p> <p>Για τις μεμονωμένες επιλογές είναι 300 σημεία.</p>

<p><i>Ισπανία</i></p>	<p>Ισχύουν τέσσερις κατευθύνσεις ή κλάδοι <i>bachillerato</i> οι ακόλουθοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τέχνες, • φυσική επιστήμη και υγεία, • ανθρωπιστικές και κοινωνικές σπουδές, και • τεχνολογία <p>Τα θέματα ομαδοποιούνται σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κοινά θέματα πυρήνων (υποχρεωτικά για όλους τους σπουδαστές) • υποχρεωτικά θέματα για κάθε μία από τις τέσσερις κατευθύνσεις επιλογής (<i>modalidades</i>) (τέχνες, φυσική επιστήμη και υγεία, ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες και τεχνολογία) και • προαιρετικά θέματα. <p>Οι ενότητες του Specific vocational training ομαδοποιούνται ως εξής : administration and management, agriculture and stock breeding, graphic arts, automation, sales and marketing, construction ,electricity and electronics ,personal beauty ,hotels and tourism ,sound and image ,wood and furniture ,industrial mechanics ,chemistry ,health ,socio-cultural services, textiles, physical activities and sports ,maritime and fishing industries , food industries, production maintenance and service, computerisation, glass and ceramics.</p>	<p>Στο πρώτο έτος μιας σειράς μαθημάτων <i>bachillerato</i> οι μαθητές επιλέγουν τέσσερα υποχρεωτικά κοινά θέματα πυρήνων, τρία θέματα που συνδέονται με την κατεύθυνση επιλογής τους και ένα προαιρετικό/ επιλογή θέμα. Στο δεύτερο έτος, πρέπει να εγγράφουν σε τρία υποχρεωτικά κοινά θέματα πυρήνων, τρία θέματα που συνδέονται με την κατεύθυνση επιλογής τους και δύο προαιρετικά</p>
<p><i>Ιταλία</i></p>	<p>Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα υποχρεωτικά και προαιρετικά θέματα που διδάσκονται ποικίλλουν σύμφωνα με τον τύπο του σχολείου.</p>	
<p><i>Κάτω χώρες</i></p>	<p>Ανάλογα ποια κατεύθυνση θα επιλέξουν.</p>	
<p><i>Γαλλία</i></p>	<p>Στην κατηγορία <i>seconde</i> του <i>lycée</i> τα κύρια υποχρεωτικά θέματα είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γαλλικά • Μαθηματικά • Φυσική και χημεία • Επιστήμες γης και ζωής (life and earth sciences) • Πρώτη μοντέρνα ξένη γλώσσα • Ιστορία και Γεωγραφία • Φυσική αγωγή και αθλητισμός και • Αγωγή του πολίτη/civic education <p>Γενικά και στα τεχνολογικά <i>lycées</i>, η σειρά μαθημάτων που ο σπουδαστής αποφασίζει να ακολουθήσει για τα τελικά δύο έτη (μετα-υποχρεωτικής) ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επιλέγεται ξεχωριστά.. Όλοι όμως πρέπει να σπουδάσουν τα γαλλικά για δύο από τα τρία έτη και τα μαθηματικά και στα τρία έτη. Πρέπει επίσης να μάθουν τουλάχιστον μια</p>	<p>Το γενικό εβδομαδιαίο χρονοδιάγραμμα για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (<i>seconde, première</i> και <i>terminale</i> τάξεις), είναι μεταξύ 29,5 και 32,5 ωρών, ανάλογα με τις επιλογές. Τα χρονοδιαγράμματα στην μετα-υποχρεωτική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην <i>première</i> και στην <i>terminale</i> έχουν ανέλθει συνήθως μεταξύ 26 και 35 ωρών την εβδομάδα.</p>

Προγράμματα Σπουδών Χωρών της Ευρώπης

	ξένη γλώσσα	
<i>Ιρλανδία</i>	Ανάλογα ποιο πρόγραμμα θα επιλέξουν διαφέρουν και τα υποχρεωτικά μαθήματα.	Τα περισσότερα <i>Leaving Certificate</i> subject syllabuses είναι σχεδιασμένα να διδαχθούν σε 180 ώρες του διδακτικού χρόνου στα δύο χρόνια. Η ελάχιστη απαίτηση από το <i>Leaving Certificate Applied (LCA)</i> είναι ότι 44 modules πρέπει να διδαχθούν σε δύο χρόνια, κάθε module διαρκεί 30 ώρες.
<i>Ελβετία</i>	Εξαρτάται από το πρόγραμμα σπουδών που θα επιλέξει ο μαθητής.	

Εκπαιδευτικό Υλικό

Χώρες		
Γερμανία	<p>Οι ιδιωτικοί, εμπορικοί εκδότες που, σε μεγάλο βαθμό, ειδικεύονται σε αυτόν τον τύπο προϊόντων (εγχειριδίων, προγραμμάτων σπουδών οδηγίων εργασίας) γενικά αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τα σχολικά βιβλία.</p> <p>Όλα τα εγχειρίδια που χρησιμοποιούνται στα σχολεία, ανεξάρτητα από τον τύπο σχολείου ή επιπέδου, πρέπει να εγκριθούν από τις επιτροπές σχολικών βιβλίων των Υπουργείων Παιδείας των <i>ομόσπονδων κρατιδίων</i>.</p>	<p>Για να επιτρέπετε στους μαθητές, ανεξάρτητα από το εισόδημα και την κοινωνική κατάσταση τους, να έχουν πρόσβαση σε όλα τα εκπαιδευτικά υλικά που χρησιμοποιούνται στα σχολεία, όλα τα <i>ομόσπονδα κρατίδια</i> έχουν τους κανόνες με τους οποίους τα παρέχουν δωρεάν.</p>
Αγγλία	<p>Τα εγχειρίδια δεν εγκρίνονται από το κράτος και δεν υπάρχει κανένα ορισμένο κείμενο σε ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο, εκτός κειμένων λογοτεχνίας. Η επιλογή των κειμένων για την διδασκτέα ύλη των εξετάσεων είναι μια σύνθετη διαδικασία. Οι επιτροπές των εξεταστών, των εν ενεργεία εκπαιδευτικών και των αντιπροσώπων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της βιομηχανίας εμπλέκονται στη διαδικασία επιλογής.</p> <p>Οι εμπορικοί εκδότες παράγουν τα εγχειρίδια.</p>	<p>Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που είναι <i>συντηρούμενα σχολεία (maintained schools)</i>, παρέχει τα εγχειρίδια για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και δεν επιτρέπεται να χρεώσει τα βιβλία ή τα χαρτικά.</p> <p>Τα <i>ιδρύματα της μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης</i> παρέχουν στους σπουδαστές ηλικίας 16-19 ετών τα βασικά εκπαιδευτικά υλικά.</p>
Σουηδία	<p>Τα εγχειρίδια δημοσιεύονται συνήθως από τις εμπορικές εταιρίες και δεν εγκρίνονται από το κράτος. Οι εκπαιδευτικοί είναι εκείνοι που επιλέγουν το εγχειρίδιο που θα χρησιμοποιήσουν στα θέματα που διδάσκουν.</p>	<p>Δεδομένου ότι η εκπαίδευση στα κρατικά σχολεία είναι ελεύθερη, ούτε οι μαθητές ούτε οι γονείς τους συνήθως δεν αναλαμβάνουν οποιαδήποτε δαπάνη για τα εκπαιδευτικά υλικά, τα σχολικά γεύματα, την υγιεινολογική περίθαλψη, τα σχολικά μεταφορικά μέσα κ.λπ....</p>
Ισπανία	<p>Το βασιλικό διάταγμα 388/1992 της 15ης Απριλίου 1992 ρυθμίζει την επίβλεψη των εγχειριδίων και άλλου εκπαιδευτικού υλικού για τη γενική εκπαίδευση, και τη χρήση τους στα σχολεία.</p>	<p>Στα δημόσια και ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και σε όλα τα επίπεδα, οι γονείς αγοράζουν γενικά τα εγχειρίδια.</p>
Ιταλία	<p>Τα εγχειρίδια δεν ορίζονται από το κράτος, παράγονται από τους εμπορικούς εκδότες, και επιλέγονται για τη χρήση στην τάξη από το <i>Σύλλογο καθηγητών Teachers' Assembly or Teacher Council (Collegio dei docenti)</i>, συμπεριλαμβανομένων τους εκπροσώπους του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων.</p>	<p>Τα εγχειρίδια δεν παρέχονται από το κράτος, αλλά αγοράζονται από τους γονείς.</p>
Κάτω χώρες	<p>Τα εγχειρίδια παράγονται από τους εμπορικούς εκδότες και αγοράζονται από το σχολείο στην ελεύθερη αγορά. Τα σχολεία είναι ελεύθερα να καθορίσουν το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών και να επιλέξουν τις κατάλληλες μεθόδους και τα υλικά διδασκαλίας.</p>	<p>Στο ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο (ηλικία 15 +), τα σχολικά εγχειρίδια μπορούν να είναι ιδιοκτησία του σχολείου και να δανείζονται στους μαθητές. Πολλοί μαθητές σε αυτήν την φάση, εντούτοις, συμβάλλουν στις δαπάνες των βιβλίων και των διαφόρων υλικών.</p>
Γαλλία	<p>Τα σχολικά βιβλία παράγονται από ιδιωτικούς – ή δημόσιους- τομείς εκπαιδευτικών εκδοτών για τα διάφορα επίπεδα σχολικής εκπαίδευσης, Οι καθηγητές σε κάθε σχολείο συνήθως συμφωνούν στο υλικό που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν από την σειρά που έχει</p>	<p>Τα βιβλία κανονικά δανείζονται δωρεάν σε μαθητές στην υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση (και ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας) και πρέπει να επιστραφούν μετά την ολοκλήρωση.</p> <p>Καθώς η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στις τάξεις <i>première</i> και</p>

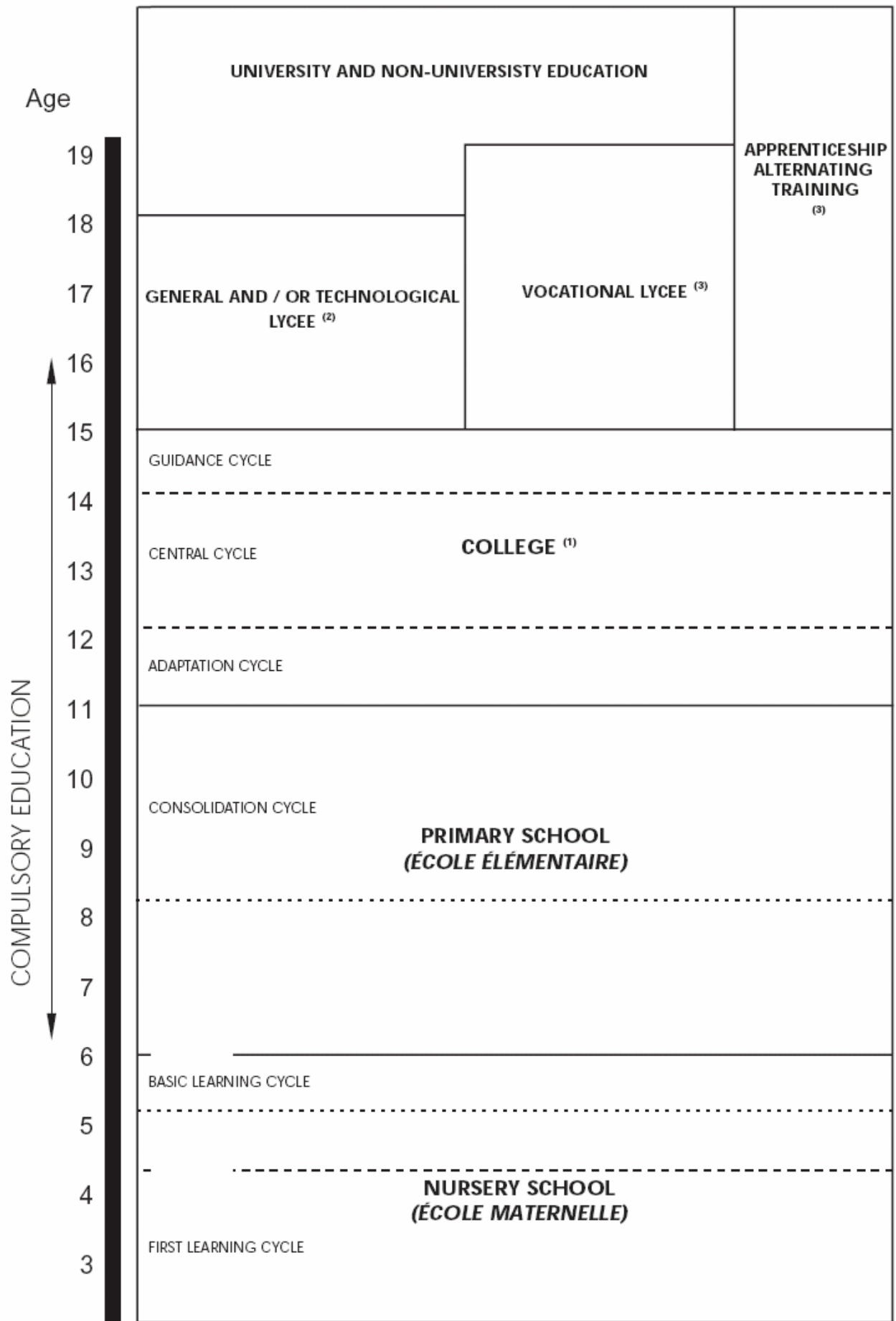
Προγράμματα Σπουδών Χωρών της Ευρώπης

	εγκριθεί και είναι διαθέσιμη από τους ιδιωτικούς-τομείς εκπαιδευτικών εκδοτών.	<i>terminale</i> του <i>lycée</i> δεν περιλαμβάνονται στην υποχρεωτική εκπαίδευση, οι οικογένειες πληρώνουν για υλικό και σχολικά βιβλία.
Ιρλανδία	Σε σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, εμπορικοί εκδότες παράγουν τα σχολικά βιβλία. Τα σχολεία και οι καθηγητές επιλέγουν ποια θα χρησιμοποιήσουν σε συγκεκριμένα προγράμματα και θέματα.	Οι γονείς αγοράζουν τα σχολικά βιβλία ή συνεισφέρουν στο πρόγραμμα διαμοίρασης βιβλίων που οργανώνεται από τα σχολεία.
Ελβετία	Η επιλογή των σχολικών βιβλίων αφήνεται σε κάθε σχολείο. Σε αυτή την κατάσταση ελεύθερης αγοράς μόνο μερικά σχολικά βιβλία γραμμένα από καθηγητές have acquired reference work status. Για γλωσσικούς λόγους, η επιλογή του υλικού, τουλάχιστον σε μερικά θέματα, είναι κάτω από ισχυρή επίδραση από εξωτερικούς παράγοντες.	Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι γονείς πληρώνουν για τα σχολικά βιβλία.

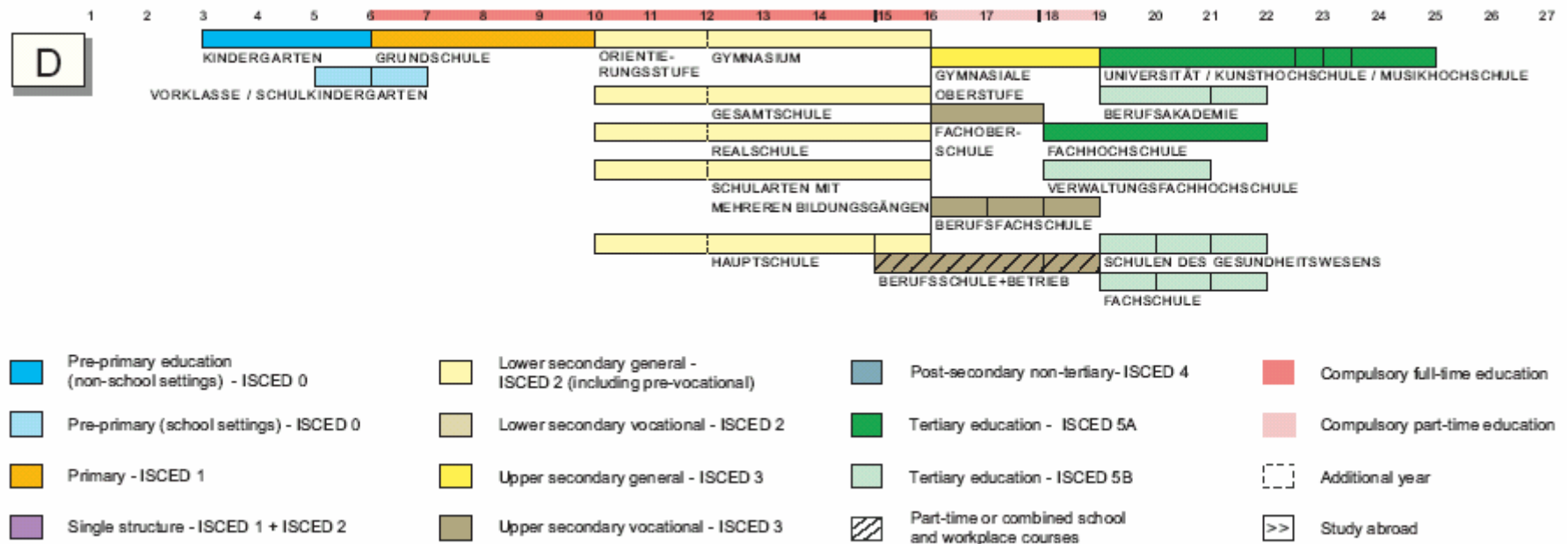
Χώρες	Εστίαση σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά
Γερμανία	<p>Επαγγελματικές σχολές <i>Berufsschule, Fachoberschulen</i> Το 60% των μαθημάτων των τάξεων αποτελούνται από την εξειδικευμένη διδασκαλία που σχετίζεται άμεσα και συμπληρώνει την πρακτική κατάρτιση σε κάποια εταιρεία. Τουλάχιστον 12 εβδομαδιαίες περίοδοι διδασκαλίας πρέπει να πραγματοποιηθούν στο <i>Berufsschule</i> Στα <i>Fachoberschulen</i>, στους μαθητές παρέχεται πρακτική κατάρτιση πάνω στη δουλειά για τέσσερις ημέρες την εβδομάδα στο 11^ο έτος (ηλικία 16-17), πρέπει επίσης να περάσουν τουλάχιστον οκτώ περιόδους την εβδομάδα στην τάξη.</p>
Σουηδία	<p>Ειδικά Προγράμματα Μερικά εθνικά προγράμματα επιτρέπουν την ειδίκευση σε αυτό που είναι γνωστό ως εθνικοί "προσανατολισμοί" στο δεύτερο και τρίτο έτος σπουδών. Εκτός από αυτούς τους εθνικά-καθορισμένους προσανατολισμούς, οι δήμοι μπορούν να οργανώσουν δικούς τους προσανατολισμούς οι οποίοι είναι προσαρμοσμένοι στις τοπικές ανάγκες. Πρόγραμμα μαθητείας Κατά τη διάρκεια του τρίτου και τέταρτου έτους μαθητείας, οι μαθητές εργάζονται ως μαθητευόμενοι στον εργασιακό χώρο για συνολικά 500 ώρες. Σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα Τα Σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα θεωρούνται ως προσωπικό δικαίωμα σε όλα τα επίπεδα σχολείου. Οι σπουδαστές που είναι μετανάστες έχουν συνεπώς το δικαίωμα να διδάχονται τα σουηδικά σαν δεύτερη γλώσσα αντί σουηδικών (ως κανονικό θέμα), εάν το επιθυμούν. Εκείνοι οι μαθητές που είναι μετανάστες και επιλέγουν να διδάχονται τα σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα, δεδομένου ότι ένα θέμα πυρήνων, μπορούν επίσης να διδάχονται σουηδικά σε ώρες ελεύθερης επιλογής τους.</p>
Ισπανία	<p>Καθοδήγηση Η παροχή συμβουλών (ή «σταδιοδρομίες» καθοδήγηση) είναι μέρος της εκπαίδευσης σε όλη τη σειρά μαθημάτων <i>bachillerato</i>. Κάθε ομάδα μαθητών έχει έναν καθηγητή τάξης που συντονίζει την αξιολόγησή τους και την προσωπική καθοδήγησή τους, με την παράλληλη υποστήριξη, ανάλογα με την περίπτωση, του σχολικού συμβουλευτικού τμήματος. Ο εκπαιδευτικός και επαγγελματικός προσανατολισμός στοχεύει να εξασφαλίσει ότι, στο τέλος της σειράς μαθημάτων <i>bachillerato</i>, οι μαθητές είναι αρκετά ώριμοι να κάνουν τις σωστές ακαδημαϊκές επιλογές και να ακολουθήσουν σταδιοδρομίες σύμφωνες με τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους. Πρέπει επίσης να υπάρχει ένας εκπαιδευτικός αρμόδιος για την κατάρτιση και την καθοδήγηση για την αγορά εργασίας. Μια ενότητα στην κατάρτιση και την καθοδήγηση συμπεριλαμβάνεται σε όλους τους κύκλους κατάρτισης. Specific vocational training Μια ενότητα πρακτικής κατάρτισης (συνήθως διάρκειας 300-700 ωρών) σε εργασιακό χώρο πρέπει να περιληφθεί, εκτός των μαθητών που μπορούν να καταδείξουν τη σχετική επαγγελματική εμπειρία.</p>
Ιταλία	<p>Οργάνωση της σχολικής ημέρας Τα σχολεία έχουν τώρα την περαιτέρω ελευθερία για την οργάνωση της σχολικής ημέρας, των ωρολογίων προγραμμάτων, των διακοπών, και της οργάνωσης της διδασκαλίας. Μπορούν, παραδείγματος χάριν, να αποφασίσουν να μειώσουν την διάρκεια της σχολικής εβδομάδας, να αλλάξουν τις ημερομηνίες και το μήκος των σχολικών διακοπών, ή να αποφασίσουν να μείνουν ανοικτοί περισσότερο τα απογεύματα, για να διδάξουν τα θέματα όπως οι πρόσθετοι ξένες γλώσσες ή η τεχνολογία πληροφορικής.</p>
Γαλλία	<p>Ειδική βοήθεια για ορισμένους μαθητές Σε ορισμένους μαθητές παρέχεται η ειδική βοήθεια κατά την εισαγωγή μέσα στο <i>seconde</i>. Αυτή η βοήθεια λαμβάνει τη μορφή διδασκαλίας δύο ωρών, σε ομάδες με ανώτατο όριο οκτώ μαθητές, και την εστίαση ιδιαίτερα στα γαλλικά και τα μαθηματικά. Αυτές οι δύο ώρες της μικρής ομάδας βοήθειας συμπεριλαμβάνονται ως τμήμα του κανονικού ωρολογίου προγράμματος ενός μαθητή (δηλαδή, δεν είναι εκτός από το συνηθισμένο ωρολόγιο πρόγραμμα του). Οι ομάδες μελέτης διαμορφώνονται κατά τη διάρκεια του πρώτου μήνα των μαθητών στο <i>seconde</i>, βάσει του είδους δυσκολίας που αντιμετωπίζουν οι μαθητές, σχετικά με τα αποτελέσματα της μαζικής διαγνωστικής αξιολόγησης που πραγματοποιείται κατά την εισαγωγή τους στο <i>seconde</i> (ηλικία 15 ετών) και μετά από συζητήσεις μεταξύ των αρμόδιων εκπαιδευτικών. Δίγλωσσα τμήματα Υπάρχουν αυτή τη στιγμή γαλλικά/γερμανικά, γαλλικά/αγγλικά, γαλλικά/ισπανικά, γαλλικά/ιταλικά, γαλλικά/ρωσικά και γαλλικά/πορτογαλικά τμήματα σε μερικά <i>collèges</i> και <i>lycées</i>. Αυτά χαρακτηρίζονται από την εντατικότερη πρακτική στη γλώσσα, πρόσθετες ώρες διδασκαλίας εκτός από τις υποχρεωτικές ώρες, και της προοδευτικής διδασκαλίας στη γλώσσα τμημάτων σε ένα από τα ακόλουθα θέματα: τέχνη, μουσική, φυσική αγωγή και αθλητισμός, και τεχνολογία. Ευρωπαϊκά τμήματα Τα ευρωπαϊκά τμήματα στοχεύουν να προσφέρουν στους μαθητές της δευτεροβάθμια εκπαίδευση την πρόσθετη κατάρτιση σε μια ευρωπαϊκή γλώσσα, προκειμένου να προαχθούν σε πολύ υψηλά επίπεδα και να διδαχθούν για τον πολιτισμό των χωρών στον οποίον η γλώσσα διδάσκεται. Τα τμήματα</p>

	<p>δημιουργούνται στα volunteer <i>collèges</i> και <i>lycées</i>. Τα ευρωπαϊκά τμήματα προσφέρουν την ενισχυμένη διδασκαλία γλωσσών τουλάχιστον δύο πρόσθετες ώρες την εβδομάδα για τα πρώτα δύο έτη (που αρχίζουν σε γενικές γραμμές από το <i>quatrième</i>), διδασκαλία ενός ή περισσότερων θεμάτων όπως η ιστορία και η γεωγραφία ή τα οικονομικά στην ξένη γλώσσα (που εισάγεται βαθμιαία από το τρίτο έτος του τμήματος) πολλές πολιτιστικές και δραστηριότητες ανταλλαγής και μια ειδική πρόσθετη αναφορά στο δίπλωμα <i>Baccalauréat diploma</i></p> <p>Επαγγελματικά lycées (lycées professionnels) κατάρτιση σε εταιρίες Το επαγγελματικό vocational <i>Baccalauréats (Baccalauréats professionnels)</i> δημιουργήθηκε σε στενή συνεργασία με τους εργοδότες και λαμβάνει υπόψη τις συγκεκριμένες επαγγελματικές απαιτήσεις ώστε να οδηγήσει άμεσα στην επαγγελματική απασχόληση. Οι περισσότερες σειρές μαθημάτων περιλαμβάνουν επίσης μια περίοδο εκμάθησης πάνω στη δουλειά/επαγγελματική εμπειρία (περιόδους κατάρτισης σε εταιρίες) και στο <i>première</i> και <i>terminale</i>. Αυτή διαρκεί μεταξύ 8 και 10 εβδομάδες ανά έτος. Οι ώρες διδασκαλίας για τους μαθητές δεν πρέπει να υπερβούν 8 ώρες ημερησίως και 35 ώρες εβδομαδιαίως.</p>
<p>Ιρλανδία</p>	<p>Transition Year programme Περίπου το 40% των σχολείων προσφέρουν ένα Transition Year που συνδυάζει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και εργασιακής εμπειρίας, και δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να ωριμάσουν ώστε να αρχίσουν τον ανώτερο κύκλο (senior cycle).</p> <p>Μαθητικές εργασίες στο Leaving Certificate Applied (LCA) Κάθε μαθητής υποχρεούται να ολοκληρώσει 7 μαθητικές εργασίες σε αυτά τα δύο χρόνια. Η μαθητική εργασία είναι πρακτική δραστηριότητα και/ή διαδικασία έκφρασης διαμέσου της οποίας ο μαθητής αναμένεται να ολοκληρώσει και να εφαρμόσει τις εμπειρίες μάθησης που αποκόμισε από την παρακολούθηση του Leaving certificate Applied προγράμματος. Η συνιστώμενη ώρα για την συμπλήρωση μιας μαθητικής εργασίας είναι 10 ώρες, κάποιες από τις οποίες θα είναι στην σχολική ώρα. Η προσωπική εργασία έκφρασης απαιτεί παραπάνω ώρες, καθώς αυτή είναι εργασία σχεδιασμένη να επιτρέπει στο μαθητή να εκφράζεται (reflect) σε τακτική βάση πάνω στις εμπειρίες εκμάθησης</p>

FRANCE

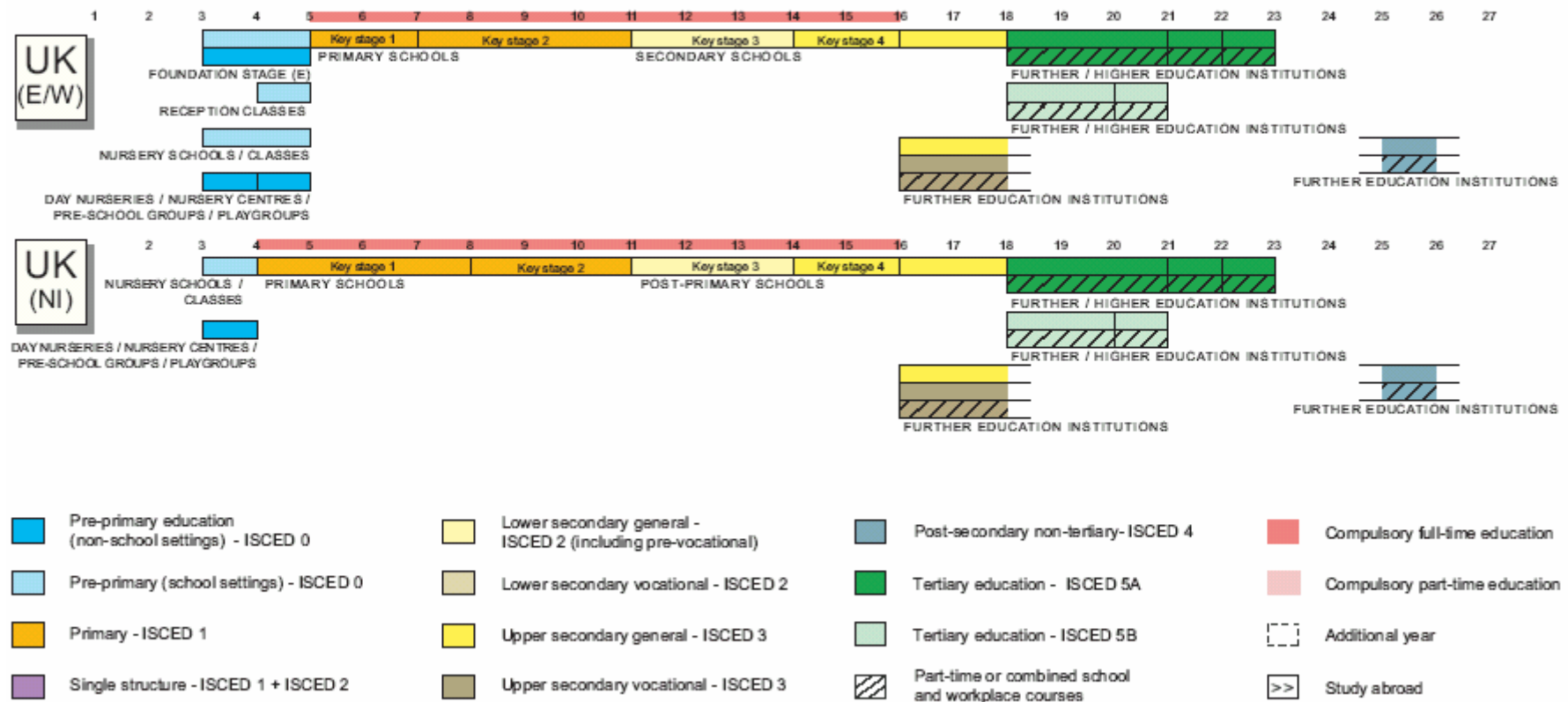

Organisation of the education system in Germany, 2003/04

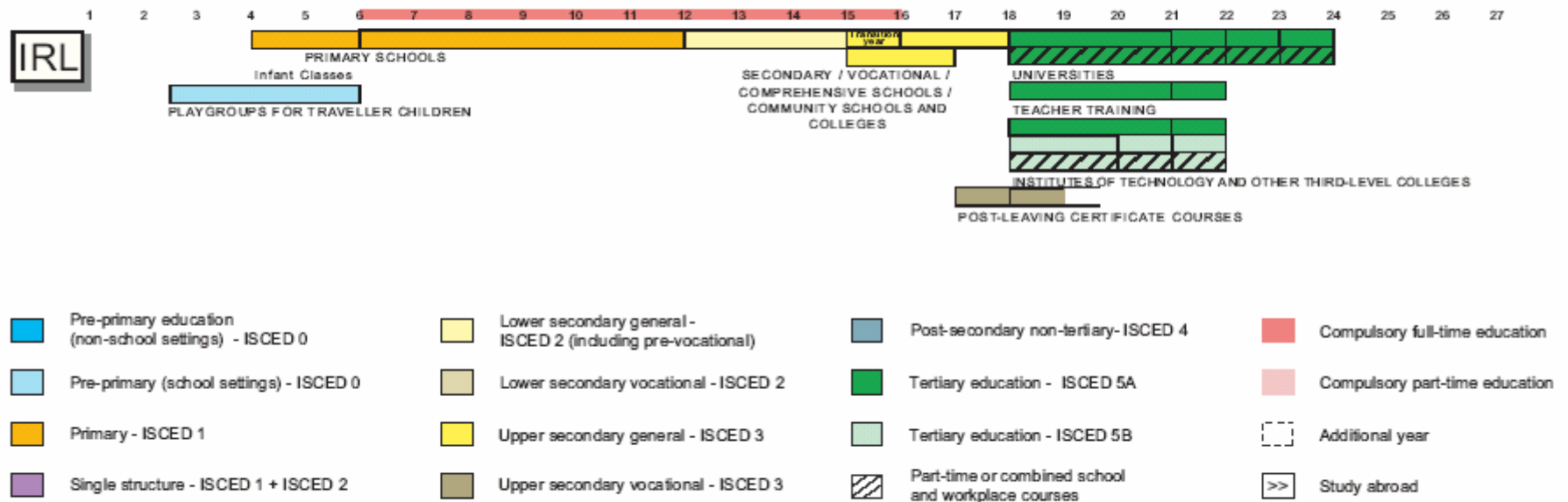
Source: Eurydice.

Organisation of the education system in England, Wales and Northern Ireland, 2003/04

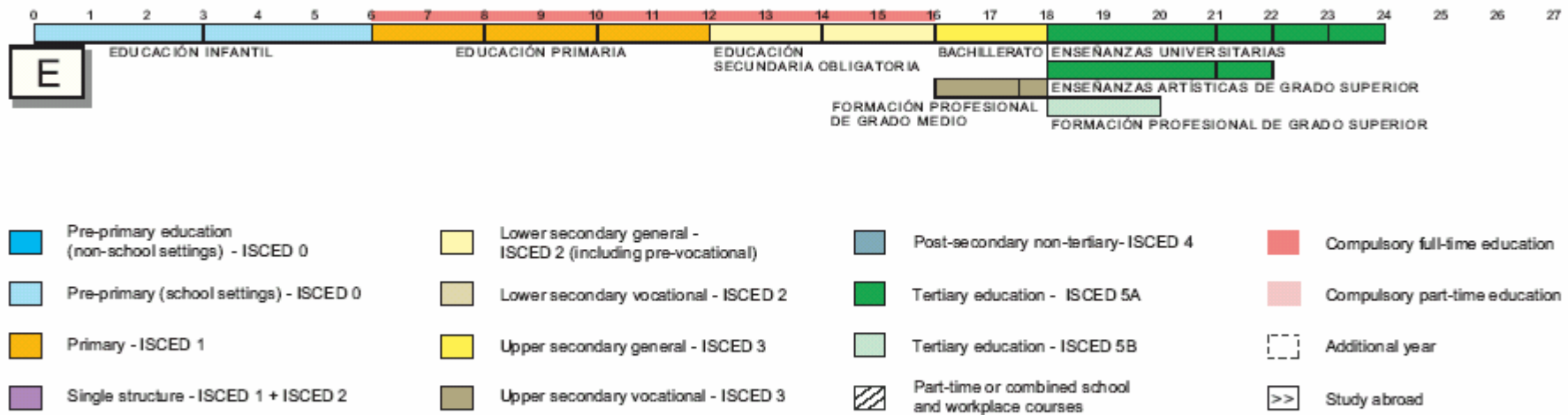
Source: Eurydice.

Organisation of the education system in Ireland, 2003/04

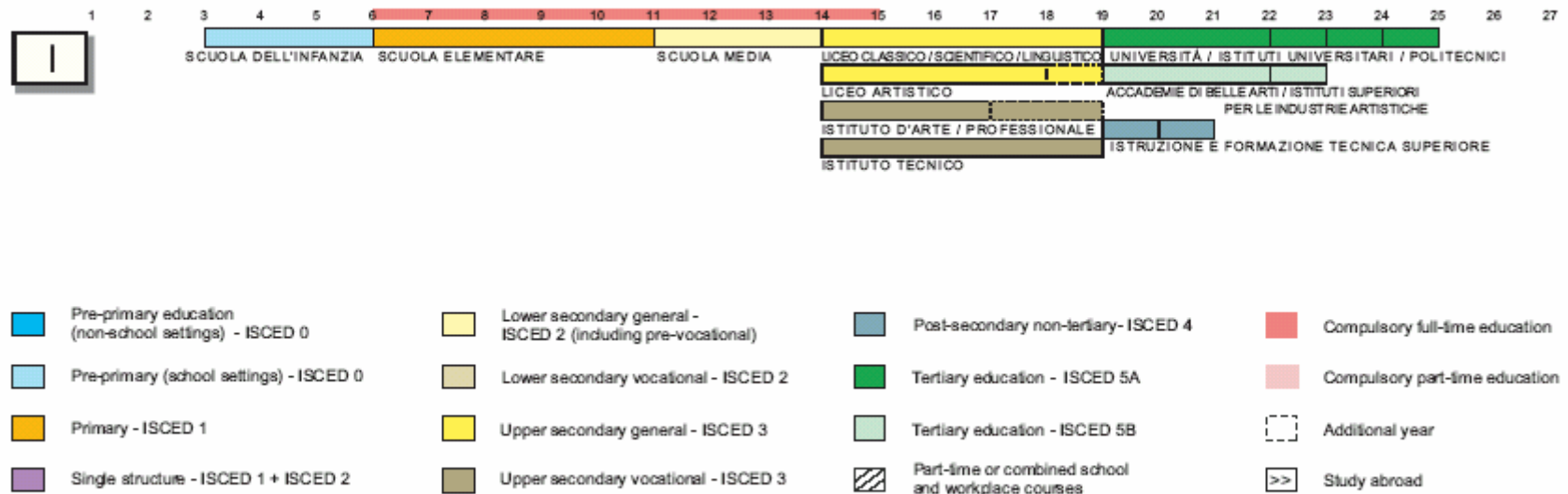
Source: Eurydice.

Organisation of the education system in Spain, 2003/04

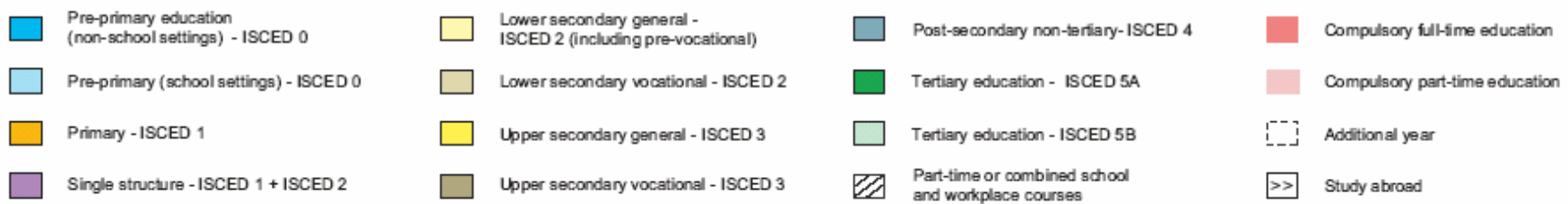
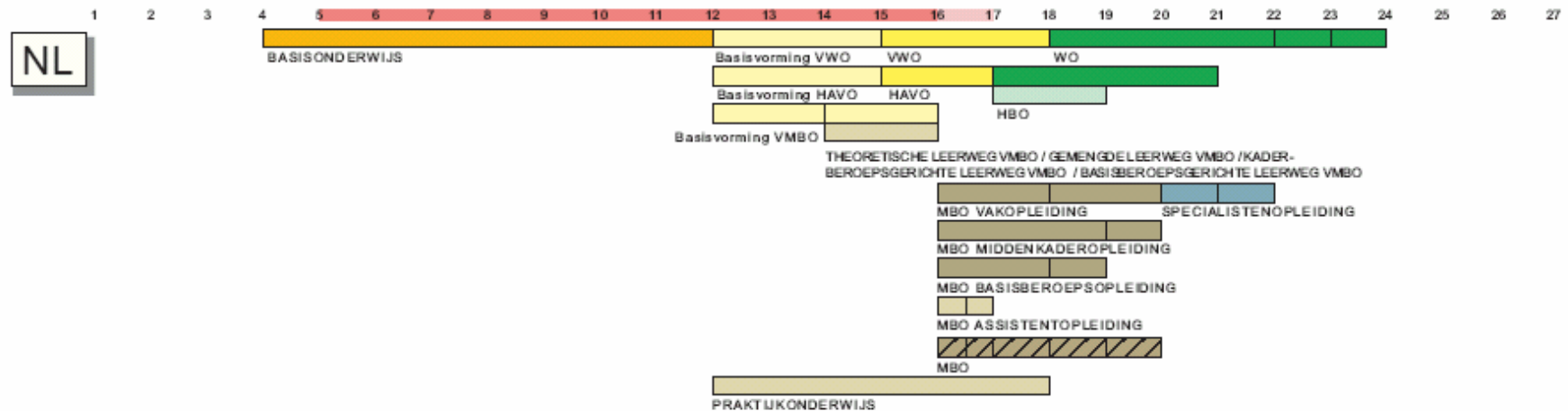
Source: Eurydice.

Organisation of the education system in Italy, 2003/04

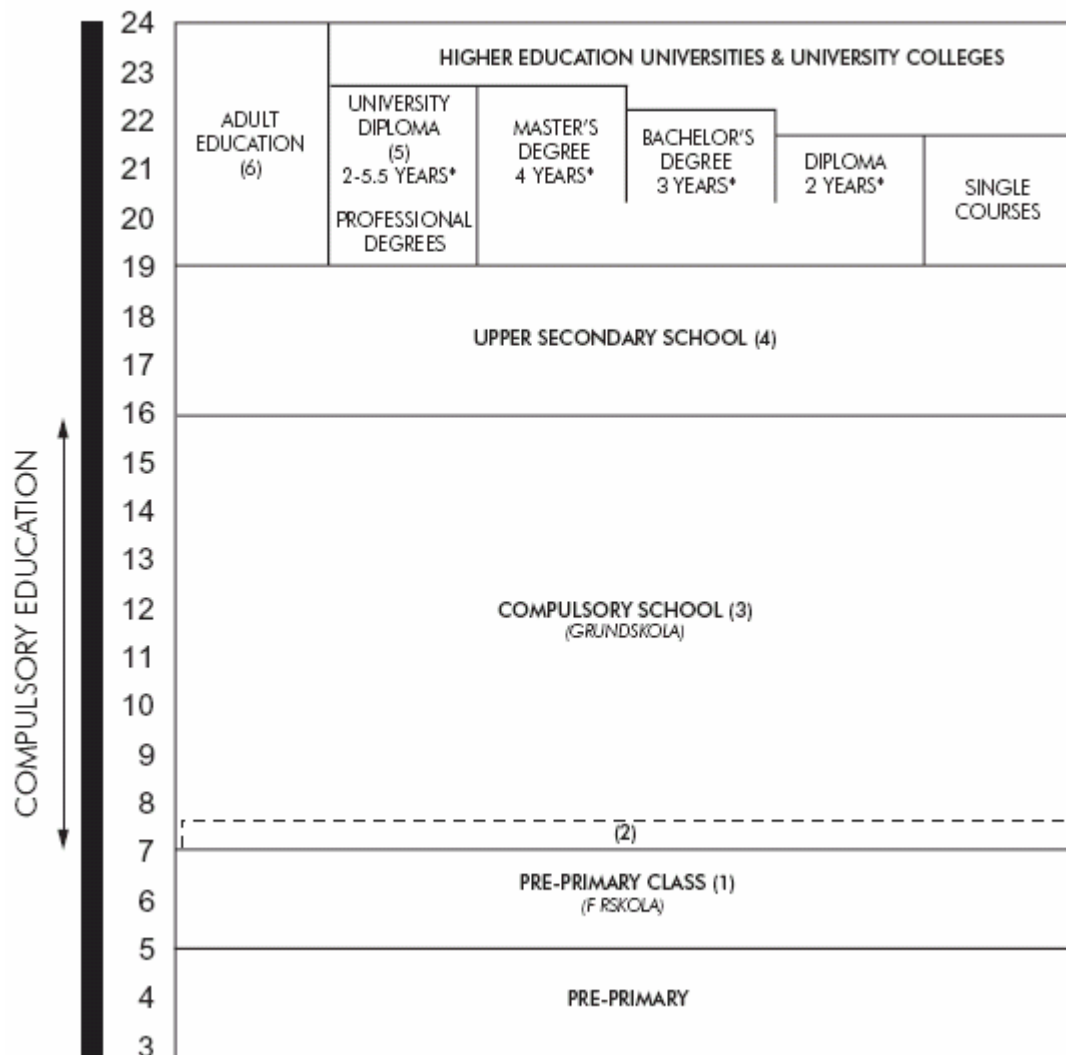
Source: Eurydice.

Organisation of the education system in The Netherlands, 2003/04

Source: Eurydice.

THE SWEDISH EDUCATION SYSTEM

* Minimum requirements

Οργάνωση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

	<i>Primary School</i>				(Lower) secondary school			
	Compulsory Start	Grouping	Progress	Transfer	Secondary school types	Access	Grouping	Progress
France	6	Age	Automatic	11	Inclusive college	Automatic	Age	Performance
<i>Germany</i>	6	Age/set	Performance from age 7	10 or 12	Inclusive Gesamtschule or differentiated: Gymnasium leads to Abitur and university Realschule general and vocational education Hauptschule basic general education	Automatic by performance	Age/set	Performance
Italy	6	Age	Mainly automatic	11	Inclusive scuola media	Certificate	Age Mainly	automatic
The Netherlands	5	Age	Mainly age	12	Differentiated: VWO – prepares for university HAVO – prep for non-university higher and further education VMBO – general and pre-vocational	By performance	Age, within school ‘type’	Performance
Spain	6	Age	Performance	12	Inclusive ESO	Automatic e	Age	Performanc
Sweden	7	Age	Mainly automatic	n/a	Inclusive grundskola	Automatic	Age Mainly	automatic